

từ những cánh
diều trên dải
gaza...

TIM NGUYỄN

vùng
kinh tế mới

MINH ĐẠO NGUYỄN THẠCH HẸN

tre

nguyễn tất thành

TUỞNG NĂNG TIẾN

ba câu chuyện

DU UYÊN

những vụ án 'triệu đô'

NGUYỄN SINH

Những
sinh vật màu hồng

HỒ ĐẮC VŨ

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện

Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

Biên tập

Nguyễn Xuân Thiệp
Trần Văn Cát

Dịch thuật

Bảo Sơn - Phạm H Nghị

Cố vấn pháp lý

Luật Sư **Cao Quang Ảnh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện

Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)

1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

Phụ trách kỹ thuật & website

Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

Hoạ sĩ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Hồ Đắc Vũ

Quảng cáo

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trê?

Trê cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)

email: dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trê đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRÊ DALLAS

Tel: 972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net
info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd,
Garland TX 75044

TRÊ NORTH CAROLINA

704.550-3103

TRÊ SOUTH CAROLINA

843.353-2288

TRÊ ALABAMA

205.277-6597

TRÊ TENNESSEE

901.300-2399

TRÊ BILOXI-MS

228.205-0337

TRÊ HOUSTON

Tel: 281-978-4735
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 11210 Bellaire Blvd. #143
Houston, TX 77072

TRÊ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012
407-894-5111
407-897-1114
Fax: 407-894-6190
Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave,
Orlando, FL 32803

TRÊ AUSTIN - SAN ANTONIO

Tel: 512-692-6172
210-858-6114
972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: info@trenews.net

TRÊ GEORGIA

Nguyễn Tân
Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.net
Địa chỉ: Tre Georgia Magazine
6000 Dawson Blvd, Suite F
Norcross GA 30093

TRÊ LOUISIANA

Tel: 504-324-2090/972-675-4383
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd
Garland, TX 75044

Với sự cộng tác của

■ Hoàng Đình Nam ■ Nguyễn Thị Thanh Dương ■ Hải Vân ■ Ngọc Linh
■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng
Tú (WA) ■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia Bảo ■ Lê
Minh Hải (CA) ■ Tưởng Năng Tiến (CA) ■ Trùng Dương ■ Tạ Phong Tấn
■ Thi Hạnh (NA-UY) ■ BS Trần Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh
Dũng ■ Dương Hùng ■ Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Hồ Đắc Vũ
(MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng Nga ■ Lương Thư Trung
■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn Xuân Thu (ÚC) ■ Trangdài Glassey-
Trầnquyên (CA) ■ Lê Kung Diễm ■ Đào Duy Hoà (Úc) ■ Huỳnh Thực Vy
(VN) ■ Thanh Tú ■ Sean Bảo ■ Thái Bảo (FL) ■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■
Chiêu Ấn (Canada) ■ Việt Phương ■ Trần Vũ ■ Vũ Thị Thanh Mai ■ Ban
Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trần Nguyễn ■ Nguyễn
Hưng Quốc ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam Sơn ■
Hạnh Việt ■ Gió Đồng Nội ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Long ■ Phạm Thị
Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■ Ngân Bình ■
Đào thị Thanh Tuyền ■ Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư ■ Ian
Bùi ■ Du Uyên ■ Cổ Ngự ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường
■ Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo ■ Kim Loan (Canada) ■ Hải
Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn ■ Vương Mộng
Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■ Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô
Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục
Thần Phong (VN) ■ Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trê, và nội dung không nhất thiết thể hiện
quan điểm của TRÊ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos. Contents
reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo những trang bên trong xin gọi trước ngày Chủ Nhật, phần giấy láng (glossy) xin gọi trước một
tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trê.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG
5	Y TẾ & ĐỜI SỐNG
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN
9	
10	THẾ GIỚI THỂ MỀM
12	
14	BÊN LỀ THỂ THAO
16	BÊN TÁCH CÀ PHÊ
19	Kiến THỨC PHỔ THÔNG
20	TÙY BÚT
23	MIỆNG NHÀ QUAN
24	DUYÊN SÀI GÒN
27	THƯ TÍN
28	GIAO TIẾP
29	TRANG PHỤ NỮ
30	TRUYỆN NGẮN
33	LƯỢT DI TRÚ
34	
38	
40	SOMETHING & ANYTHING
43	MẸO VẬT
44	
47	BẠN CÓ BIẾT
48	THỜI TRANG
50	TRANG THƠ
52	
54	MỤC THUẾ VỤ
56	PHIẾM
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ
59	Ơ RÊ KÀ
60	VIỆT NAM NGÀY CŨ
64	THẾ GIỚI QUANH TA
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT
66	TÀI LIỆU VĂN HỌC
70	CÁI NHÀ CỦA TA
72	SẢN PHẨM MỚI
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHƯNG CÓ THẬT
74	TRONG HẦM RƯỢU
78	PHÓNG SỰ VIỆT NAM
81	TRUYỆN NGẮN
84	TRUYỆN NGẮN
86	
89	SỔ TAY KHÁCH HÀNG
92	MỖI TUẦN 1 CON SỐ
94	ĐỌC BÁO VIỆT NAM
98	SỔ TAY THƯƠNG DẪN
103	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM

Như Sao	Cô bé đi vớt mặt trời
Triệu Minh	Ngôi lâu sinh bệnh
Vũ Hiến	Tấn công Rafah
Mộc Mạc	Hãy lương thiện
Trần Lý Lê	Nhiễm độc chì
Hiền Nguyễn	Dòng thơ Trần Hoàng Vy
Trẻ Sưu Tầm	
Tim Nguyễn	Từ những cảnh diều trên dải Gaza...
Phượng Nghi	Ong
Đình Yên Thảo	Phu nhân một vị Tướng
Bánh Bèo	
Du Uyên	Ba câu chuyện
Trẻ	
Minh Hải	Nêu gương tốt cho con cái
Tiêu Huyền	Ngân
Nguyễn Thị Thanh Dương	Niềm vui tuổi về hưu
Lê Minh Hải	Chính sách di trú thay đổi ở Phần Lan
Trịnh Thanh Thủy	Cảnh đẹp Hawaii từ trực thăng
Tạ Phong Tần	Ai buồn - Ai vui?
Ian Bùi	Dân Á Đông trên Broadway
Hoàng Hương	Máy nước nóng - Water Heater
Hồ Đắc Vũ	Những sinh vật màu hồng
Hoàng Vũ	Restroom cũng rắc rối!
Diệu Cô Nương	Trang sức của năm
Đình Trường Chinh	
Đào Thị Thanh Tuyền	Bánh xèo su su ở Cửa Bè
Nguyễn Đài Thi	
Đoàn Xuân Thu	Bánh cống ơi!
Du Face	
Trẻ	Hồng nhan đa tài
Trang Nguyễn	Con trâu là đầu cơ nghiệp
Dương Hùng	Lễ kỷ niệm 200 năm bản giao hưởng số 9
Bảo Sơn	Giữ an toàn trong mùa nóng
Trần Thị Nguyệt Mai	Đỗ Hồng Ngọc với 'Áo Xua Dù Nhàu'...
Thiên Hương	Trang trí nhà mới
Bảo Sơn	
Trẻ sưu tầm	
Trần Vũ	Những Người Đọc Duyên Anh
Nguyễn Sinh	Những vụ án "triệu đô"
Đình Ngọc Tâm	Tháng Tư
Minh Đạo - Nguyễn Thạch Hân	Vùng Kinh Tế Mới
Trần Thị Nhật Hưng	Mẹ Dấu Yêu
Hạnh Việt	Bớt ăn plastic đi
Trẻ sưu tầm	
B. Tuyền	
Tướng Năng Tiến	Nguyễn Tất Thành
Trẻ cười	

NHƯ SAO

Từ hồi bé, bé lắm, lúc chưa đi học nữa kia, mỗi buổi chiều em đều thơ thẩn trước nhà, không để làm gì cả, chỉ để ngắm mặt trời cháy đỏ và rớt xuống phía Tây. Lúc đó, ngày nào như ngày nấy, sẽ có những hồi chuông nhà thờ gióng giả đổ. Em có cảm giác tiếng chuông đưa tiễn cho linh hồn của mặt trời sang bên kia thế giới, bên kia quả đất. Những lúc ấy thời gian trôi chậm lắm, và em ngồi giữa đám cỏ may trước nhà cho đến khi bóng tối phủ đầy. Em yêu mặt trời, mặt trăng, và mây lắm. Bất cứ hình dạng nào thay đổi ở trên trời cũng làm em đầy cảm xúc. Thế là có một hôm, em tưởng tượng ra một chuyến viễn du. Em sẽ đi cứu mặt trời. Không thể để mặt trời rớt được. Vì em nghĩ nếu một ngày nào đó mặt trời sẽ cháy rụi, sẽ rớt luôn, lặn mãi mãi không còn mọc nữa. Hình ảnh đó làm em sợ và em nghĩ em sẽ lên đường đi cứu thế gian, em sẽ vớt mặt trời và để nó ở vị trí sắp lặn như thế mãi mãi. Ôi chao, thế gian này sẽ đẹp biết bao.

Thế là em chuẩn bị một túi đêm (ăn cắp túi đêm

LỜI MỞ

Trẻ thơ có nhiều ước mơ và mộng tưởng trong sáng. Chẳng hạn mơ vào rừng tìm ngọn lá thuốc về cho con mèo ốm. Mơ gặp Thạch Sanh. Mơ lên cung trăng làm bạn với chàng cuội già. Nhưng chỉ mơ để mà mơ thôi chứ không dẫn thân thực hiện như cô bé Thảo An trong mẩu chuyện sau đây được tác giả thuật lại. NS

BẢO HUÂN

Cô bé đi vớt mặt trời

của Mẹ), hốt hết mấy bộ quần áo, leo lên mái nhà lấy cơm khô mẹ phơi dồn hết vô bị. Nhớ trong sách vẽ mấy anh chàng hành hiệp giang hồ đều có cái xỏ hành trang ngang một nhánh cây, em cũng lượm một nhánh tre y như vậy và lên đường. Em nghĩ, đường chân trời xa lắm. Có thể em sẽ không có dịp quay về, không có dịp gặp mẹ nữa. Đường chân trời xa gì thì cũng phải có đích chứ, đi hoài, đi suốt đời rồi cũng sẽ gặp thôi. Và

em yên trí như thế.

Em đi trên con đường mình theo mẹ đi chợ mỗi ngày, nhưng thông thường tối chợ là ngừng. Đi ngang qua chợ rồi tự nhiên em thấy sợ, cảnh lạ lắm. Hai bên là những vườn lài, hoa lài mùa hè thơm ngát, nhưng hai bên đường trời tối âm u. Vườn lài rộng và dài lắm. Nghe mẹ nói VC thường về trốn trong đây làm lính kiếm cũng không ra. Nhưng em lấy hết can đảm để đi, qua

đêm tối sáng sẽ không sợ nữa. Chưa tối sáng thì trăng non đã nhú. Mặt trăng từ từ lên cao, chưa tối đỉnh đầu mà ánh vàng đã đổ tràn như tưới khắp thế gian. Trăng đẹp quá, ánh sáng lung linh rung động lòng người. Và em chìm ngập trong cái cảm giác bàng hoàng trong ánh trăng đêm đó. Cuối cùng, em quyết định quay về. Em ngộ ra, mặt trời tắt là để chờ trăng lên.

Trong lúc em quẩy cái túi, đứng giữa đường ngắm trăng thì chị em chạy xe tới. Chị nói, mày đi đâu làm cả nhà tung ra đi kiếm khắp nơi. Em nói dối, em đi lạc. Khi về đến nhà, mẹ lục túi đem ra thấy quần áo, cơm khô mắng em một trận về tội bỏ nhà ra đi. Mẹ nói, sáng mai sẽ trị tội.

May quá, sáng hôm sau, mẹ bận bịu với chuyện cơm áo gạo tiền mà quên phút. Còn em, từ hôm đó bắt đầu lòng ngóng chờ một buổi trăng lên. NT

THẢO AN

KẾT TỪ

Cô bé trong truyện sau trở thành nhà văn Nguyễn Thị Thảo An. Mơ mộng ngày ấy đã trở thành hiện thực. Trong những truyện cô viết, như *Đỉnh Trời Tròn, Những Dòng Sông Không Chảy, Đường Ra Khỏi Basra, Lửa Bạ ...* ta thấy cô quả đã vớt được mặt trời, mặt trăng.

NS

TRIỆU MINH

Ngồi suốt từ giờ này sang giờ khác có thể tăng nguy cơ mắc một số bệnh ung thư, bệnh tim mạch, tiểu đường loại 2, chứng mất trí nhớ cũng như cảm giác trầm cảm và lo lắng.

Ngồi lâu sinh bệnh

Vận động có lợi gì

Đăng trên British Journal of Sports Medicine là một nghiên cứu với gần 12,000 người lớn tuổi đã giúp xác định những lợi ích của tình trạng năng động. Người ngồi hơn 12 giờ mỗi ngày có nguy cơ tử vong cao hơn 38% so với người ngồi khoảng 10 giờ mỗi ngày. Nhưng dành ít nhất 22 phút mỗi ngày cho hoạt động thể chất - từ vừa phải đến mạnh mẽ - là đủ để loại bỏ nguy cơ tử vong sớm đó.

Tuy nhiên, thói quen tập luyện cũng không giảm thiểu được tất cả những nhược điểm của việc ngồi. Một nghiên cứu năm 2023 theo dõi 49,841 người lớn tuổi trong gần 7 năm, cho thấy người ngồi suốt 15 giờ mỗi ngày có nguy cơ mắc chứng mất trí nhớ cao gấp 3 lần so với người ngồi khoảng 9 giờ mỗi ngày. Và tập thể dục không loại bỏ được nguy cơ đó.

Vậy là tuy tập thể dục có thể mang lại lợi ích tốt nhưng vẫn không đủ để chống lại những tác động có hại của việc ngồi nhiều. Một số điều chỉnh sau đây có thể hữu ích:

Làm sao đứng dậy nhiều hơn

Thật là tai hại cho nhiều người phải ngồi cả ngày trước máy tính, về nhà ngồi vào bàn ăn rồi lại ngồi trước TV hàng giờ. Hãy thử một số gợi ý:

PHƯƠNG PHÁP 20-8-2. Nếu phải ngồi lâu, nên chỉ ngồi trong 20 phút, đứng trong 8 phút và sau đó ngừng 2 phút để đi bộ lòng vòng.

NĂNG ĐỘNG VÀO BUỔI SÁNG. Để giảm số thời gian ngồi, hãy cố gắng đứng nhiều hơn vào những giờ đầu ngày tại sở hoặc lúc làm việc nhà, vì buổi chiều và đêm sẽ khó hơn nhiều, khi bạn đã mệt mỏi và muốn thư giãn.

ĐẶT LỜI NHẮC NHỞ. Trong ngày, dùng đồng hồ hoặc điện thoại để nhắc nhở bạn di chuyển vào những khoảng thời gian nhất định.

NĂNG ĐỘNG TRONG CÔNG VIỆC. Bất cứ điều gì có thể làm để giảm thời gian ngồi đều có tác dụng. Nghe điện thoại trong khi đi dạo (chỉ cần cẩn thận bước đi), làm công việc gia đình khi đứng và đi dạo sau mỗi bữa ăn.

Phải làm gì khi ngồi

Ngay cả khi đang ngồi, bạn vẫn có thể làm những việc giúp bảo vệ sức khỏe thể chất và nhận thức.

CHUYỂN ĐỘNG TRONG KHI NGỒI. Hãy thử sử dụng một chiếc ghế ngồi năng động, loại ghế buộc bạn phải giữ thăng bằng và vận động cơ thể, hoặc dùng một máy đập dưới bàn để đập một chút khi ngồi.

GIỮ CHO TÂM TRÍ HOẠT ĐỘNG. Các hoạt động đòi hỏi phải suy nghĩ hơn như sử dụng máy tính dường như có tác dụng bảo vệ hơn là ngồi xem TV.

Tấn công Rafah

Cuộc tấn công vào Rafah, thành phố cực nam của dải Gaza, đã bắt đầu vào hôm thứ Hai 6/5, và là một phần quan trọng trong chiến lược của quân đội Israel để tiêu diệt tổ chức dân quân Hamas kể từ khi cuộc xung đột giữa Hamas và Israel xảy ra từ hơn 6 tháng trước. Cuộc tấn công này cũng khiến cho mối quan hệ giữa hai chính phủ Joe Biden và Benjamin Netanyahu trở nên căng thẳng hơn bao giờ hết.

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Tổng thống Biden đã đưa ra lời cảnh cáo Israel gần 2 tháng trước về một cuộc tấn công toàn diện vào Rafah, là nơi vào lúc bình thường có dân số khoảng dưới 300,000 nhưng nay đã tăng lên hơn một triệu sau khi người dân Palestine tìm tới trú ẩn để tránh những cuộc giao tranh khốc liệt giữa Hamas và quân đội Israel.

Ít ngày trước cuộc tấn công, TT Biden đã ra lệnh

tạm hoãn lô vũ khí bao gồm loại bom nặng 2,000 và 500 cân Anh đang chờ để chuyển giao cho Israel, một quyết định cho thấy sự bất mãn gần như chưa từng có của Hoa Kỳ đối với đồng minh quan trọng nhất của họ ở Trung Đông mà TT Biden hy vọng sẽ khiến chính phủ của Thủ tướng Benjamin Netanyahu phải suy nghĩ lại kế hoạch của họ trong việc chấm dứt cuộc xung đột.

Với quyết định tạm hoãn

việc chuyển giao vũ khí cho Israel trước cuộc tấn công vào Rafah, ông Biden đã để cho sự bất đồng của ông với ông Netanyahu leo thang thành một trong những thử thách nghiêm trọng nhất đối với mối quan hệ kéo dài trong nhiều thập niên giữa Hoa Kỳ và Israel, với hậu quả không chỉ tác động đối với cuộc chiến ở Gaza mà còn đối với mối quan hệ lâu dài hơn giữa hai quốc gia mà chính TT Biden gọi là mối quan hệ vững như thép.

Mục tiêu của Israel

Đối với ông Netanyahu và các cố vấn, tiêu diệt Hamas là mục tiêu tối thượng. Quân đội Israel đã đạt được nhiều tiến bộ sau khi tiêu diệt ít nhất 18 trong số 24 tiểu đoàn của Hamas kể từ cuộc tấn công ngày 7 tháng 10. Tuy nhiên, các thủ lĩnh hàng đầu của Hamas và hàng nghìn tay súng của họ vẫn sống sót, và nhiều bằng chứng cho thấy đang lẩn trốn trong các đường hầm nằm sâu bên dưới thành phố Rafah.

Các giới chức Israel tin rằng việc cho phép một kẻ thù đang bị dồn vào chân tường có thể trốn thoát ra được là vi phạm các nguyên tắc căn bản của cái gọi là chiến lược quân sự. Ông Benny Gantz, một thành viên nội các chiến tranh của Israel và là đối thủ

chính trị chính của Netanyahu, đã từng nói với một số giới chức của chính phủ Hoa Kỳ rằng kết thúc chiến tranh mà không giải toả được Rafah thì cũng giống như đưa một đội lính cứu hỏa tới để chỉ dập tắt 80% đám cháy. Đã có nhiều nhận định cho rằng Rafah là thành phố quan trọng cho tương lai của sự sống còn của tổ chức Hamas. Do đó, để tiêu diệt Hamas thì Israel bắt buộc phải kiểm soát được Rafah.

Các giới chức Israel cũng biết rằng nhiều nhà lãnh đạo Ả Rập không ưa gì Hamas và coi tổ chức này như là mối đe dọa đối với chính chế độ của họ. Các nhà lãnh đạo này sẽ âm thầm vui mừng nếu Israel tiêu diệt được nhóm này. Một số người dân Palestine cũng tỏ ra tức giận với

Hamas và các hành động của họ.

Mặc dù đứng trước các lời cảnh cáo và lên án của quốc tế về cuộc tấn công vào Rafah, các nhà lãnh đạo Israel tin rằng nếu chiến dịch quân sự đánh vào Rafah thành công thì điều đó sẽ làm thay đổi tình hình và sự chống đối của quốc tế sẽ dịu đi - và sau đó Israel sẽ có thể đàm phán từ vị thế mạnh hơn với các quốc gia Ả Rập và với nhóm tàn dư còn lại của Hamas.

Quan điểm của Hoa Kỳ

Đối với TT Biden - và nhiều nhà lãnh đạo quốc gia khác - tiêu diệt Hamas được cho là mục tiêu thiếu thực tế. Các giới chức tình báo Hoa Kỳ cho biết, các tay súng của nhóm này đang lẩn trốn trong các đường

hầm kiên cố nằm sâu dưới lòng đất và có thể phải mất hàng nhiều tháng, thậm chí hàng nhiều năm mới có thể tiêu diệt được. Ngay cả khi Israel tiêu diệt hầu hết các tay súng còn lại ở đây, những tay súng mới sẽ xuất hiện.

Nhiều giới chức Hoa Kỳ tin rằng cái lợi thu gặt được của nỗ lực tiêu diệt Hamas không chỉ nhỏ mà cái giá phải trả cho nỗ lực này có thể là rất lớn. Những con tin mà Hamas vẫn đang giam giữ - có nhiều khả năng là những người này đang bị giữ ngay bên cạnh các thủ lĩnh của Hamas để làm lá chắn - có thể bị thiệt mạng nếu một cuộc tấn công xảy ra. Và sự thiệt hại nhân đạo ở Rafah, nơi nhiều người tị nạn Palestine đang tạm trú, có thể là rất khủng khiếp.

Rủi ro của Israel

Hiện tại, chiến dịch bước đầu của Israel ở Rafah đã phải trả giá. Các giới chức Hoa Kỳ cho biết sau khi quân đội Israel chiếm một bên cổng biên giới với Ai Cập, phía Ai Cập đã ra lệnh tạm thời cho đóng cửa phần biên giới này, ngăn cản các chuyến xe viện trợ đi vào Gaza. Ai Cập - từ lâu đã ngăn chặn người dân Palestine từ

Người dân Palestine tị nạn quanh khu vực Rafah - ANADOLU AGENCY

Gaza vào Ai Cập, một phần vì sợ các tay súng Hamas tìm cách trà trộn - lo ngại rằng một trận chiến ở Rafah có thể dẫn đến hậu quả là số đông người tị nạn tràn qua mà họ không thể ngăn cản được.

Một cuộc tấn công cũng có thể gây ra những rạn nứt vượt ra ngoài biên giới Ai Cập. Ả Rập Saudi trước đây đã từng tỏ ý rằng họ muốn đạt được một thỏa thuận ngoại giao với Israel, và điều này có thể củng cố thêm cho vị thế của Israel như một phần của một liên minh trong đó bao gồm một số quốc gia Ả Rập và Hoa Kỳ để chống lại Iran. Tuy nhiên, nếu số thường dân thiệt mạng ở Gaza tăng cao hơn, điều này có thể khiến Ả Rập Saudi khó có thể chấp nhận cho bất kỳ

thỏa thuận nào.

Một giải pháp khác

Có thể nào có một giải pháp nào đó có thể dung hoà và giải quyết được những bất đồng về quan điểm và mục tiêu giữa Hoa Kỳ và Israel?

Trên thực tế, còn một giải pháp khác mà cho tới nay là chọn lựa mà TT Biden rất có thể sẽ chấp nhận. Theo đó, Israel sẽ đồng ý chấm dứt các hoạt động quân sự lớn - chấp nhận duy trì tình trạng lắng dịu kéo dài mà các nhà đàm phán đòi hỏi - và thả hàng trăm tù nhân Palestine. Đổi lại, Hamas sẽ trả lại tất cả con tin theo từng giai đoạn.

Israel sau đó có thể theo đuổi một thỏa thuận ngoại giao với Ả Rập Saudi, trong đó một liên minh bao gồm một

số quốc gia Ả Rập sẽ tiếp quản và điều hành Gaza, đẩy nhóm Hamas ra ngoài. Kế đến, Israel sẽ được toàn quyền tiến hành các chiến dịch có mục tiêu chống lại các giới chức hàng đầu của Hamas, như lãnh tụ quân sự Yahya Sinwar. Các giới chức Hoa Kỳ tỏ ra nghi ngờ về sự thành công của một cuộc tấn công toàn diện vào Rafah và cho rằng quyết định tấn công là việc làm thiếu khôn ngoan, nhưng ủng hộ việc loại bỏ các thủ lĩnh Hamas liên quan đến vụ tấn công ngày 7 tháng 10.

Kết luận

Rafah hiện đang chứa chấp các thủ lĩnh của Hamas, khoảng 4 tiểu đoàn dân quân, các con tin và cổng biên giới với Ai Cập, từ nơi này lực lượng Hamas kiểm soát

nguồn cứu trợ nhân đạo và ngấm chuyển vũ khí vào dải Gaza. Đây là thành phố quan trọng cho tương lai của Hamas và là thành trì cuối cùng cho sự tồn tại của họ ở Gaza. Mất Rafah có nghĩa là mất Gaza - là căn cứ mà Hamas sử dụng để tổ chức các cuộc tấn công vào Israel từ bao lâu nay. Càng kéo dài đàm phán thì càng giúp Hamas có thêm thì giờ để củng cố lực lượng, đặt thêm bẫy để gây tổn thất hại cho binh lính Israel một khi quân đội này tiến vào. Israel cũng biết điều đó. Vậy, nếu không tấn công vào Rafah lúc này thì vào lúc nào. Và Israel đã sẵn sàng chấp nhận rủi ro chưa - kể cả sự thiệt hại nhân mạng đối với các con tin?

VH

Đoàn xe cứu trợ bị kẹt ở biên giới phía nam Gaza - REUTERS

BẢO HUÂN

Hãy lương thiện

MỘC MẠC

Ở nước Mỹ, có ông chủ A của một doanh nghiệp nhỏ luôn muốn được hợp tác làm ăn với ông chủ B của một doanh nghiệp lớn, nhưng đã thất bại không biết bao nhiêu lần. Lần này, ông chủ A lại bước ra khỏi phòng làm việc của ông chủ B với vẻ mặt chán nản, nhìn thôi cũng đủ biết là chuyện hợp đồng lại một lần nữa không thành.

Thất thủ đi về, ông chủ A thấy một cây nhỏ bên đường bị gió quạt xiêu vẹo, ông thở dài ngồi xuống, nâng cây nhỏ ấy lên. Để tránh cây nhỏ lại bị gió hất đổ, ông đã chạy ra xe tìm dây mỏng để cột nó vào khung cây chắc hơn.

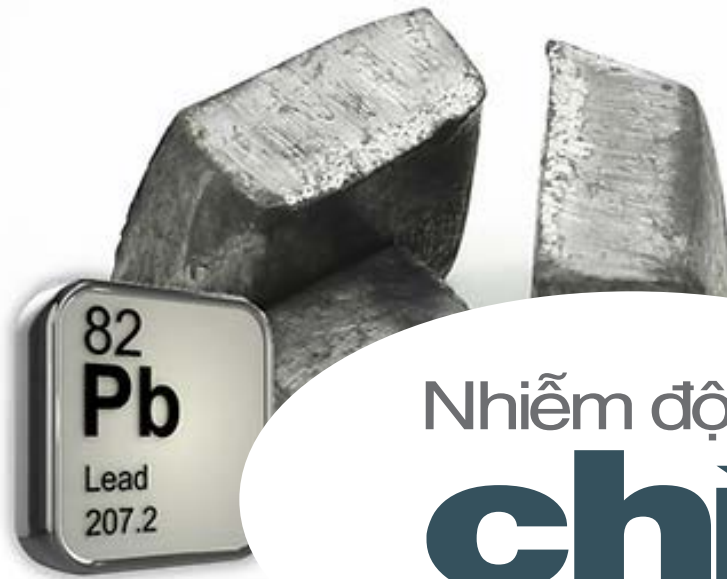
Bản thân ông A cũng không biết rằng từ nãy tới giờ, ông B đứng ở trên phòng làm việc đã trông thấy hết những việc làm của ông, nó lay động tới góc nhỏ tâm hồn ông B, hợp tác giữa hai bên được tác thành bởi cái cây nhỏ.

Ngày ký hợp đồng, ông B nói: "Anh có biết không? Điều khiến tôi cảm động không phải là việc anh nâng cái cây nhỏ ấy lên, mà là vì cái cây nhỏ ấy, anh không ngại đường xa, chạy tới khu đậu xe lấy dây để cột lại thân cây nhỏ. Dù không ai thấy hay để ý tới, anh vẫn không ngần ngại hy sinh lợi ích của mình, dù chỉ là rất nhỏ để làm việc lương thiện, điều đó rất đáng quý! Tôi không có lý do gì để từ chối hợp tác với anh, và vì không có lý do mà anh sẽ không thành công cả!"

Sau này, ông chủ A quả nhiên càng làm càng lớn, càng làm càng thành công. Mỗi năm, ông chủ A đều tặng ông chủ B một chậu cây nhỏ, như là một lời tri ân.

Chì, “lead” hay “plomb” (gốc Latin plumbum) là một kim loại “nặng”, trên bảng “Element” là Pb, nguyên tử lượng là 82. Chì mềm và dễ nóng chảy, ở dạng nguyên thủy, chì sáng có sắc xanh xám, khi gặp không khí trở thành xám xịt.

Nhiễm độc **chì** (Lead poisoning)

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

Người tiên sử đã khám phá từ đất đai và sử dụng chì, chì thường pha trộn với bạc, hợp chất galena. Để lấy bạc, cổ nhân tìm cách tách rời các kim loại này. Thu góp bạc xong thì người ta dùng luôn cả chì vào nhiều việc, từ in ấn đến chế biến sơn, dầu xăng ... Có thể nói chì có khá nhiều công dụng nhờ tính chất vật lý, hóa học của kim loại ấy.

Hữu dụng như thế nhưng chì lại là một kim loại khá độc hại, nặng nhất là ảnh hưởng của chì đến hệ thần kinh. Khi vào cơ thể, chì tích tụ trong các mô và xương; gây những tác hại từ nhiều loạn công năng của nhiều phân hóa tố đến các bệnh

tật liên quan đến thần kinh hệ, tim mạch và cả hệ tiết niệu.

Sách vở từ thời cổ La Mã – Hy Lạp đã đề cập đến tác hại của sự nhiễm độc chì nhưng các tác hại này được ghi chép chi tiết hơn từ thế kỷ XIX nhất là trong trẻ em đang trong tuổi phát triển.

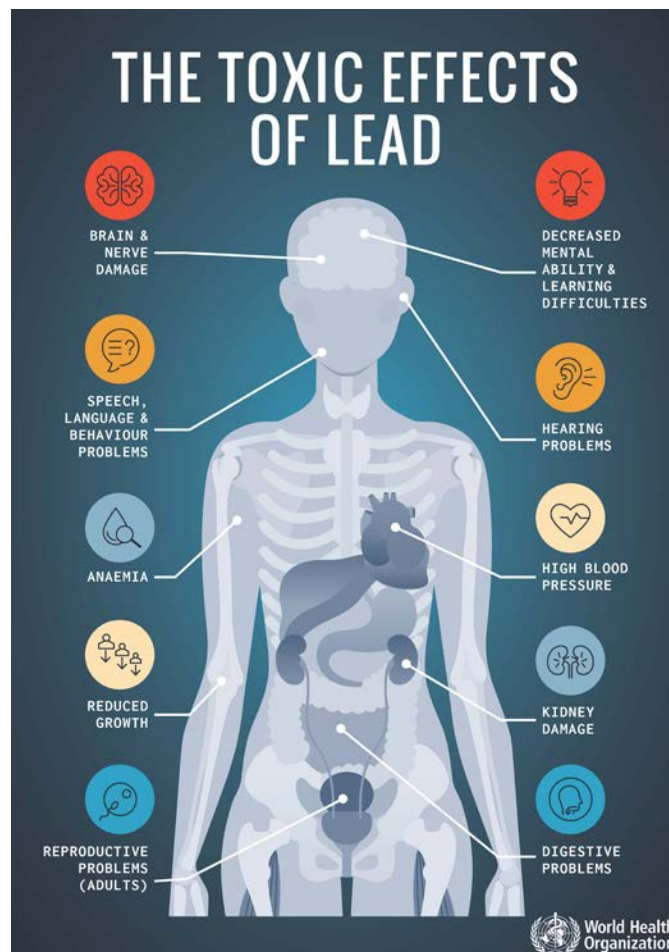
Cho đến nay, ta vẫn chưa đoan chắc được mức “an toàn” của chì khi xâm nhập cơ thể, tạm hiểu là ở mức độ nhiễm độc nào, chì cũng vẫn có thể tác hại cho trẻ em. Càng nhỏ tuổi, tác hại của chì càng lớn, nhất là trong thời ấu thơ, nhỏ hơn 6 tuổi khi trí não đang phát triển nhanh chóng. Chì ảnh hưởng rất nặng đến sự phát triển của não bộ trẻ em, khi bị nhiễm độc,

có thể gây chứng thiếu năng, chậm phát triển về ngôn ngữ, cử động, giảm mức tập trung [nên khó học hỏi]. Các tác hại này có thể ảnh hưởng suốt đời nhưng khi được chẩn đoán sớm, ta có thể cứu vãn và phục hồi phần nào các công năng của trí tuệ.

Nhiễm độc chì xảy ra khi trẻ em sờ mó, ăn uống thực phẩm nhiễm chì hoặc hít thở bụi chì. Sự nhiễm độc xảy ra âm thầm, khó phát hiện vì hầu như các triệu chứng không rõ ràng lúc sơ khởi. Khi chì vào cơ thể, lượng chì trong máu gia tăng từ từ, và khi ngừng nhiễm độc, lượng chì trong máu cũng từ từ sút giảm, cơ thể đứa trẻ bài tiết chì qua nước tiểu, mồ hôi và phân. Xương cũng

là nơi chứa chất chì khi bị nhiễm độc, và cần cả chục năm để tiết giảm lượng chì trong xương.

Nhiều yếu tố ảnh hưởng đến sự nhiễm độc trong cơ thể trẻ em: tuổi tác, tình trạng sức khỏe tổng quát, nguồn chì và bị nhiễm độc bao nhiêu lâu. Nhiễm độc chì có thể từ sơn trên tường vách (nhà xây trước năm 1978, có thể được sơn quét bằng các loại sơn chứa chì), khi sơn bong tróc tạo ra bụi sơn, con trẻ ăn hoặc hít thở bụi sơn và bị nhiễm độc. Nước uống ô nhiễm vì chì trong ống dẫn; nữ trang hoặc đồ chơi có thể chứa chì; cha mẹ làm việc ở nơi chế tạo kính màu (stained glass) có thể mang chì từ hăng xương về nhà; sinh sống gần phi trường có thể hít thở không khí và đất cát ô nhiễm chì do dầu xăng của máy bay. Đôi khi thức ăn, uống ô nhiễm chì; gần đây cơ quan FDA đã thông báo về một số thực phẩm bị nhiễm độc chì; đặc biệt

là món apple sauce đóng gói pha chế với bột quế sản xuất tại Ecuador (Austrofoods) và bán sang Hoa Kỳ dưới nhãn hiệu của WanaBana, Weis and Schnucks.

Trong các món quế đã thử nghiệm, hàm lượng chì từ 2 - 3.4 parts per million; hàm lượng chì trong các gói cinnamon applesauce pouches từ 2,300 - 5,100 parts per

million, nghĩa là cao gấp ngàn lần.

Tại Hoa Kỳ đã có 460 ca nhiễm độc chì vì trẻ em ăn apple sauce. Apple sauce là món ăn quen thuộc của trẻ em Hoa Kỳ.

Khi nghi ngại, cha mẹ nên đưa con em đi khám bệnh và thử nghiệm máu.

Theo bác sĩ Diane Calello, New Jersey Poison Control Center, thực phẩm như lúa gạo, và táo có thể bị nhiễm độc từ cây cỏ trồng tại những vùng đất cát lẫn các kim loại như chì, chromium, thủy ngân ... và các thứ khác.

Ô nhiễm thực phẩm có thể vì sơ ý, không cẩn thận trong tiến trình chế biến nhưng đôi khi cũng do cố tình, hăng xương sản xuất bỏ thêm kim loại để gia tăng trọng lượng như bột nghệ, bột cà ri ... Do đó, phụ huynh cần cho con em thử nghiệm máu hằng năm trong tuổi ấu thơ.

TLL

Dòng thơ Trần Hoàng Vy

HIỀN NGUYỄN

Cầm trên tay tập thơ “Thơ Hai Dòng & Cỏ Biếc” của anh Trần Hoàng Vy gói tặng mà thấy vui chi lạ. Tập thơ đẹp, trang nhã và tươi rói như còn thơm mùi mực. Tập thơ dày 148 trang, được ấn hành bởi nhà xuất bản Nhân Ảnh, tháng 4/2024.

Trần Hoàng Vy là một cây bút sung sức, viết từ lứa tuổi học sinh – sinh viên của thời VNCH. Anh từng cộng tác viết bài cho các báo thời ấy như: Tin Sáng, Sóng Thần, Điện Tín, Văn Học, Phương Đông... Sau 1975 anh vẫn tiếp tục viết, miệt mài viết và viết ra đến hải ngoại. Bài của anh đăng trên: Trẻ, Việt Báo, Người Việt... và các trang mạng như: New Viet Art, Văn Chương Việt ... Anh viết đủ các đề tài từ văn, thơ, tiểu luận, tạp văn ... và đa dạng cho thiếu nhi, tuổi mới lớn, người lớn, tôn giáo ... Với tập thơ “Thơ Hai Dòng & Cỏ Biếc” là tác phẩm thứ 20 của anh.

Cảm nhận đầu tiên của tôi về tập thơ “Thơ Hai Dòng & Cỏ Biếc” là thơ anh bình dị, dễ thương, nhẹ nhàng ... như lời tình tự, tự sự. Anh làm thơ một cách tự nhiên như hơi thở, như ăn cơm uống nước. Thơ anh trong sáng, dễ hiểu, gần gũi với đời sống. Tuyệt nhiên không thấy những vấn đề “vĩ đại”, không dùng đao to búa lớn, không sử dụng những thuật ngữ triết học để khoe mẽ, không dùng kiểu cách làm màu hay thủ pháp làm ra vẻ “tân thời”, không xài nhiều từ Hán – Việt ... Bởi vậy dòng thơ của anh cứ róc rách chảy như nước suối mát trong.

Thơ hai dòng, thoạt xem qua tưởng

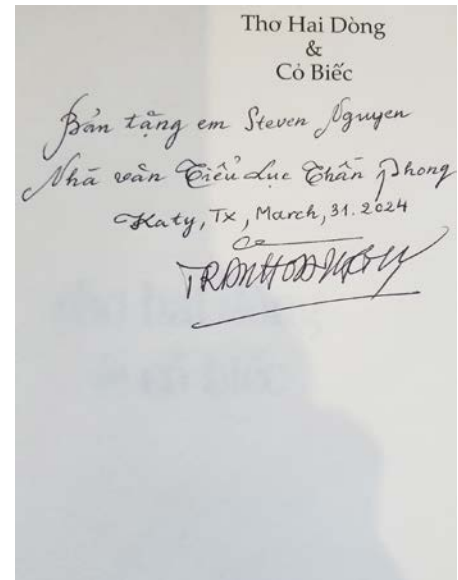
nhật nhưng đọc hết sẽ thấy thú vị, tuy hai dòng, ít chữ nhưng gói gọn nội dung cần nói, ý nghĩa đủ đầy. Có thể xem thơ hai dòng như là một “Haiku Việt” vậy.

*“Rằng thưa người ở trời Tây
Mới về. Khách lạ? Chỗ này quê hương!...”*

Người về từ trời Tây về là khách ư? Không đâu! Chẳng phải mới về mà “về” đã lâu! Quê hương chính ở chỗ này! Tự hỏi lòng mình: “Mình là khách ư?”. Mình sống xa quê, nhớ quê nhưng ngạn ngữ Tây phương cũng có câu: “Home is where the heart is”. Chính chỗ này là quê nhưng trong tâm hồn vẫn phảng phất: “*Nhật mộ hương quan hà xứ thị*”. Mình là con người mà, hơn nữa là một thi sĩ thì cái tình, cái nhạy cảm hơn những người ít dụng đến chữ nghĩa văn chương.

*“Mưa chiều ướt giậu nông toi
Làm loang mực tím một trời tuổi thơ!...”*

Tứ thơ thì không mới, hình ảnh cũng được nhiều người sử dụng,

tuy nhiên đọc lên vẫn cảm nhận được cả “một trời tuổi thơ”, một thời mực tím tuổi học trò. Trong nước có tờ báo “Mực tím” được giới học sinh yêu thích.

*“Rời ru neo giữa đêm dài
Mẹ và cánh võng thức hoài à ơi!...”*

Đọc lên là thấy hình bóng mẹ yêu thương, nào đâu mẹ của anh, mẹ của tất cả những người Việt Nam. Ai cũng có một bà mẹ từng hát ru à ơi. Cánh võng đu đưa đã đưa ta từ tấm bé cho đến lúc trưởng thành. Hai dòng thôi, cần chi nhiều hơn nữa, nhiều đó đủ để nhớ thương mẹ ngập lòng.

*“Ta là hạt bụi ngàn năm. Độ
Rơi xuống trần, gặp hoa. Làm thơ!”*

Người bên giáo đều tin ta là cát bụi, cát bụi sẽ trở về cát bụi. Nhạc Việt cũng có lời ca: “*ta là cát bụi, xin người nhớ cho*”. Từ hạt bụi ngàn năm lại tái sinh làm người mà là người thơ để rồi gặp hoa và lại làm thơ. Hạt bụi rơi xuống trần, tự dừng tôi liên tưởng để những thi sĩ xa xưa từng tự ví hay được ví

là “Trích tiên”, là những vị bị đày xuống trần gian để rồi vẫn tiếp tục làm thơ, yêu thơ... và để rồi:

*“Những phút linh thiêng cảm thơ
đứng đợi*

Có từ nào rơi rụng hóa thành sao?”

Những phút ấy linh thiêng như thể một tín đồ đang tán dương ca tụng bậc thánh thần nào đó vậy! Và từ ngữ thơ rơi rụng hóa thành sao. Ca ngợi thơ, trân trọng thơ đến vậy!

Trần Hoàng Vy đi qua bao nhiêu địa phương từ trong nước ra hải ngoại, dĩ nhiên những vùng đất đi qua đều để lại ít nhiều kỷ niệm trong tâm hồn và điều ấy trút cả vào thơ

“Hãy cứ nón bài thơ xứ Huế

Áo tím chiều Đại nội bay bay

Cho đến

Kontum em,

Độ xuân thì”

Trước hết thì anh là người con xứ Quảng, quê hương của núi Ấn sông Trà. Dù anh đã vào Nam từ lâu nhưng tình cảm dành cho đồng hương vẫn rất mặn nồng

“Chủ xe mì gõ người Châu Ổ

Tôi nghe giọng em khua suốt hẻm sâu”

Đồng cảm với nỗi vất vả mưu sinh của những người con xứ Quảng ở Sài Gòn. Trên dải đất chữ S Việt Nam, đâu đâu cũng có người cùng khổ, đói nghèo. Những người vì đói nghèo mà lưu lạc tha phương cầu thực thì càng đau thương hơn. Anh viết bài thơ này có lẽ đã hơn một lần nghe tiếng rao mì gõ trong đêm khuya.

“Vàm Cỏ Đông. Vàm Cỏ ngày tím

Lục bình mùa tụ hội

Sinh sôi

Chợt câu hát nghe tím lịm”

“Anh đi anh nhớ sông Trà”

Quê hương trong anh thật khó xóa nhòa, đi đâu, ở đâu cũng nhớ quê. Lại thêm một bài thơ về Châu Ổ

“Xa thật rồi Châu Ổ

*Nào có châu báu gì mang theo, một
hồn quê mộc mạc”*

Tôi nhớ có một câu danh ngôn (quên tên tác giả), đại khái ý chính nói: Có thể rút một con người ra khỏi quê hương chứ không thể rút quê hương ra khỏi trái tim con người.

Trần Hoàng Vy là chứng minh trong nhiều chứng minh vậy! Hồn quê mộc mạc nhưng còn hơn châu báu, ra đi mang theo hồn quê, đi đâu cũng nhớ về quê hương, nhớ giọng nói quê: “Boác mua gì không boác?”, nhớ đặc sản “Cá bóng sông Trà kho tiêu”, nhớ “kẹo mạch nha, đường phổi, đường phèn...”

Khi ra hải ngoại, dù ở xóm Lạch Cầu (chữ của anh) hay ở Đồng Xuân (Springfield) thì quê hương vẫn đau đáu trong tâm tưởng. Nghe mưa mà ngỡ tiếng thì thảo quê xa

“Ta vừa tỉnh giấc chiêm bao

Tiếng mưa như tiếng thì thảo quê xa”

Những chiều mưa ôi nhớ nhà đến tím cả hoàng hôn, Xóm Lạch Cầu, Texas, Cali, Florida... xứ này giàu sang, hiện đại, bao la... nhưng anh vẫn nhớ lắm Châu Ổ, Hương Giang, Vàm Cỏ, Nhơn Trạch, Lái Thiêu, Sài Gòn... Quê hương không chỉ là đất, không chỉ là nơi sinh ra lớn lên. Quê hương cũng chính là mẹ, là cha

“Cha giờ sương khói quê xa

Còn thương núi Ấn, sông Trà đậm sâu”

Bài thơ Cỏ Biếc cũng là tên của tập thơ, có lẽ anh rất yêu bài thơ này. Chữ biếc này khó diễn dịch cũng giống như mất biếc. Ở đây

không hẳn là màu sắc mà là cái gì đó ngây thơ, trong trắng, sâu lắng tận đáy lòng

“Cỏ của xanh xưa, ngày hoa trắng

Ta quá thì xuân mỗi bước chiều

Vun cánh, nhặt hơi tìm hương cũ

Nghe quanh mình cỏ biếc đang yêu”

Tình yêu không có tuổi, sá gì chuyện quá xuân thì, dù có mỗi bước chiều nhưng vẫn tìm nhặt hương cũ, để rồi biết cỏ biếc đang yêu. Cỏ nào đây? Chỉ là cách nói ngụ ý tỏ tình. Ta có qua xuân thì nhưng cỏ biếc của xanh xưa vẫn trong tâm hồn, vẫn mãi một thời hoa trắng. Để rồi

“Vất bên trời trong veo tiếng hạc

Thu đã rằm. Cỏ biếc long lanh”

Trong tập thơ còn có một số bài thơ có chất thiền, tuy nhiên thiền ở đây cũng rất gần gũi và dân dã.

“Tập tàng, rau nấu canh sông

Ngồi canh lửa héo, vẽ tường, bôi râu

Chợt thiền, bướm hóa thành sâu

Cỏ vô tư hát, vườn sâu Nam ai”

Chỉ 4 câu nhưng thâm thúy thật nhiều trong ấy, vừa có canh rau tập tàng dân dã nhà quê, vừa có vẽ mặt hát tường, lại có cả một chút hơi hướm Trang Châu khi “bướm hóa thành sâu” cái vòng tử – sanh, tái sinh bất tận. Kết lại thì một khúc sâu Nam ai.

Kết thúc tập thơ là một khổ thơ mang chữ của Tâm Kinh

“Xòe tay, sắc sắc, không không

Dấu chân quê cũ phiêu bông xứ xa”

Không cần phải luận bàn “sắc không” mà chi, xòe tay ra đủ thấy “sắc không” như thế nào thì tự mỗi người nhận biết. Bàn tay xòe ra che không hết dấu chân phiêu bông xa xứ người ơi!

HN - ẤT LẮNG THÀNH, 0424

Khi thay đổi môi trường sống, sở thích của người Việt sẽ bị ảnh hưởng nơi mình cư ngụ. Phần lớn người Việt sống ở Châu Âu vẫn mê xem đá banh như hồi ở quê nhà. Ở Mỹ, văn hóa thể thao hơi khác biệt. Mời bạn điểm qua vài môn thể thao được ưa chuộng nhất ...

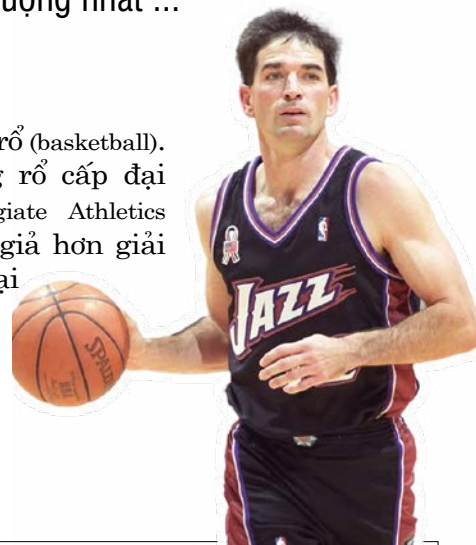
Football

Football Mỹ hay còn gọi là bóng bầu dục vẫn là môn thể thao “quốc hồn quốc túy” của người Mỹ. Giải Superbowl thu hút đến 100 triệu người xem. Nó không chỉ là một môn thể thao, một ngày giải trí mà được xem như một phần của văn hóa Mỹ.

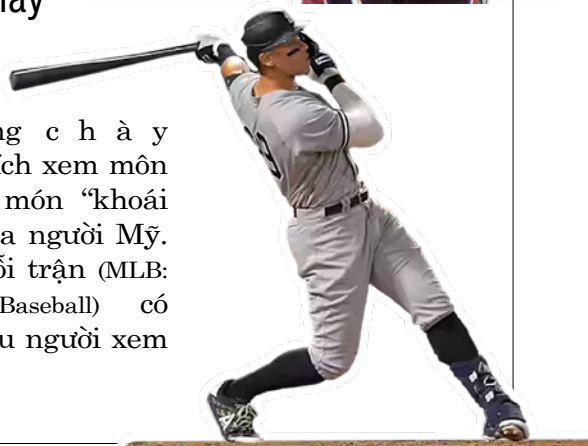
Bóng rổ

Đứng sau football là bóng rổ (basketball). Điều thú vị là giải bóng rổ cấp đại học (NCAA: National Collegiate Athletics Association) lại đông khán giả hơn giải chuyên nghiệp. Giải đại học trung bình có 9 triệu người xem, trong khi giải bóng rổ chuyên nghiệp NBA khoảng 1.6 triệu khán giả qua màn hình.

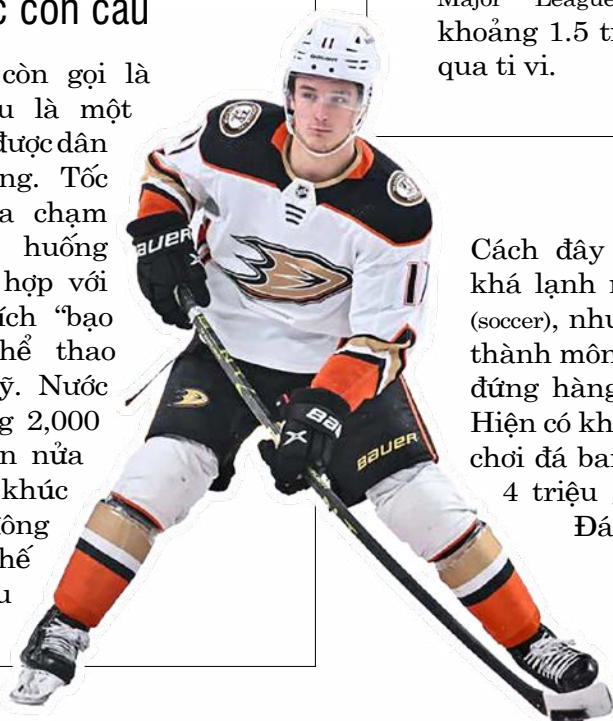
Bóng chày

Không nhiều người Việt rành môn bóng chày (baseball) hay thích xem môn này nhưng là môn “khoái khẩu” thứ 3 của người Mỹ. Trung bình, mỗi trận (MLB: Major League Baseball) có khoảng 1.5 triệu người xem qua tivi.

Khúc côn cầu

Hockey hay còn gọi là khúc côn cầu là một môn thể thao được dân Mỹ ưa chuộng. Tốc độ nhanh, va chạm mạnh, tình huống gay cấn, rất hợp với tính cách thích “bạo lực” trong thể thao của người Mỹ. Nước Mỹ có khoảng 2,000 sân băng, hơn nửa triệu cầu thủ khúc côn cầu, đông đúc thứ nhì thế giới, chỉ sau Canada.

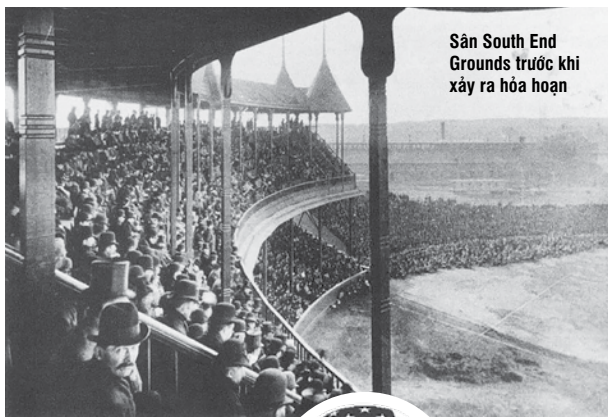
Đá banh

Cách đây không lâu, người Mỹ khá lạnh nhạt với môn đá banh (soccer), nhưng ngày nay nó đã trở thành môn thể thao được ưa thích đứng hàng thứ 4 của người Mỹ. Hiện có khoảng 24 triệu người Mỹ chơi đá banh, trong đó có khoảng 4 triệu ghi danh với Hiệp hội Đá banh Hoa Kỳ.

16-5

1894

trong số báo tuần trước, bạn có xem qua trận cháy kinh hoàng ở sân vận động Bradford (Anh) năm 1985 làm thiệt mạng 56 người, thì trước đó gần 1 thế kỷ, ở Mỹ, ngày 16-5-1894 sân South End Grounds tại thành phố Boston cũng bị thiêu rụi sau một trận cháy khủng khiếp, không chỉ xóa sổ sân vận động này mà nướng luôn 200 cao ốc khác. Nguyên nhân do những cậu bé nghịch nhóm lửa bên dưới khán đài gỗ.

Sân South End Grounds trước khi xảy ra hỏa hoạn

Ngày này năm xưa...

16-5

1914

Trò chơi thầy móng ngựa

16 tháng 5 năm 1914 là ngày thành lập Hiệp hội Thầy Móng Ngựa (American Horseshoe Pitchers Association) tại Kansas City. Đây là trò chơi dân dã, người chơi ném móng ngựa vào một cọc sắt cách hơn 10 mét. Ai dính móng ngựa vào cọc sắt nhiều nhất là thắng cuộc. Người ta tin rằng đây là môn chơi của các kỵ binh La Mã bắt nguồn từ thế kỷ I đến thứ V.

17-5

1964

ai có dịp đến Canada, đều không bỏ cơ hội thử một ly cà phê tại tiệm Tim Hortons. Tim Horton là tên một cầu thủ khúc côn cầu (hockey) huyền thoại của Canada. Ngày 17-5-1964, anh khai trương tiệm cà phê bằng chính tên của mình tại thành phố Hamilton, tỉnh bang Ontario và thành công rực rỡ. Rất tiếc, Tim Horton mất sớm, năm mới 44 tuổi nhưng hương cà phê mang tên anh vẫn thơm ngát trên thế gian và trở thành một thương hiệu tầm cỡ thế giới.

NHỮNG TRẬN SẮP TỚI CỦA ĐỘI TUYỂN MỸ

JUN 1 2024 - 4:00PM CDT

THÂN HỮU

NỮ HOA KỲ VS NAM HÀN

SÂN DICK'S SPORTING GOODS PARK, COMMERCE CITY, CO, USA

ooo

JUN 4 2024 - 7:00PM CDT

THÂN HỮU

NỮ HOA KỲ VS NAM HÀN

SÂN ALLIANZ FIELD, ST. PAUL, MN, USA

Một số trận bạn có thể xem tại FOX, ESPN2 hoặc Telemondu (công ty con của NBC, tiếng Tây Ban Nha)

* CST cũng là Central Time (CT)

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Gần đây, trong những ngày tháng Tư 2024 này giữa lúc cuộc xung đột Israel-Palestine diễn ra khốc liệt, lại thấy những cánh điều của trẻ bay trên dải Gaza. Báo chí cho biết: sống trong vùng bom đạn, những đứa trẻ ở Gaza tận dụng mọi vật liệu để làm những con điều, dù rách, để thả lên bầu trời trong vùng chiến sự. Trên những cồn cát ở Rafah, miền Nam dải Gaza, tiếng cười của trẻ em vang lên giữa tiếng máy bay trinh sát không người lái của Israel. Người ta thấy nhiều trẻ em từ các thành phố di cư đến Rafah tụ tập để thả điều. Nhưng hồi ôi, mới đây Israel đã cho không kích xuống Rafah, gây ra cảnh đổ nát, tang thương. Xin đừng hỏi những trẻ em Rafah về đâu, những cánh điều về đâu.

Từ những cánh điều trên dải Gaza...

Vậy chỉ xin nói tới những cánh điều của tuổi thơ trong một thế giới bình yên.

Trước hết phải nhấn mạnh điều này: Ấu thời ở quê nhà ngày xưa cậu con trai nào mà không chơi điều, thả điều. Và có thể nói trong lòng mỗi gã đàn ông trung niên bây giờ đều có kỷ niệm về những con điều giấy. A, những cánh điều bay lượn trên bầu trời là hình ảnh của tuổi thơ bình yên, trong sáng, hạnh phúc. Dù ở đâu cũng vậy, trên bãi biển Galveston, trên những cánh đồng làng Lại Thế của Tim hay dưới bầu trời thành phố Kabul của Afghanistan.

Tim tôi xin bắt đầu với những cánh điều trên bờ biển Galveston, Texas, rồi mới tà tà nói tới những cánh điều ở nhiều nơi khác.

Vâng. Trên bãi biển Galveston một buổi sáng tháng 9 năm 2006, ô ngạc nhiên và hạnh phúc biết bao, Tim Nguyễn được nhìn thấy hai cánh điều sặc sỡ lượn bay dưới sợi dây căng của hai cậu bé. Có hai gia đình Việt Nam với vợ chồng con cái cùng đi tắm biển Galveston sáng hôm ấy. Chắc hẳn hai ông bố hồi nhỏ cũng mê thả điều nên muốn các con mình biết niềm vui trong sáng của ấu thời. Và họ đã làm hai con điều thật đẹp, theo kiểu điều Đông phương, màu cánh sen pha nâu và biếc, như màu của một chiếc chăn thêu. Như vậy là hai ông bố này đã mang theo tuổi nhỏ và quê hương trong hình ảnh con điều giấy. Tim tôi làm quen, thì được anh Hải người Huế cho biết, ngày xưa anh từng thả điều trên cánh

đồng làng Lại Thế, Phú Vang, là nơi quê nhà của Tim. Và trước khi sang Mỹ định cư, anh Hải từng có chân trong Câu Lạc Bộ Điều Huế. Đôi lần, anh đoạt giải thưởng thả điều của thành phố. Tối nay, anh vẫn còn tương tư những cánh điều dưới bầu trời quê cũ.

Tim tôi cũng vậy. Trong những kỷ niệm ấu thời, kỷ niệm về những buổi thả điều trên cánh đồng làng vẫn còn in đậm nét. Làm sao quên được, bạn nhỉ. Bầu trời ngày ấy, hình như đẹp hơn bây giờ. Và đình làng Lại Thế với cây bàng cao lá đỏ dường như đã đi vào thời gian của người (nói theo kiểu văn chương hậu hiện đại đấy, xin lỗi các bạn). Tôi thấy lại. Cái ao sen trước đình, nơi người mã phu mê trà bạn của Tim bị Việt Minh gán cho tội Việt gian phản quốc đem ra bắn. Và nơi sân đình kia, dưới mái ngói âm u, là nơi Tim tôi và bạn Tống Viết Mẫn từng ngồi học bài thi. Ở đó, trên cánh đồng mênh mông của làng Lại Thế, những cánh điều trắng tung bay trong chiều lộng gió, đùa giỡn cùng mặt trăng. Cũng vậy, hai con điều giấy trên bãi biển Galveston chỉ lượn chơi, nô đùa với mấy cánh hải âu hiền lành. Bầu trời ở đây cũng như ở quê nhà ngày ấy, thật an lành phước hạnh. Những con điều cứ bay lượn nhớn nhoe không hề lo sợ phải gặp một con yêu tinh mặt đỏ râu xanh nào như trong một ca khúc của Trịnh Công Sơn. Nói tới những cánh điều trên cánh đồng làng Lại Thế không thể nào không nhắc tới cánh điều của Trần Vàng Sao, anh chàng Nguyễn Đình cùng làng cùng quê với Tim này.

Với Trần Vàng Sao (ôi Đỉnh nay không còn nữa), cánh diều của tuổi nhỏ dính liền với kỷ niệm một thời nghèo đói phải đi tìm ăn vớt cơm cúng trên ngôi mả mới ở ngoài đồng.

*“không có ai đi ngang qua đây để
thấy con diều của tôi*

*buổi trưa đứng bóng trên trời rất
nhiều gió*

*tôi nằm ngửa nhai mấy cọng cỏ gà
nước cỏ non mát trong cổ*

*tôi đói bụng và muốn nhắm thật
lâu hai con mắt lại rồi ngủ quên*

*tôi đợi lâu cho mọi người đi hết
cho mấy cái khăn vàng khăn đỏ
hết ngoái lại nhìn tôi*

“tôi ngồi xuống đất

*những hạt cơm trắng và khô
tôi ăn cả tàn hương phẩm đỏ vào
bụng*

liệu ai ở nhà tôi chết

*có được một vất cơm to
trắng thế này để trên mả không*

*tôi phủ hai bàn tay vào nhau
đến chiều gió rất to*

*hai cái đuôi con diều muốn đứt
nhưng tôi không còn dây nữa”*

(Đứa Bé Thả Diều Trên Đồng Và Vất
Cơm Cúng Mả Mới)

Từ những cánh diều trên bãi biển
Galveston và những cánh diều
trên cánh đồng Lại Thế ngày

xưa, Tim liên tưởng đến những
cánh diều ở thành phố Kabul
vừa xem trong các sequences
của cuốn phim *The Kite Runner*
(Kẻ Săn Diều). Những cánh diều
ở đây phải nói là hết sức sắc sỡ
và hung hăng. Chúng vờn nhau,
đâm vào nhau, nhào lộn giữa bầu
trời của xứ Hồi Giáo Afghanistan
trong tiếng reo hò tỏ mỏ của
người dân thành phố. Và khuôn
mặt của hai cậu bé thả diều thì
cực kỳ căng thẳng. Cuốn phim
được hãng Paramount dựng theo
cuốn tự truyện cùng tên của
Khaled Hosseini xuất bản cách
đây mười năm, nổi tiếng và trở
thành bestseller trên văn đàn
nước Mỹ. Hình ảnh, coi như chủ
đề cuốn truyện, là những cánh
diều chọt hiện chọt biến trên bầu
trời Kabul. Như thể chúng kể với
chúng ta về 3 thập niên qua, lấy
thời điểm 1975 làm mốc, từ một
thành phố Kabul thanh bình với
mùi hương của hoa lawla và điệu
nhạc rahab vang lên dưới mỗi
mái nhà, đến ngày quân Liên Xô
tiến vào thành phố và cách mạng
Hồi Giáo bùng nổ với sự ngự trị
của Taliban gây ra bao thảm cảnh
chết chóc, ly tan. A, cách mạng,
nhân danh mi người ta đã phạm
nhiều tội ác, ở Việt Nam cũng
như Afghanistan.

Nhưng thôi. Xin trở lại với những
con diều trên thành phố Kabul.

Tuy nhiên, trước khi nói về diều,
hãy nói về hai đứa bé thả diều và
tình bạn của chúng qua những đổi
đổi và cả cái chết ở Afghanistan.
Một người tên Amir và người kia
là Hassan. Amir là con ông chủ
và Hassan là con người quản
gia giúp việc. Amir được đi học
và Hassan không. Nhưng chúng
chơi thân với nhau, như ruột
thịt, nhất là Hassan tận tình,
tội nghiệp hy sinh cho Amir. Hai
đứa cùng nhau bày ra nhiều trò
chơi: treo cây, bắn ná, hái những
trái lựu đỏ, thả diều. Nhất là thả
diều, đúng ra phải gọi là chọi
diều (kite fighting). Trò chơi này
ở Afghanistan không giống với
trò chơi thả diều ở Việt Nam. Thả
diều, chọi diều, thường vào mùa
đông, lúc tuyết rơi phủ trắng mái
nhà thành phố. Thân diều vẽ màu
sắc sỡ, dây được nhúng vào dầu
hắc đặc quánh, trộn lẫn với keo và
miếng chai treo lên cây phơi khô
cho cứng và sắc. Mùa đông năm
1975, Amir và Hassan cùng tham
dự cuộc thi (tournament) chọi
diều ở Kabul. Có tới mấy chục con
diều bay lượn trên bầu trời và cả
thành phố kéo nhau ra xem, reo
hò dậy đất. Đám trẻ cho diều bay
tung tăng trên trời, cố diều khiến
con diều sao cho sợi dây cắt đứt
dây diều của đối thủ. Hai bàn tay
của Amir và Hassan chảy máu
ròng ròng. Lần lượt các con diều
bị chém rụng chỉ còn diều của
Amir và một con diều màu xanh
đối thủ đuổi vờn nhau. Kết cuộc,
diều của Amir thắng, và Hassan
chạy đuổi theo để bắt con diều
màu xanh kia. Than ôi, chính lúc
ấy thảm kịch xảy ra ...

The Kite Runner đã đưa Tim tôi

The Kite Runner (Kẻ Săn Diều) -
NGUỒN ARMCHAIRJOURNAL.COM

về lại thời thơ ấu, với những trò chơi giống như đôi bạn nhỏ Amir và Hassan. Trèo cây, bắn nả, hái trái, lội sông, bẻ trộm bắp... Nhớ những trận banh trên thửa ruộng trước trường Thế Dạ tới tới mịt mịt về và bị ăn đòn. Nhớ những chiều thả diều trên cánh đồng làng Lại Thế, mơ chiếc diều có đủ dây để có thể bay lên cao đụng tới mặt trăng! Nhớ những cơn mưa đồng và nắng hè trên dãy bàng và mái tranh thôn ỏ. The Kite Runner cũng nhắc Tim nhớ tới những đứa bạn nhỏ tóc húi cua, bây giờ không biết chúng đi đâu về đâu...

Đọc The Kite Runner, nhìn những cánh diều bay trên thành phố Kabul, Tim không khỏi nhớ tới Sài Gòn thân yêu. Đã có một thời, đứng ở một góc đường nào đó, ở sân nhà thờ Tân Định hay trên bến Bạch Đằng, hoặc giả ở chỗ vào phi trường Tân Sơn Nhất, ngược mắt lên trời khi gió lên, ta thấy những cánh diều bay lơ lửng. Những cánh diều này không bị ai hạ và cũng không bị ai săn đuổi. Tất nhiên, có sinh thì có diệt, và khi chết xác chúng treo trên những đường dây điện thành phố. Đây, Tim mời các bạn nghe nhà văn Bình Nguyên Lộc tả

trong một bài tạp bút về Sài Gòn: “Những xác ấy bị treo lủng lẳng như vậy, có xác rơi xuống đất sau vài hôm, một tuần, một tháng, mà cũng có xác trở gan cùng tuế nguyệt cho đến mùa mưa mới chịu để cho phong vũ làm rã thịt mục xương.

Điều sống có cá tánh riêng biệt khi bay lượn, mà chết, xác diều cũng có cá tánh nữa. Không phải xác nào cũng giống xác nào về lối chết và lối an nghỉ ngàn thu trên dây điện...

Điều ơi, điều có phải gốc người Tây Tạng hoặc người của vài bộ lạc Châu Phi mà khi chết xác không thổ táng, hỏa táng mà lại không táng?”

Khi bộ đội Cộng Sản tiến vào Sài Gòn coi như cuộc đời mỗi người chúng ta đã hết. Với Taliban, nước Afghanistan thời tuổi trẻ của Amir cũng đã chết. Mọi cái đều đã chết, kể cả sự tử tế của con người. Chết chóc ở mọi nơi. Ôi Kabul, ôi Sài Gòn, và cả thành phố Rafah trên dải Gaza như vừa qua, nỗi sợ hãi có mặt cùng khắp, trên phố xá, ở các quán chợ, dưới từng mái nhà. Đêm đêm, chỉ sợ có tiếng người gõ cửa. Như một nhà báo viết: Nỗi lo sợ trở thành một

phần của đời sống. Chết trên rừng trên biển hoặc sống ở những trại tị nạn ở Pakistan (hay ở Malaysia?) -và, vẫn lời nhà báo nọ, đôi khi chết may mắn hơn sống. Người lê lét kiếm ăn khắp cùng đường phố, trong số những người này có kẻ có trình độ đại học, hoặc từng là giáo sư trung học, nhà văn và cả triết gia.

Amir trở về Kabul tìm được cậu bé Sohrab con của Hassan. Nơi đây, trong những ngày bi kịch, đã có lúc Hassan mơ, mơ thấy những đóa hoa lawla sẽ nở lại trên những thảm cỏ thành phố, nhạc rahab thổi lên nhộn nhịp dưới mỗi mái nhà và những cánh diều bay rợp trời Kabul trong khi chờ đợi người bạn thơ ấu trở về -điều không bao giờ Hassan có được. Và dòng đời vẫn trôi. Phước hạnh thay, ở hồi kết cuộc, Amir cùng Sohrab và vợ là Soraya tìm lại được hạnh phúc trong một buổi chiều trên cánh đồng ở Fremont, nước Mỹ. Amir chạy theo con diều, nhưng làm sao trở lại ngày xưa với Hassan...

Vậy, chờ khi gió mùa thổi, những cánh diều lượn bay trên đồng cỏ. Như ở Galveston, như ở làng Lại Thế ngày xưa của Tim này.

TN

Những cánh diều bay trên dải Gaza - NGUỒN ABC NEWS

Ong chúa không cai trị tổ như bạn nghĩ; công việc chỉ là đẻ trứng (tối 1,500 trứng mỗi ngày!) trong khi ong thợ dọn dẹp và cho ong chúa ăn - và thậm chí tiêu hóa trước thức ăn của ong chúa. Nếu không có sự chăm sóc thường xuyên của chúng, nữ hoàng sẽ chết. Khi ong chúa gần kết thúc cuộc đời, những con ong thợ nuôi một nữ hoàng mới. Nữ chúa mới đốt chết ong chúa trước khi chiếm tổ.

- Bạn có thể đã nghe rằng nếu một con ong đốt ai, nó sẽ chết. Nhưng điều này chỉ đúng với ong mật. Những con ong khác, bao gồm ong vò vẽ và ong thợ mộc, có thể đốt nhiều lần. Năm 1962, trong một ngày tồi tệ nhất đời, một người đàn ông ở Zimbabwe đã sống sót sau khi bị chích hơn 2,000 vết đốt! Khoảng 500 loài ong không có vòi đốt nào cả. Để tự vệ, chúng cắn.

- Với 11 triệu người theo dõi trên TikTok, Erika Thompson thuộc Texas Beeworks có thể là nữ hoàng nuôi ong. Năm 2020, cô đăng một đoạn video trong đó cô chăm sóc đàn ong khổng lồ mà không cần mặc đồ bảo

Ngày 20 tháng 5 được chọn là World Bee Day (Ngày ong thế giới) vì cũng là sinh nhật của Anton Jansa nước Slovenia thế kỷ 18, người tiên phong trong nghề nuôi ong hiện đại.

hộ. Ngày nay ở Mỹ có khoảng 125,000 người nuôi ong; con số này đang tăng lên. Nước Mỹ cũng là nơi sinh sống của 3 triệu đàn ong.

- Chỉ khoảng 8% người Mỹ bị dị ứng với vết ong đốt, nhưng đó vẫn là nỗi lo sợ chung. Ngay cả voi cũng sợ ong. Voi sẽ cố gắng đuổi chúng đi và không đến gần những cây có tổ ong. Các nhà nghiên cứu ở Châu Phi

sử dụng tổ ong cũng như “hộp buzz” phát ra âm thanh của ong để ngăn chặn voi phá hoại mùa màng và khu dân cư.

- Tháng 5 năm ngoái, một đàn ong bu trên cánh máy bay của hãng hàng không Delta Air Lines đậu ở Houston, khiến chuyến bay bị trì hoãn khởi hành nhiều giờ. Vào mùa xuân, ong đang phát triển bay thành đàn để tìm kiếm

những ngôi nhà lớn hơn. Chúng bay khoảng một dặm mỗi lần, dừng lại nghỉ ngơi ở những không gian rộng mở như sân bay - nhiều nơi trong số đó hiện sử dụng “các biện pháp thân thiện với loài thụ phấn” để bảo vệ ong và các nhân viên phi trường.

- Ong có thể phát hiện mùi, thính tới phần ngàn tỷ (hãy nghĩ đến một hạt muối trong hồ bơi Olympic). Điều này khiến chúng trở nên hữu ích trong việc xác định vị trí bom mìn, chẳng hạn như những quả mìn được chôn ở vùng Balkan trong cuộc chiến tranh Nam Tư những năm 1990. Các nhà nghiên cứu huấn luyện ong liên kết mùi thuốc nổ với dung dịch đường, sau đó thả chúng ra cánh đồng mìn. Những con ong sau đó tụ tập ở chỗ chôn mìn. Thật may là chúng quá nhẹ để có thể kích hoạt cho mìn nổ.

Nữ hoàng nuôi ong Erika Thompson

ĐINH YÊN THẢO
GARLAND, TX

3. Vị tư lệnh vùng

Là sĩ quan tác chiến can đảm và có tài, cựu Trung tướng Ngô Quang Trưởng được thăng cấp khá nhanh trong cuộc đời binh ngũ của ông. Tốt nghiệp tú tài Pháp, ông nhập ngũ năm 1953. Năm 1954, ông mãn khóa 4 Cường Quyết tại Trung tâm huấn luyện Sĩ Quan Thủ Đức. Về Tiểu Đoàn 5 Nhảy Dù với cấp bậc Thiếu Úy thì đến năm 1966, ông đã được thăng cấp Đại Tá Tư lệnh Phó Sư đoàn Nhảy dù rồi Tư

lệnh Sư đoàn 1 Bộ Binh và đến năm 1971, được thăng cấp Trung tướng tại nhiệm.

Tham gia vào trung tâm quân sử Hoa Kỳ sau khi tị nạn tại Mỹ, trong cuốn sách về mùa Hè đỏ lửa 1972 vào năm 1977, cựu Trung tướng Ngô Quang Trưởng viết về những người lính VNCH rằng, *"Người lính miền Nam Việt Nam bình thường, lớn lên trong chiến tranh, không chỉ gan dạ và cống hiến cho chính nghĩa mà anh ta đã chiến đấu mà còn luôn kiêu hãnh về binh nghiệp của mình và tràn ngập lòng yêu thương gia đình, đồng đội và người dân"* (The Easter Offensive of 1972).

Cũng có thể xem những lời nói trên dành cho chính ông một cách khiêm cung. Bởi trong cuốn sách "Cuộc chiến 25 năm" (The 25-Year

War), Đại tướng Bruce Palmer, là Tư Lệnh Lực Lượng Dã Chiến trong chiến tranh Việt Nam và từng là quyền Tham mưu trưởng Quân đội Hoa Kỳ, đã nhận xét về tướng Trưởng rằng, *"ông là một sĩ quan chỉ huy tác chiến can cường, dày dặn kinh nghiệm và có lẽ là sĩ quan chỉ huy chiến trường giỏi nhất tại miền Nam Việt Nam"*.

Chưa tròn một năm sau khi mãn khóa huấn luyện, ông đã bị thương trong trận đánh với quân Bình Xuyên tại Sài Gòn. Những chiến công liên tục của ông đã giúp cho ông thăng cấp khá nhanh như nói trên. Từ năm 1970-1972, ông là Tư Lệnh Quân Đoàn 4 và được điều ra Huế làm Tư Lệnh Quân Đoàn 1 nhằm tái chiếm cố thành Quảng Trị trong mùa Hè đỏ lửa 1972 cho đến năm 1975.

Bà Nguyễn Tường Nhung kể rằng, năm 1966 khi bay ra phi trường Phú Bài, lúc này chỉ trên dưới 30 tuổi, bà chưa quen hai chữ "phu nhân" khi có người ra đón và chào nên còn ngượng ngùng. Biết ông khi còn là một Trung Úy Dù, cái danh vị "phu nhân" của bà được đánh đổi bằng những lo âu hồi hộp mỗi khi ông hành quân, phải đưa con cái theo ông ra những vùng chiến thuật ông được giao nhiệm vụ.

Những ngày mới lấy nhau, ông hành quân, đánh trận vài ba tuần mới về, ở nhà bà hay những người vợ lính chỉ biết cầu nguyện cho chồng được bình yên trở về. Bà viết trong hồi ký những ngày ông còn là Tiểu Đoàn Phó Tiểu Đoàn 5 Nhảy Dù rằng, *"Anh tham gia trận chiến nhiều hơn làm việc ở văn phòng. Mỗi lần đi hai tới ba tuần mới trở lại đơn vị... Người lính trận rất ít khi được ở gần gia đình vợ con, mà người vợ luôn sống trong sự lo âu hồi hộp. Mỗi lần chồng ra đi lại lo sợ không biết có trở về hay gục ngã ngoài trận tuyến..."* (Tháng Ngày Qua). Có lẽ đó là tâm trạng chung của những người vợ lính.

Nhưng sự nguy hiểm đó không chỉ đến với người lính trận mà cả vợ con họ, những người theo chồng

Trung tướng Ngô Quang Trưởng, kiểm tra vũ khí của binh lính trong khi cố vấn Hoa Kỳ, Thiếu tướng Frederick Kroesen quan sát tại đây ngày 17 tháng 5. HÌNH ẢNH CỦA © BETTMANN/CORBIS

là cấp chỉ huy được điều đến nơi nhậm sở. Năm 1968, bà là người đã sống qua cái Tết Mậu Thân khốc liệt tại Huế. Lúc này ông đã lên tướng và là Tư lệnh Sư đoàn 1 Bộ Binh. Khi Việt cộng bắt đầu tấn công Huế, bà kể rằng ông còn ở trong trại và tư dinh của ông bà bị bao vây, may mắn trốn thoát được tới An Cựu.

Bà theo ông ra Huế rồi về Cần Thơ, rồi lại ngược ra Huế, Huế trở thành vùng đất nhiều kỷ niệm và gắn bó với bà. Bà kể rằng Huế là nơi con út của bà chào đời, đi sinh bằng trực thăng và được bác sĩ quân y Mỹ đỡ đẻ ngay trong lều bạt nhà binh của trại đóng quân của Mỹ. Tướng Trưởng đã đặt tên con là Ngô Trị-Thiên nhằm ghi dấu thời gian trấn giữ hai tỉnh Quảng Trị và Thừa Thiên.

Không chỉ là tướng tài, Trung tướng Ngô Quang Trưởng còn được đánh giá là vị sĩ quan liêm chính, thanh bạch. Hồi ức của bà Nguyễn Tường Nhung đã cho thấy điều này qua từng giai đoạn cuộc đời. Lấy nhau vài năm, khi ông được điều về Bộ Tư Lệnh Sư Đoàn đóng ở Sài Gòn, hai vợ chồng bà dọn về ở chung với mẹ chồng, phần thì ông là con út trong nhà và phần khác là đỡ phải thuê nhà, hành lý chỉ chất vừa chiếc xe Jeep. Bạn rủ đi học cơm Tây, làm bánh mà ngần ngại

vì lương ông chỉ có 35 ngàn mỗi tháng trong khi tiền theo học một khóa đến 15 ngàn, nhờ mẹ chồng cho tiền bà mới học được.

Khi được điều ra Huế lần đầu làm Tư Lệnh Sư Đoàn mà nhà ông bà không có tủ lạnh, người bạn thân từ Sài Gòn ra chơi thấy không có mối gởi tặng cái tủ lạnh. Bà kể mỗi khách đến nhà thì tự bà xuống bếp làm món Bắc, cơm Tây đãi khách, bình dị, thân thiện, các phu nhân thuộc cấp bảo bà không như vài "phu nhân" cấp tướng khác. Ở đoạn khác, khi kể chuyện ăn uống chi tiêu trong gia đình, số tiền đưa cho người đầu bếp của gia đình lo bữa ăn cũng được cân nhắc để chi tiêu vừa đủ.

Ở đoạn khác, bà còn kể về những ngày ông làm Tư Lệnh Quân Đoàn IV, bà tiếp một phái đoàn từ Sài Gòn xuống đi dự lễ Bà Chúa Xứ, ông tỏ vẻ

không vui khi nghe bà kể có đoàn xe quân cảnh hú còi mở đường. Hoặc ông bị những người thân hay bà con trách móc vì có người thân làm lớn nhưng lại không nhờ vả gì được.

Chính một người thân yêu của bà đã tử trận khi còn rất trẻ khiến bà cũng thoáng thâm trách chồng đã không giúp được gì khi đã lên tướng. Bởi ông thường bảo với bà rằng, ai cũng có mẹ cha, có thân nhân, cũng đau xót như nhau, nếu ai cũng lo cho con cháu về hậu cứ trốn tránh trận mạc thì còn ai chiến đấu, hy sinh cho quốc gia.

Những ngày cuối cùng của cuộc chiến, từ nhà ý của bà Theresa Tull, Phó Tổng Lãnh Sự Mỹ tại Đà Nẵng giúp mang các con ông bà thoát khỏi Việt Nam về Mỹ theo bà, các con bà được theo bà Tull sang Mỹ còn bà ở lại, đợi tin chồng. Rồi bà cũng được sắp xếp đi tản sang

đảo Guam trong những ngày cận khi Sài Gòn thất thủ, trong khi vẫn bật tâm tin tức của ông.

Theo hồi ký, Thiếu tướng Nguyễn Cao Kỳ là người kể công với bà tại đảo Guam là đã đưa ông ra Đệ Thất Hạm Đội khi tướng Ngô Quang Trưởng dự định bay xuống Vùng IV gặp Thiếu tướng Nguyễn Khoa Nam, Tư Lệnh Vùng để cùng bàn việc giữ lại Vùng IV chiến thuật. Tướng Nguyễn Khoa Nam tự sát, xem như Vùng IV không còn người chỉ huy, ông đành đi tản cùng tướng Nguyễn Cao Kỳ (tự lái trực thăng) ra USS Midway.

Ông bà ra đi tay trắng mang theo nỗi ngậm ngùi của một bại tướng không giữ được thành, từng đắn đo với ý định tự vẫn trên bãi biển Đà Nẵng trước khi Đà Nẵng thất thủ.

Đó là lý do những tháng năm đầu tiên trên xứ người, gia đình Tướng Ngô Quang Trưởng đã sống khá vất vả và ngoài vài năm viết lại các kinh nghiệm chiến trường cho Cục Quân Sử của Bộ Quốc Phòng Hoa Kỳ, ông đã sống rất lặng lẽ đến cuối đời.

(còn tiếp kỳ cuối)

Tướng Ngô Quang Trưởng ra tàu USS Midway, đi sau cựu Thủ tướng Kỳ sau khi Việt Nam Cộng Hoà thất thủ

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ

16-05-2024 - 22-05-2024

TÊN HÃNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
CATHAY PACIFIC	2	YVR, HKG	\$1.387
CATHAY/AMERICAN	2	YVR, HKG	\$1.387
ASIANA AIRLINES	2	LAX, ICN	\$1.637
AMERICAN/ANA	2	YVR, HKG	\$2.047
MALAYSIA/ANA	2	NRT, KUL	\$2.055
JAPAN/AMERICAN	2	YVR, HKG	\$2.108
QATAR/AMERICAN	2	YVR, HKG	\$2.111
QATAR AIRWAYS	1	DOH	\$2.161
BRITISH AIRWAYS	2	LGW, DOH	\$2.177

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOẠI

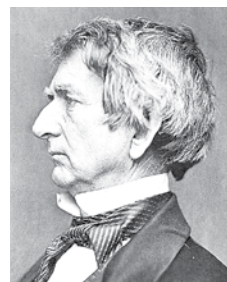
NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$25,154 VN ĐỒNG
EURO	\$25,739 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$18,129 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$16.391 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$158.55 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1USD	155,696 YEN NHẬT
	0.92726 EURO
	0.79795 BẢNG ANH
	1.36434 CANADA
	0.90639 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

16/5/1801

Ngày 16 tháng 5 năm 1801, là ngày sinh của William Henry Seward, người đã đề nghị và sau đó đại diện Hoa Kỳ mua Alaska của Nga với giá 2 cent một mẫu. Lúc đó, ý tưởng của ông bị xem là điên rồ. (Alaska nay là tiểu bang lớn nhất của Mỹ có diện tích 1.5 triệu cây số vuông)

16/5/1929

Ngày 16 tháng 5 năm 1929, lễ trao giải Oscar lần đầu tiên được tổ chức tại Hollywood, California, Hoa Kỳ. Xạ-cô-lô (Charlie Chaplin) là một trong những tài tử được nhận giải lần này.

16/5/1961

Ngày 16 tháng 5 năm 1961, Park Chung-hee đảo chính thành công, sau đó trở thành Tổng thống thứ 3 của Hàn Quốc (tại nhiệm từ 1963- 1979). Ông là một trong những nhân vật Châu Á lừng danh nhất trong thế kỷ XX, biến đất nước Hàn Quốc từ một đồng tro tàn trở thành một trong những nền kinh tế hàng đầu của Châu Á cũng như thế giới.

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thước ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Vừa biết nịnh cấp trên, vừa biết đổ lỗi cho dân, vậy mà ông Mai Tiến Dũng (Bộ trưởng - Chủ nhiệm văn phòng chính phủ CSVN) vẫn bị đồng đảng đánh ngã ngựa...

“VĂN PHÒNG CHÍNH PHỦ LÀ CƠ QUAN GIÚP VIỆC CHO THỦ TƯỚNG, CHÍNH PHỦ, CHÚNG TÔI NÚP DƯỚI BÓNG CÂY TÙNG, CÂY ĐÀ, CÂY ĐÈ CHỨ KHÔNG CÓ HÌNH ẢNH GÌ CẢ.”

“NẾU CHÚNG TA SAI, CHÚNG TA NHẬN LỖI TRƯỚC DÂN. NẾU DÂN SAI, THÌ DÂN PHẢI CHỊU TRÁCH NHIỆM TRƯỚC PHÁP LUẬT.”

Tòa án nhân dân, quân đội nhân dân, ủy ban nhân dân, lỗi và trách nhiệm của toàn dân ... nhưng kho bạc nhà nước.

“TẠI NẠN XẢY RA LÀ ĐIỀU KHÔNG AI MONG MUỐN, SONG ĐỪNG ĐỂ CẬP ĐẾN TRÁCH NHIỆM THUỘC VỀ AI, NGÀNH NÀO, MÀ TRÁCH NHIỆM THUỘC VỀ TOÀN DÂN.”

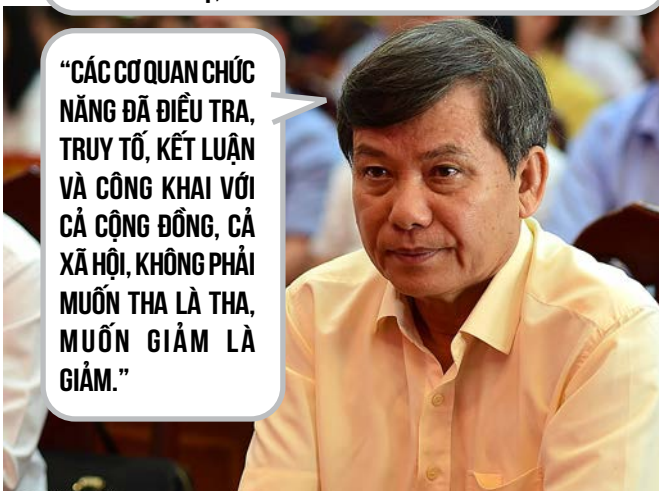

Nguyễn Đạt Tường
(Tổng giám đốc Tổng công ty đường sắt CSVN)

Lưỡi người bình thường đã lắt léo, nói chi lưỡi người Cống Sơn:

“ĐỀ XUẤT TẠO ĐIỀU KIỆN CHO CÁN BỘ SAI PHẠM KHẮC PHỤC HẬU QUẢ. HẠN CHẾ XỬ LÝ HÌNH SỰ, TRÁNH LÀM MẤT NHIỀU CÁN BỘ, ĐỒNG CHÍ CỦA MÌNH.”

“CÁC CƠ QUAN CHỨC NĂNG ĐÃ ĐIỀU TRA, TRUY TỐ, KẾT LUẬN VÀ CÔNG KHAI VỚI CẢ CỘNG ĐỒNG, CẢ XÃ HỘI, KHÔNG PHẢI MUỐN THA LÀ THA, MUỐN GIẢM LÀ GIẢM.”

Lê Minh Trí
Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao CSVN

Nếu không làm Tổng bí thư đảng CSVN, ông Nguyễn Phú Trọng có thể làm thợ hồ:

“BỊT KÍN NHỮNG KHOẢNG TRỐNG, KỂ HỒ ĐỂ KHÔNG THỂ THAM NHỮNG, TIÊU CỤC.”

Trà tắc miễn phí giữa trưa nắng nóng - NGUỒN: THUY AN

Ba câu chuyện

- Tèo, cuối tuần qua, em đã làm được việc tốt gì để người thân vui lòng?
- Dạ thưa cô, hôm qua em làm được hai việc tốt. Buổi sáng, em đến chơi nhà cô em, mẹ em rất vui mừng. Buổi chiều, em về nhà với mẹ, cô em cũng rất vui mừng.

DU UYÊN
SAIGON, VN

Đôi khi, không phải cứ mãi việc tốt là được công nhận là người tốt và đôi khi, chính việc bạn nghĩ là tốt, nó cũng không tốt như bạn nghĩ ... nhưng đừng quên mãi việc tốt.

1. Bình nước sóng gió

Thời tiết kỳ quái, nắng nóng dữ dội, miền Tây khô hạn, nước ngọt hóa mặn. Ở trong nhà bật

quạt, mở máy lạnh vẫn nóng, chưa kể cứ cuối tháng liếc hóa đơn tiền điện xong khét đôi mắt luôn. Báo trong nước còn đồn là “nhiều người Mỹ không dám bật điều hòa vì tốn kém”. Vậy mà khắp miền Nam, trà đá, trà tắc, nước sâm, quần áo, bữa cơm không đồng ... “mọc” lên khắp nơi. Nhưng đừng nhìn vậy mà tưởng làm người tốt là dễ, đây là chuyện có thiệt trong xóm Du Uyên.

Ông hàng xóm của tôi muốn quảng cáo quán cà phê nhưng không biết tiếp thị bằng ưu điểm gì, vì ở Việt Nam thì mỗi mét vuông có 10 quán cà phê. Sau một hồi hỏi ý người này người kia, ông chọn cách bắt chước người ta làm chuyện tốt (dầu lâu nay ông nổi tiếng “xài tiền kỹ”) bằng cách bày thùng trà đá trước mặt tiền quán. Vừa giúp người đi đường, vừa giúp nhiều người nhìn thấy

quán cà phê của ông, khi họ ngoái đầu nhìn vào thùng trà đá mà ông sai nhân viên rửa sạch sẽ, để trước cổng. Nhà ông bán nước, nên nước luôn có sẵn, đá luôn đầy thùng, ông cũng không keo kiệt quá mức, phân công nhân viên thay đá cho thùng nước miễn phí kia cách mỗi mấy tiếng vì trời nắng nóng thì đá rất nhanh tan. Vậy mà...

Ngày thứ nhất, sau cử bán đông khách giờ ăn trưa, ông hàng xóm vừa ngồi ăn cơm trễ vừa ngó ra cổng. Ông thấy thiếu cái gì đó, ông hỏi hết lượt, thì ra ... mất cái thùng inox mới cầu.

Ngày thứ hai, không bỏ cuộc. Ông hàng xóm sắm cái bình mới kèm cái khóa to để khóa cái bình. Nhân viên đang hí hụi làm bình trà đá chà bá lửa phục vụ tha nhân thì một ông khách quen hay tới ủng hộ quán góp ý cho ông hàng xóm: "Ông

cho khách uống nước nguội (không lạnh không nóng) vì trời này nóng hổi, sợ người đi đường uống nước đá vô bụng không tốt cho bụng, cũng dễ làm cơ thể sốc nhiệt..." Không biết lời ông khách tin được mấy phần, nhưng ông hàng xóm nghe cũng bùi tai, ông cho nhân viên thay toàn bộ nước trong bình là nước lọc đang hoàng, nhưng là nước ở nhiệt độ bình thường. Sài Gòn vắng những cơn mưa đã nửa năm, vắng luôn những hàng cây mát rượi. Bởi vậy nhờ sức nóng của mặt trời rơi xuống, sức nóng của mặt đường nhựa rơi lên, chừng một tiếng sau, có một thanh niên vạy ra nước bốc khói từ cái bình nước miễn phí bằng inox. Anh ta không dám mắng vốn, chỉ nhìn ông hàng xóm bằng đôi mắt đầy trách cứ rồi rồ ga đi tiếp. Bởi vậy mà có một thằng nhóc bán vé số tham uống quá mà bị

rộp môi, khóc ré lên trước quán ... Ông hàng xóm vốn hồ hững với trần đời, với những hoàn cảnh khó khăn cũng thấy áy náy một lần mà dất thẳng nhỏ và cái thùng inox vô quán, chuộc lỗi bằng cách mua vài tờ vé số cho cậu bé ấm lòng, quên đi cái ám ở ... môi.

Ngày thứ 3, tuy đã thay nước trong bình inox thành nước đá lạnh, nhưng cái bình nước miễn phí của ông hàng xóm coi bộ ế hơn hai ngày đầu. Có lẽ nhờ "tiếng lành đồn xa", mấy đứa nhỏ đi ngang ông hàng xóm bắt chước Chí Phèo ngó lên trần nhà rồi thở dài, hỏi: "Ai cho tao lương thiện?"

Cứ tưởng ông bỏ cuộc... lương thiện sau khi tính toán thiệt hơn, nhưng ngày thứ 4, ngày thứ 5, ngày thứ 10... tới nay đã tròn tròn một tháng, bình nước inox vẫn còn trước quán...

2. Người đàn ông bí ẩn

Câu chuyện bắt đầu bởi bài viết trên trang cá nhân của một vị xưng là Sơ Nga của nhà Dòng Đa Minh Rosa Lima:

"Giữa trưa nắng gắt, người đàn ông gầy gò, hom hem đến thăm nhà Dòng. Sơ: Chào Chú. Chú muốn gặp ai vậy?"

- Sơ ơi. Sơ có biết chỗ nào nhận nuôi con gái không, cho tui gửi 2 đứa con, tui khổ quá không nuôi nổi nó nữa rồi.

- Sao Chú lại muốn gửi con Chú cho người khác vậy?

- Khổ lắm Sơ ơi. Vợ con bệnh gan mới mất cách đây hơn tháng, con chạy xe ôm truyền thống mà giờ các mối hàng họ cũng không gọi nữa ... bữa giờ chạy miềng ăn cho 3 cha con thôi cũng không đủ....

- Chú sống ở đâu?

- Con thuê trọ ngay đường số 6 đây.

- Chú cho Sơ thông tin đi, lúc nào Sơ xếp thời gian đến thăm gia đình Chú.

...

- Sơ ơi. Sơ có gạo không cho con ít kg về nấu cho sắp nhỏ ăn.

- Chú chờ Sơ kiểm tra xem sao nhé, lâu lâu Sơ mới canh nhà nên cũng không rảnh lắm.

...

- Chú cầm đồ về ăn nhé. Sơ sẽ đến thăm nhà Chú sớm.

Người đàn ông xin gạo, tin nhắn trao đổi giữa Sơ Nga và ông ta - NGUỒN: SONG BẢO

- Cảm ơn Sơ nhiều lắm. Xin Chúa chúc lành cho Sơ nhé. Con về nấu cơm cho sắp nhỏ ăn đây ạ.

- Chú chưa ăn trưa à?

- Nhà hết gạo mấy bữa nay rồi Sơ ơi.

- Vậy Chú về nhanh nấu cho các cháu ăn nhé.

Tiếng xe ròn rã vang lên trong không gian tĩnh mịch của buổi trưa hè.”

- Facebook Song Bảo

Một hoàn cảnh đáng thương biết mấy giữa thời bình, giữa Sài Gòn hoa lệ... vì vậy mà câu chuyện trên được chia sẻ rất nhanh, nhiều người hỏi dồn dập về người đàn ông trong câu chuyện, cũng được đăng hình kèm theo bài viết. Rất nhiều người ngỡ ý muốn giúp người đàn ông trên, cũng có nhiều người nghi ngờ độ tin cậy của câu chuyện. Trước những thắc mắc, vị Sơ Nga ở trên đã đăng bài lần 2, lần 3 kể lại hành trình tìm kiếm người đàn ông ở trên sau cuộc gặp thứ nhất.

Đây là bài viết thứ 2: “Về thông tin của Chú xe ôm. Chiều qua Sơ Nga đã ra địa chỉ của nhà trọ để tìm Chú. Vì muốn bất ngờ nên Sơ không báo trước. Rất tiếc đến nơi gọi điện cho Chú thì Chú báo đã chuyển nhà đi từ sáng. Lý do tiền trọ bên này hiện tại “không đủ thanh toán”. Do nhà Dòng có tang sự nên Sơ Nga chưa đi đến trực tiếp chỗ ở

mới của Chú được. Hy vọng sẽ sớm đến thăm và cập nhật thông tin chính xác đến mọi người. Em không nghĩ là bài viết lại phát tán quá nhanh và quá rộng. Xin mọi người đừng vội đưa ra những bình luận “không tích cực” khi mình không biết rõ họ là ai... Chúc cả nhà năng lượng tích cực và yêu thương.” - Facebook Song Bảo

Và bài viết thứ 3: “Viết tiếp câu chuyện về Chú xe ôm. Sau 2 ngày gặp Chú. Sơ tìm đến đường số 6 theo địa chỉ Chú để lại thì không thấy. Gọi điện được Chú báo đã chuyển nhà đi Hóc Môn vào buổi sáng cùng ngày. Xin Chú gửi địa chỉ mới để đến thăm. Chú đồng ý. Sơ gọi hoài, gọi mãi, hết chờ đến đợi. Chú báo hết tiền không gửi được, Sơ chuyển tiền cho Chú. Giờ thì Chú chặn luôn số máy của Sơ rồi. Ôi. Sơ chỉ muốn giúp Chú và gia đình thôi mà... Có 2 Sơ ở 2 Hội Dòng khác nhau có liên lạc với Sơ Nga về Chú. Và qua các câu chuyện qua lại thấy chung nội dung nhưng “dường như” Chú lại đang lợi dụng lòng tốt của các Sơ và mọi người. Vậy Sơ Nga xin thông tin đến quý vị đang quan tâm đến trường hợp của Chú. Và Sơ Nga xin Từ Chối giúp trường hợp này. Cảm ơn mọi người đã quan tâm. Và cầu mong cho cuộc sống của Chú và 2 bé sẽ tốt hơn.”

- Facebook Song Bảo

Như vậy, có thể người đàn ông ngại mà không dám nói thật địa chỉ của mình cho Sơ Nga. Hoặc chính Sơ Nga có đôi điều không thật khi kể chuyện. Hoặc đúng như Sơ Nga nói, người kia hay đi lừa những người phụ trách các nhà thờ để xin thực phẩm cứu trợ. Có thể ông không có hai con gái cần nuôi, nhưng nếu thiệt như lời Sơ Nga thì ông cũng nghèo, cũng là người đáng thương và cần giúp đỡ, vì ông cũng có một trái tim cần chuộc. Câu chuyện nghiêng về phía nào, người ngã ngửa cũng là cư dân mạng, như tôi!

3. Cái áo đêm mưa

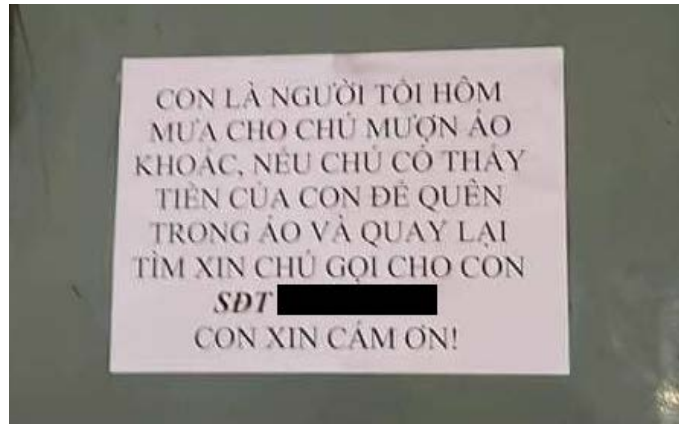
Gia đình trẻ đi công chuyện, không biết may mắn hay xui xẻo mà gặp được cơn mưa đầu mùa sau hơn nửa năm miền Nam khô cháy. Nếu gặp mưa không thì cũng không có bằng khuâng gì hai chữ buồn vui, người chồng có trách nhiệm đã đội mưa về lấy xe hơi để chở vợ và con về, lần cán ở chỗ họ đã làm được một việc tốt - nhường áo khoác cho một người đàn ông lớn tuổi. Sau đó, họ tá hỏa ...

“Một chút mỏng manh hy vọng chú có lướt qua, vì hôm qua con thấy Chú có chơi Facebook. Tối 4-5-2024, lúc tầm 7-8h mưa lớn 2 vợ chồng cháu với đứa con trú mưa với

chú tại cái chòi ngay đối diện ngã 3 phát triển, ngay cái đường cống vào nhà Bảo sanh Cô Bích. Vì trời mưa to quá con đội mưa về lấy xe hơi để đón vợ con, lúc con quành lại đón vợ con vì thấy chú lớn tuổi đứng đó 1 mình lạnh lẽo, con có kêu vợ con đưa cho chú cái áo khoác của con (màu Xám) nhưng vợ con sợ ý để tiền của con ở trong đó, số tiền đó rất nhiều nên con mong là 2 vợ chồng có lòng Tốt giúp người thì chú sẽ đọc được bài viết này và liên lạc lại với Cháu. Xin mọi người giúp em một chia sẻ.” - Facebook Nguyễn Thành Được

Sau lời cầu cứu, họ cũng có ra đúng nơi cho áo khoác, để lại một tấm bảng có in lời nhắn “Con là người đêm mưa cho chú mượn áo khoác, nếu chú thấy tiền con để quên trong áo và quay lại tìm xin chú gọi cho con qua số... Con xin cảm ơn chú!”

Nếu là tôi, tôi nhất định sẽ quành lại, tìm mọi cách để trả lại số tiền cho người từng giúp đỡ mình. Vì tôi sống trong cộng đồng có nhiều người tốt, họ nuôi dưỡng tôi bằng cách hành động tốt, tôi từng đi theo người bạn chạy mấy chục cây số lần theo địa chỉ trên thẻ sinh viên để trả lại cho em sinh viên làm rách bóp (có nhiều giấy tờ khác), tôi cũng nhiều lần được người đi đường giúp đỡ trong quãng đời độc hành của mình ... Tôi ôm trọn

Lời nhắn gửi người chú không quen biết và cái áo đêm mưa

- NGUỒN: NGUYỄN THÀNH ĐƯỢC

số tiền trong túi áo của
ân nhân thì sẽ rất xấu
hổ với chính mình. Nên
tôi luôn theo dõi câu
chuyện mỗi ngày, tới đây
đã hơn 1 tuần, người chú
ấy vẫn chưa xuất hiện.
Ấm lạnh bên trong gia

đình vợ chồng trẻ ở trên
không ai biết. Chỉ biết,
dầu luôn nhắc mình phải
lương thiện, phải làm
điều tốt, nhưng tim tôi
đã lạnh dần sau nhiều
ngày chờ đợi kết quả của
câu chuyện từ người lạ!

DU

NGÀY 7-5-2024

Tuấn

Trong mẫu chuyện “Chuyện viên cảnh sát ở Massachusetts” của Dương Hùng trích từ Facebook Nguyễn Kim Chi, có câu “Matt Lima, sĩ quan cảnh sát tại tiểu bang Massachusetts, Mỹ...”

Có thể Nguyễn Kim Chi đã dùng google translate để dịch **police officer** thành **sĩ quan cảnh sát**, nhưng Dương Hùng lại copy y chang thì thiệt là đáng buồn. Nếu là lính trong quân đội thì dịch là sĩ quan, nhưng cảnh sát mà dịch thành sĩ quan thì hơi kỳ kỳ...

Tác giả Dương Hùng cho biết do tôn trọng bản gốc nên giữ nguyên cách dịch của họ. Tuy nhiên Dương Hùng xin chân thành cảm ơn bạn về chỉ tiết sửa sai này và sẽ lưu ý cho lần sau.

NGÀY 4-5-2024

Tim Tôn

“ Sau tháng Tư 1975, tiếng “ngụy” đã theo gót... dép râu quân nón cối và quân mũ tai bèo vào Nam làm cách mạng...

(...) Vậy là đầu hôm sớm mai, tiếng “ngụy” được nhét vào ngôn ngữ miền Nam một cách “ngang xương” (...) dân miền Nam hiểu tiếng “ngụy” một cách rất... tự do, và sử dụng tiếng “ngụy” rất... rộng rãi. Về sau, khi nhân dân cả hai miền đều... mở mắt, tiếng “ngụy” ít thấy dùng tới. Nhưng bây giờ thì mọi người đều nhận ra ai mới đúng là **ngụy**. Lốp ngụy trang bị rơi xuống, những **ngụy ngôn** bị vạch trần, thì **chân tướng ngụy** lộ ra rõ rệt, đến người mù cũng phải thấy!”

NGÀY 6-5-2024

Lục Văn Diêm

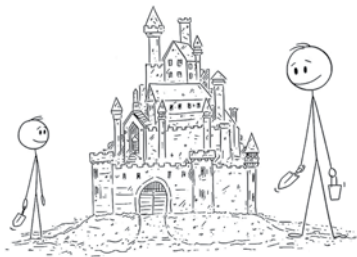
Bạn tôi lưu trữ rất nhiều báo Trẻ cũ, tình cờ tôi đọc được tờ báo Trẻ số 595, ngày 8-6-2023. Trên mục “**Bên Lễ Thể Thao**” có tin Laura Ludwig & Kra Walkhorst thắng hai tuyển thủ chủ nhà là Agatha Badnarczuk & Barbara Seixas để đoạt huy chương vàng tại **Rio Olympic 2016** mà không nói là môn gì. Tôi thấy bức hình hai người đánh cặp, chỉ mặc quần nhỏ như quần lót, vậy thì có thể bóng chuyền bãi biển (beach volleyball) phải không ạ?

Suy luận của bạn chứng tỏ bạn xem nhiều môn thể thao, và thậm chí rất bén nhạy nhận ra môn thể thao chỉ dựa vào trang phục. Phỏng đoán của bạn hoàn toàn chính xác, đó là môn **bóng chuyền bãi biển** (beach volleyball). Chúng tôi đã thiếu chi tiết quan trọng này. Xin chân thành cáo lỗi bạn và toàn thể quý độc giả.

Suy Đi Ngẫm Lại

Chẳng có gì sai với việc xây lâu đài cát, miễn là bạn không tìm cách chuyển vào sống trong đó.

KHUYẾT DANH

Dù là vua chúa hay nông dân, người hạnh phúc nhất là người tìm thấy sự bình yên dưới mái nhà mình.

JOHANN WOLFGANG VON GOETHE

Gần lửa rất mặt, gần sông sạch mình.

TỤC NGŨ NGƯỜI TÀY

MINH HẢI

Từ hồi còn rất nhỏ, trẻ con đã học được và nhiễm nhiều điều bằng cách quan sát và lắng nghe cách nói chuyện cũng như cách xử sự của bạn đối với mọi người chung quanh. Có thể nói cha/mẹ là những tấm gương cho trẻ trong suốt thời gian chúng lớn khôn. Và xã hội trông cậy rất nhiều ở những bậc cha mẹ trong việc đào tạo thế hệ tương lai.

Sau đây là vài nguyên tắc cơ bản chính bà Sue Fox (tác giả sách Etiquette for Dummies) áp dụng trong sự rèn luyện con cái thành người tử tế, lịch sự. Bà yêu cầu các bậc cha mẹ chép ra giấy đem dán lên tủ lạnh.

- Nhờ con cái làm việc gì cũng phải dùng lời nhã nhặn (Con lấy giùm ba cái kéo ... Con giúp mẹ bày bàn ăn nghe con...). Và khi trẻ làm xong, nhớ nói lời cảm ơn.

- Phải thận trọng trong lời nói, việc làm, đừng để trẻ nhiễm những thói xấu của bạn.

- Giữ phòng mình cho sạch sẽ, ngăn nắp.

- Không xả rác, dù bất cứ ở đâu.

- Phải tự mình rửa những ly tách,

Nêu gương tốt cho con cái

chén bát dơ sau khi dùng.

- Cùng với những người trong nhà làm công việc vặt hàng ngày

- Làm gương cho con cái khi ngồi ở bàn ăn

- Tắt TV khi ăn hoặc nhà có khách

- Đồng ý hoặc không đồng ý với con cái trong bất cứ điều gì cũng nên nói năng nhã nhặn

- Không thét mắng con cái. Trường hợp có quả phạt trẻ cũng phải từ tốn, nhẹ nhàng.

- Phải biết lắng nghe khi con nói

- Nhớ gõ cửa trước khi vào phòng của trẻ.

- Đừng nghe lén, rình rập hay đọc trộm thư từ của người khác

- Tôn trọng đồ đạc của người khác

- Xài đồ của ai nhớ xin phép trước

- Xử sự tử tế với mọi người

- Nêu gương nhản nại cho trẻ...

Nói tóm lại, cha mẹ phải luôn luôn nêu gương tốt cho trẻ. Trẻ sẽ nghe, nhìn và bắt chước để trở thành người có phong cách lịch sự sau này.

MH- THEO SUE FOX

BẢO HUÂN

BẢO HUÂN

Tâm tình ADAM

Bà vợ lúc nào cũng dông dài kể chuyện nên nhiều lúc tui nghe phát ngán. Như chuyện bà kể về cái đèn bàn bật lên không sáng làm bà phải tháo bóng ra, lắp bóng lại rồi nhấn tới nhấn lui mấy cái cảm ứng ... rồi cuộc là bà quên chưa cắm điện. Đại loại mấy thứ nhỏ nhặt như vậy mà bà kể làm như hay ho, hứng thú lắm. Tui thì thấy nó tẻ ngắt. Có lúc tui nói mấy chuyện lật vật có gì đâu mà kể hoài vậy thì bà kêu có chuyện để bật “công tắc” xả xú páp. Thứ gì bà tào lao trên Facebook thì cũng được khen năng động, sáng tạo, thiệt hứ hỏn!

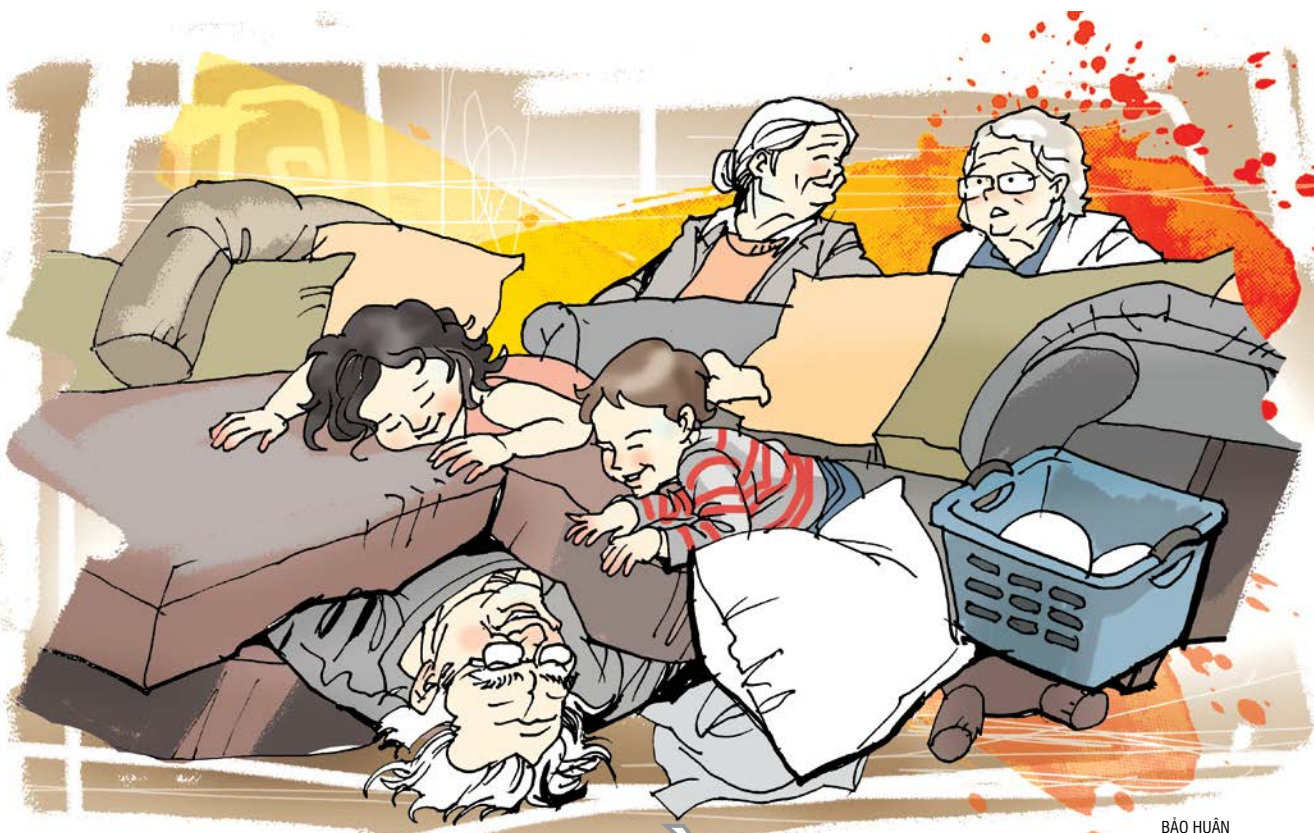
Comments

@BÔNSALACÀ – Vợ nghiêm nghị nên tôi khuyến khích bà cười nhiều hơn. Vô tình tạo quả bom hẹn giờ, vì mấy câu chuyện chọc cười của bà thiệt khủng khiếp, nó chán ngắt và tẻ đến mức phải giả cười đáp lại. Giờ bà nghĩ mình là cây hài thú thiệt mà tôi ớn tới óc rồi, phải nói bà xả vô Facebook đi vì mấy mẩu chuyện của bà “quá hay để lãng phí”. Vậy mà giờ bà có mấy ngàn followers. Thiệt là ác mộng! Không biết tôi tẻ nhạt hay là bà nữa?

@SAÓSÂU – Tưởng chồng là tri kỷ nên thứ gì cũng kể cho ông hết. Ai dè trong bữa tiệc, ông sương sương rồi tấu hài với mấy ông bạn là ông phải chịu trận tui cảm rằm mỗi khi đi làm về. Ông còn nhái giọng, bắt chước mấy câu của miệng của tui. Rồi còn chia sẻ bí quyết phớt lờ là cứ gật gù, ra bộ chăm chú để tui mau tắt đài. Ông kêu nghe đàn bà tâm sự thì thật ỉ ôi, dài đằng đẳng và chán ngắt. Tui ghim trong bụng, lúc tỉnh hời gặng lại thì ông lớ ngớ biện bạch là “rượu nói”.

@SAMACTÊNHỮU – Ông chồng thì háu đá như ngựa, nhu cầu cao, đi đâu cũng khoe mình còn sung mãn. Thực thì sex kiểu “cái bang” Hàng long thập bát chưởng biết mỗi một chiêu pháp pháp hùng hực rất boring. Né được lần nào là tui ăn mừng.

@MÈOMUỐPHƯƠNG – Ông chồng quá 40 mà vẫn còn rối loạn tăng động ADHD. Cứ mấy tháng là ông khùng lên kêu chán, khoái tụ tập cụng bia rượu nhậu nhẹt. Thứ gì cũng góp cái bản mặt, chụp choẹt máy này nọ, bonsai tỉa tót, golf “cuộc đất”... mà rất mau chán. Ông còn chê tôi già nua nhàm chán, còn tôi gọi cái chứng chán của ông là tăng động hao tài.

BẢO HUÂN

NG. T. THANH DƯƠNG
ARLINGTON, TX

Niềm vui tuổi về hưu

Chị Thái mở cửa và reo lên khi thấy tôi:

- Ủa Bông, lâu lắm mới gặp, đến mà không báo cho mình biết gì cả.

- Sẵn dịp đến thành phố này, biết Thái đã nghỉ hưu nên thường là có mặt ở nhà, mình muốn cho bạn sự bất ngờ..

Chúng tôi ở cách nhau hơn 1 giờ xe, ai cũng bận rộn riêng nên ít khi gặp nhau. Tôi ngạc nhiên nhìn cảnh bữa bọn quanh phòng khách, tưởng là mình đang... nằm mơ, chị bạn của tôi luôn là người thanh lịch, nhà của vên khéo nay đã khác rồi.

Thái hiểu ý tôi, nàng giải thích:

- Bông cẩn thận kéo vấp ngã, bước ra chỗ ghế sofa kia ngồi cho ... an toàn. Vợ chồng mình đang trông 2 cháu nội, chúng nó là thủ phạm của "chiến trường" này đây.

Tôi biết chị Thái trông cháu nội mùa Covid, hơn 1 năm qua Covid lắng xuống, tưởng là xong "nghĩa vụ" với con cháu rồi chứ. Tôi đứng yên chỗ trong khi chị Thái vội vàng thu dọn những thứ đồ chơi đủ kiểu đủ cỡ của 2 cháu nằm tung tóe gom vào một đống. Con bé chừng 3 tuổi đang đứng trên ghế

sofa chuẩn bị nhảy xuống đất chị Thái trông thấy vội la lên:

- Đứng im đó Emma, đợi bà... đợi bà...

Chị Thái tất tả chạy tới chưa kịp đỡ nó thì Emma đã nhảy luôn xuống nền nhà và cười thích thú vì đã lẹ chân hơn bà nội. Chị Thái than thở:

- Mình mệt cả ngày với con Emma, con gái mà nghịch ngợm leo trèo còn hơn con trai. Hai dãy ghế sofa không được nằm yên với nó, cả căn phòng khách rộng này biến thành sân chơi của 2 cháu

31

trẻ với đàn con mọn, cả ngày vất vả còn hơn thời đi làm.

Tôi vô cùng thông cảm:

- Bạn hy sinh đủ thứ vì cháu, chắc không có thì giờ dạy bộ công viên chứ đừng nói tới những ước mơ to lớn khác.

Chị Thái công nhận:

- Cả ngày quay cuồng với 2 đứa cháu còn hơn chạy bộ tập thể dục rồi còn gì. Vợ chồng Tommy tận dụng tối đa nhờ ông bà trông cháu thêm để chúng đi mua sắm hay chợ búa, chưa kể có khi chúng đi dự tiệc tùng cuối hời đến đêm mới đón 2 con về. Coi như vợ chồng mình thường xuyên làm over time luôn.

Tôi an ủi:

- Ráng trông 2 cháu vài năm nữa chúng lớn đi học coi như vợ chồng bạn nghỉ hưu muộn vậy.

Chị Thái ... ngập ngừng:

- Không đâu. Vợ Tommy... lại có bầu. Hôm qua Tommy vừa thông báo thế.

Tôi giật mình:

- Ủa, bạn vừa nói chúng nó chỉ muốn 2 con, nếp tẻ đủ rồi mà?

- Đúng vậy. Nhưng vợ nó ngừa thai... bẻ kế hoạch. Sẵn có ông bà nội trông giùm nên vợ chồng nó quyết định cứ để thêm đứa thứ 3 ngoài kế hoạch cho vui.

- Nếu vậy thì ráng trông cháu thứ 3, coi như kế

hoạch về hưu trễ thêm vài năm nữa.

- Không đâu...

Tôi ngạc nhiên:

- Còn gì nữa? Không lẽ bạn muốn vợ Tommy bẻ kế hoạch thêm đứa thứ 4 hả?

- Mình vừa nghĩ ra một điều lù lù trước mặt, thằng Út khoe đã có người yêu, nay mai thằng Út lấy vợ, nó lại sinh con...

- À ra thế, bạn lại tiếp tục làm "vú em" trông cháu nội cho thằng con thứ 2.

Chị Thái mỉm cười:

- Coi như vợ chồng mình... không có cơ hội nghỉ ngơi khi về hưu nữa. 3 năm qua trông 2 đứa cháu nội mình đã quen rồi, dần dần dẹp hết những ước mơ khi về hưu rồi, càng gần gũi càng thương yêu cháu, nếu để chúng phải sớm tối gỏi nhà trẻ thì không đành. Thôi thì hãy vui và coi như mình có duyên có phúc mới được gần con cháu, trông nom chúng. Mấy bạn của mình con cháu ở xa, than thở nhớ con nhớ cháu, mỗi lần thăm nhau tốn tiền máy bay và chỉ gặp nhau dăm ba ngày.

Tôi ngợi khen:

- Lòng mẹ bao la càng bao la hơn khi làm bà nội bà ngoại. Thế thì niềm vui khi về hưu của vợ chồng bạn là đây.

NTTD

(MARCH 03, 2024)

NGUYỄN THỊ THANH DƯƠNG

Sông chia mấy nhánh

Mẹ là dòng sông chảy quanh đời con,
Tiếng sóng vỗ bờ lời ru của mẹ,
Tính nết khác nhau đàn con mấy đứa,
Lớn lên trong vòng tay mẹ thân yêu.

Chúng con bay xa như những cánh diều,
Nhờn nhơ trong gió tìm khung trời lạ,
Con khôn lớn đã lấy chồng lấy vợ,
Những cuộc đời riêng không ở bên nhau.

Mẹ vẫn là dòng sông như bấy lâu,
Tình mẹ con đã là bao kỷ niệm
Dòng sông mẹ già nua theo năm tháng,
Có mấy con chia mấy nhánh yêu thương.

Dù nhánh sông vui hay nhánh sông buồn,
Lòng mẹ vẫn đầy không bao giờ cạn,
Vòng tay mẹ vẫn là đôi bờ rộng,
Khi con chông chênh sóng gió cuộc đời.

Mẹ chảy về con, mỗi đứa mỗi nơi,
Phù sa yêu thương bên bồi bên đắp,
Con lấy của mẹ bao giọt nước mắt
Con đã cho mẹ bao nụ cười vui.

Mẹ là dòng sông chảy cả một đời
Nào ai bắc cầu qua dòng sông mẹ
Nào ai đi từ đầu nguồn cuối bể
Đo tình mẹ dài, tình mẹ nông sâu.

Một đôi khi con chợt thấy lòng đau
Không còn mẹ giữa dòng đời xuôi ngược
Sông chia mấy nhánh vẫn còn tha thiết
Chảy theo con tình mẹ đến vô cùng.

NTTD

Mục Di Trú và Thăng Tiến Đời Sống do Văn Phòng tham vấn di trú Robert Mullins International đảm trách hằng tuần, nhằm cập nhật tin tức và phát huy kiến thức di trú, rất hữu ích cho quý vị quan tâm đến việc bảo lãnh thân nhân. Chủ đề trên đây cũng được thảo luận trực tiếp trên trang nhà www.rmiodp.com vào mỗi tối thứ Tư, từ 7:00-8:00 giờ, hoặc phát thanh và phát hình 24/24 trên www.facebook.com/rmiodp

Chính sách di trú thay đổi ở Phần Lan

LÊ MINH HẢI
SAN JOSE, CA

Phần Lan được vinh danh là quốc gia hạnh phúc nhất thế giới trong 6 năm liên tiếp, theo World Happiness Report năm 2023. Đây là kết quả của một xã hội ổn định và nhiều phúc lợi dành cho người dân.

Hiện nay, có hơn 10,000 người Việt Nam đang sinh sống tại Phần Lan và được công nhận là dân tộc thiểu số. Sinh viên Việt Nam đang theo học ở Phần Lan là một trong những nhóm sinh viên nước ngoài lớn nhất.

Sắp tới, Phần Lan sẽ thực hiện một số thay đổi về di trú. Sẽ có những hạn chế về quyền tị nạn, đoàn tụ gia đình và quyền nhập tịch.

Việc nhập cư về căn bản sẽ dựa trên công việc,

Phần Lan đặt mục tiêu thu hút người làm việc có tay nghề cao, tăng nguồn lực lao động có phẩm chất.

Dưới đây sẽ là những thay đổi đáng chú ý:

Yêu cầu về thường trú: để có giấy phép cư trú vĩnh viễn, người nộp đơn phải cư trú tại Phần Lan là 6 năm (trước đây là 4 năm) và phải thông thạo tiếng Phần Lan hoặc tiếng Thụy Điển. Đã làm việc ở Phần Lan liên tục trong 2 năm và không xin bảo hiểm thất nghiệp hoặc trợ cấp xã hội. Đáp ứng nghiêm ngặt hơn về hạnh kiểm tốt.

Yêu cầu về thời gian cư trú 6 năm có thể được giảm còn 4 năm nếu người nộp đơn đáp ứng thêm một số điều kiện như: người nộp đơn có thu nhập hàng năm ít

nhất 40,000 EUR hoặc có bằng Thạc sĩ đã hoàn thành hoặc được công nhận ở Phần Lan.

Giấy phép cư trú cho người làm việc: Chính phủ Phần Lan đang nỗ lực tuyển dụng các sinh viên và các chuyên gia nước ngoài như bác sĩ, y tá, công nghệ thông tin và kỹ sư môi trường cũng như các doanh nhân khởi nghiệp.

Việt Nam là một trong 4 quốc gia mà Phần Lan đang hướng tới thông qua chương trình tìm kiếm nhân tài được giới thiệu tại Sài Gòn vào năm ngoái.

Ước tính riêng ngành công nghệ, Phần Lan sẽ cần 130,000 lao động mới trong 10 năm tới.

LMH

Cảnh đẹp Hawaii

từ trực thăng

Có bao giờ bạn được ngồi trên trực thăng để di chuyển từ nơi này sang nơi khác chưa? Hay là để đi ngắm cảnh một ngọn núi lửa với dòng nham thạch nóng bỏng còn đang chảy dài và sôi sùng sục? Với tôi thì chuyến bay này là lần đầu. Thật vậy, đây là lần đầu tôi được ngồi trên con chuồn chuồn thép ấy để bay quanh Công viên Waimea Canyon ở đảo Kauai của Hawaii. Phải nói là tuyệt vời các bạn ạ.

TRINH THANH THỦY
Bài và hình
ORANGE COUNTY, CA

Trong chuyến ghé chơi Hawaii lần này, tôi ước muốn được nhìn thấy khoảng không gian rộng lớn, nhiều màu sắc, cảnh đẹp vô vàn của núi đồi Hawaii. Phần lớn những cảnh này ở Kauai, bạn chỉ có thể ngắm được từ trên không mà thôi (không có đường bộ tới được). Tôi mua một Tour đi thăm Công viên Quốc Gia Waimea Canyon và

Napali Coastline bằng trực thăng, có đáp xuống một thác nước mà có lần được quay trong phim Jurassic Park. Giờ bay là 90 phút, bao gồm 30 phút đổ bộ.

Trước khi bay, du khách phải hiểu rõ và thi hành những luật lệ chặt chẽ của phi cơ. Bạn phải tiết lộ trọng lượng cân nặng của bạn khi mua vé, tùy theo hãng thường là không quá 300 lbs, có nơi

chỉ cho tới 250 lbs, có nơi phải trả thêm nếu số cân của bạn quá con số quy định. Mục đích vì vấn đề thăng bằng cho phi cơ và trọng lượng chuyên chở phù hợp để bay. Ngoài ra khi lên phi cơ bạn không được mang theo nón, hành lý hay túi xách phải để lại dưới đất. Giấy tờ tùy thân, nếu mang theo thì bỏ trong túi áo khoác có khoá kéo cẩn thận. Máy ảnh để chụp phải có

dây đeo ở cổ, không được thay ống kính trong khi bay vì bất cứ vật gì rơi ra bay loạn xạ trong lúc phi cơ đang bay đều gây nguy hiểm cho phi hành đoàn. Do đó phone tay mang theo mà không có dây cột vào cổ là không được mang. Tuy nhiên tôi vẫn thấy có người mang theo phone tay và cầm nó để quay phim, mà không ai nói gì. Bạn có thể hỏi lại người điều hành Tour cho chắc. Thường thì các hãng bay họ có ghi hình lại chuyến bay, bạn có thể mua các hình ảnh video đó để làm kỷ niệm. Bạn nên mặc quần áo sậm màu để giảm sự phản chiếu của các cửa kính phi cơ.

Có lẽ vì sự nhỏ bé của tôi nên tôi được sắp ngồi chính giữa anh phi công và một người Mỹ cân nặng khoảng 200 lbs ở dãy ghế trước, phía sau là 3 người nữa. Tổng cộng

Napali Coast

là 6 người trong chuyến bay. Khi mua vé bạn nên hỏi hãng Tour về số người trên chuyến bay của bạn. Tôi có người bạn mua một tour khác, khi mua không biết, thay vì chỉ có 6 hành khách họ nhét thành 9, phải ngồi thật chật chội. Ngoài ra chỗ ngồi cũng là một vấn đề,

nếu bạn ngồi gần cửa sổ bạn sẽ xem rõ hơn. Tôi may mắn ngồi gần anh phi công và nhìn rõ được toàn cảnh nhờ cửa kính trước mặt nên chụp được nhiều cảnh vật, tuy có hơi mờ do kính có khi bị mưa và sương mù che lấp. Tuy nhiên đôi mắt là chiếc máy ảnh tuyệt

vời của tạo hoá không một máy ảnh nào của con người tối tân bằng. Ký ức là kho hình khổng lồ chứa tất cả hình ảnh bạn thu được trong chuyến bay. Tất cả là những hình ảnh tuyệt đẹp tôi gom về được cho vào kho hình ký ức. Những thể nghiệm bạn thấy trên không, khác hẳn với những gì chúng ta thấy dưới đất. Ngay từ lúc lên phi cơ, quang cảnh cứ mỗi lúc lùi dần sau lưng, tôi cảm thấy mình đang thực sự “bay”.

Đồi núi, biển khơi càng lúc càng thu nhỏ lại, đi dần vào vùng thung lũng của Waimea Canyon, Kauai.

Kauai, còn được gọi là “Garden Isle”, là hòn đảo tươi tốt và lâu đời nhất của quần đảo Hawaii. Hòn đảo xanh và lãng mạn này đã trở thành bối cảnh cho vô số bộ phim

Waimea Canyon

Hollywood trong đó có phim Jurassic Park.

Hòn đảo Kauai đã nổi lên từ đáy Thái Bình Dương khoảng 5.1 triệu năm trước. Việc tiếp xúc với các yếu tố trong thiên nhiên hàng triệu năm đã tạo nên những thung lũng rộng lớn và những ngọn núi đặc sắc, khiến địa hình của hòn đảo này khá khác biệt so với địa hình trên hòn đảo trẻ nhất Hawaii, hay còn gọi là Đảo Lớn. Một số khu vực ở Kauai có vô số thác nước nhờ lượng mưa dồi dào hàng năm, trong khi những khu vực khác khá khô cằn và giống sa mạc. Tour này quảng cáo sẽ đổ bộ trên thác Manawaiopuna là ngọn thác được ghi hình trong phim Jurassic Park, đây cũng là lý do họ lấy tour này đắt hơn các tour khác. Tuy nhiên lúc bay đến thác để đáp người phi công nói gió quá, anh ta không thể thực hiện được, ngay cả việc bay gần cũng không thể vì gió lớn và thời tiết không thuận tiện. Cuối cùng chúng tôi chỉ có thể đổ bộ trên một núi cao của một trang trại riêng tư thuộc sở hữu của gia đình Robinson, hậu duệ của những nhà truyền giáo cũng sở hữu hòn đảo Niihau.

Kauai Island

Nhìn đồi núi, thung lũng đủ màu sắc cùng khoe đẹp trong ánh sáng phát tán, của sương, của mây tôi thấy chính mình ngẩn ngơ. Có lúc máy bay đi ngang vùng mưa thì những giọt mưa bắn vào kính rồi rơi xuống khiến hình ảnh mờ đi, các hình

chụp được phải bỏ. Người phi công có lúc bay sát đến nỗi có người sợ quá nhắm cả mắt lại, không dám nhìn. Tôi thì mừng quýnh chụp lia, chụp lia, có gì bằng cận cảnh đang bày ra trước mắt? Chúng tôi bay qua vùng duyên hải Napali Coast

Kauai waterfalls

xanh thẫm. Màu đỏ của núi, xanh lục của cây, tím biêng biếc của biển, cùng ánh cầu vồng 7 sắc bất chợt bắc ngang, tạo nên một bức tranh thiên nhiên tuyệt hảo. Hình chụp lại bị hơi mờ. Chỉ có máy camera được đặt bên ngoài phi cơ là rõ. Nếu bạn thích chụp hình rõ nên đặt mua chuyến tour trực thăng với “Door Off” có chỗ ngồi gần cửa sổ. Tuy nhiên giá mắc hơn nhiều và phải mang theo áo thật dày, vì gió sẽ thổi vào phòng lái với “Cửa sổ mở”.

Cảnh thiên nhiên đẹp biết là bao nhiêu, vì mưa nhiều nên tôi thấy được rất nhiều thác nước. Có lúc trong một khung ảnh tôi chụp được tới 5, 6 ngọn thác, tuy nhiên vì trên cao trông chúng nhỏ như những sợi chỉ trắng trên một thảm cỏ xanh vậy. Người phi công leo lái chiếc trực thăng thật khéo léo, chúng tôi bay qua vịnh Hanama’ulu

Hanama'ulu Bay

Bay, Hà'ena, và Waialeale.

Sáng kiến chở du khách bằng trực thăng thật là hay vì núi non hiểm trở, hầu như cảnh đẹp ở Kauai chỉ được phô ra toàn vẹn bằng đường bay mà thôi. Nào núi, nào vực thẳm, dốc đá, thác ghềnh, bao nhiêu là chông gai và hiểm trở. Có vài con thác có thể đến được bằng đường bộ nhưng trèo đèo lội suối, cũng cực nhọc lắm. Chỉ có đường bay mới thấy mọi vẻ đẹp được. Nếu bạn tò mò và muốn trải qua một lần trong đời cho biết thì hãy thử bạn ơi và nhớ đi thử trực thăng xem cảnh đẹp khi ghé đảo Kauai ở Hawaii bạn nhé.

TTT

Phi cơ trên bãi đáp giữa đồi núi Waimea Canyon

Người phi công đang cho trực thăng bay lên.

SB 478 CÓ HIỆU LỰC

Ai buồn - Ai vui?

Ngày 01 tháng 7 năm 2024 đạo luật SB 478 chính thức có hiệu lực thi hành trên toàn tiểu bang California, một lần nữa làm dấy lên nhiều ý kiến tranh luận trong giới kinh doanh quán ăn, nhà hàng, với nhiều tiếng kêu than và thích thú... trong giới chủ lẫn khách hàng. Hàng quán nào càng buôn bán quy mô lớn thì chủ kêu than càng “lớn tiếng.”

TẠ PHONG TẦN
ORANGE COUNTY, CA

Thật ra, dự luật SB 478 đã được Thống đốc tiểu bang Cali ký ban hành từ năm ngoái, đăng công khai trên website luật tiểu bang ngày 10 Tháng Bảy năm 2023, các luật thông thường có hiệu lực ngày 1 tháng 1, nhưng riêng SB 478 được kéo lùi thời gian tới ngày 1 tháng 7 năm 2024 luật mới có hiệu lực, nhằm mục đích cho các chủ businesses có thời gian chuẩn bị thích ứng luật mới.

Tóm tắt SB 478 là cấm businesses kinh doanh thức ăn, quán rượu thu các loại phí linh tinh không tên (junk fee) trên hóa đơn của khách mua. Điểm a và b Mục 1 nhấn mạnh: “(a) Đạo luật này nhằm mục đích đặc biệt

ng nghiêm cấm việc định giá nhỏ giọt (drip pricing), bao gồm việc quảng cáo mức giá thấp hơn giá thực tế mà người tiêu dùng sẽ phải trả cho hàng hóa hoặc dịch vụ. (b) Hành vi này, giống như các hình thức quảng cáo dụ dỗ và

quảng cáo chuyển đổi khác, bị cấm bởi các đạo luật hiện hành, bao gồm Luật Cạnh tranh không lành mạnh.”

Phía các chủ kinh doanh phản bác rằng cấm như vậy thì họ sẽ phải ghi tăng giá tiền trên giá

bán, như vậy sẽ mất khách, tình hình làm ăn thêm khó khăn hơn.

Ở quê tôi ngày trước các ông bà nhà quê thường răn dạy con cái nôm na rằng: “Trống treo ai dám đánh thùng/ Bổng không ai dám giở mùng chun vô.” Tôi cho rằng SB 478 được ban hành cũng có cái lý của nó, không phải tự dưng các dân biểu tiểu bang ngồi không vẽ chuyện ra cho thêm phiền.

“Định giá nhỏ giọt” ở đây là giá rao bán không giống giá bán ra, giá bán ra (tức số thực tiền khách mua phải móc hầu bao) cao hơn giá niêm yết, thậm chí cao gấp đôi, gấp rưỡi, nhất là các nhà hàng cao cấp họ thường có kiểu này. Thí dụ: Bán đĩa tôm \$10, khi tính tiền ngoài tiền tôm \$10 ra khách còn bị cộng thêm tiền bưng bê, tiền muối tiêu, tiền công lấy kéo cắt, tiền rau tiền cải, tiền khăn lau tay khử mùi v.v. Đĩa tôm trở thành \$20 hoặc \$25.

Năm ngoái, tôi vô website Walmart kiểm mua hũ thủy tinh lớn để đựng chanh muối. Rõ

Vy Da Restaurant
9950 Bolsa Ave. #B
Westminster, CA. 92683
(714) 531-2905

Date: 5/7/2024 5:28:16 PM
Station: 3
Employee: -----

Qty	Item	
2	Bun Bo Hue	25.80
2	Tra Nong	1.50

Subtotal:		27.30
Tax :		2.39
Total:		29.69

Suggested Gratuity

15.00%: 4.10	Total: 33.79
18.00%: 4.91	Total: 34.60
20.00%: 5.46	Total: 35.15

Sau ngày 1 Tháng Bảy năm 2024, phần Suggested Gratuity (gợi ý tặng tiền) sẽ bị cấm in trong tờ receipt như thế này.

ràng website đăng bán có \$7/hũ, ghi rõ địa chỉ tiệm, tại kệ hàng số mấy luôn. Tôi lái xe tới tiệm, vô tận kệ bày bán hũ thì nhìn thấy họ ghi giá bán tại tiệm \$13/hũ. Ngạc nhiên quá, hỏi tại sao thì họ trả lời rằng giá đó cộng thêm tiền lệ phí shipping nhanh. Trời, tôi có yêu cầu shipping nhanh hồi nào đâu. Tôi lái xe tới tiệm mua mà họ lại được thêm tiền, quý vị nghĩ có tức không? Bạn tôi nói lỡ tới tiệm rồi thì mua luôn đi, còn so đo làm chi vài đồng bạc. Tôi “sôi máu” lên trả lời rằng thà họ cứ ghi hẳn lên website giá bán \$13/hũ, mình thấy bán mắc quá không mua, hoặc mình đi tiệm khác mua. Đàng này họ ghi giá thấp, vô tiệm giá cao gấp đôi, có khác gì họ lừa mình tới tiệm không? Lừa khách như vậy thì không mua gì hết, đi về.

Cách đây 1 tháng, bạn tôi muốn mua 2 trái banh tennis, bèn vô website của Target và Walmart coi giá, thấy tiệm Target (đường Harbor) và tiệm Walmart (đường Gilbert) đều ghi giá \$2 cho 1 ống đựng hai trái banh. Tuy nhiên, chỗ chúng tôi đang đứng gần tiệm Target hơn nên chúng tôi quyết định lái xe tới Target. Tới nơi, vô kệ hàng thấy bảng giá bán 2 trái banh đó là \$4. Bạn tôi đành bấm bụng trả \$4 mua banh, chớ bây giờ chạy qua tiệm Walmart tốn thêm \$10 tiền đồ xăng,

mà biết đâu Walmart họ cũng chơi cái mủng “hai giá” này giống như vụ mua hũ thủy tinh? Riêng tôi cứ ám ức muốn chạy qua Walmart liền để coi có phải Walmart cũng bán \$4, hay là chỉ duy nhất Target “lừa” khách?

Tiệm 99 cent ghi giá bán số lẻ sau dấu chấm là 99, quý vị đừng nghĩ rằng quý vị sẽ dư được 1 cent, trên receipt của quý vị đằng sau dấu chấm có tới bốn số 9 lặn, nghĩa là quý vị không dư được xu nào.

Thí dụ khác, quý vị có bạn bè, họ hàng từ xa tới thăm, muốn đãi nhau bữa ăn thịnh soạn, bèn lên mạng internet coi menu, so sánh giá cả giữa các nhà hàng với nhau, cuối cùng chắc hẳn đã chọn được nhà hàng giá cả vừa rẻ vừa ngon. Sau khi ăn xong, nhìn tờ bill nhà hàng đưa ra quá cao hơn giá dự kiến của quý vị, trả tiền mà trong bụng cứ nghĩ tới chuyện thôi rồi tháng này không còn dư tiền sắm đồ mới cho con, không dư tiền trả góp xe, không dư tiền gọi cho các cụ ... mà đau lòng. Nếu biết trước giá cao như vậy thì đã ăn bớt lại một hoặc hai món thì tốt biết mấy, liệu cơm gắp mắm chẳng phải vui vẻ cả hay sao?

Mặt khác, về phía các nhà hàng, ghi giá bán thấp trên menu để câu khách tới nhà hàng của mình, nhưng thực tế giá tiền khách phải trả bằng

hoặc cao hơn giá của nhà hàng khác, đó chính là hành vi cạnh tranh bất bình đẳng. Về phía khách hàng, đó là khách bị nhà hàng lừa bịp.

Khu vực Little Sài Gòn (Quận Cam) và vùng phụ cận, từ trước tới nay có thông lệ khách muốn cho tiền tip bao nhiêu thì cho, phần lớn khách Việt trả tiền ăn riêng, cho tiền tip riêng. Tiền tip thường là tiền mặt (cash) được để sẵn trên bàn ăn trước khi khách đi ra khỏi tiệm. Nếu quy định “cứng” cho tiền tip và ghi hẳn vô bill thì chủ quán sẽ phải ghi mức bao nhiêu? Khách muốn cho tip ít hơn thì sao? Hoặc khách nhìn thấy giá tăng nhiều quá bèn dẹp bỏ ý định đi ăn tiệm? Như vậy, tình hình kinh doanh vốn đã bết bát thì lại càng tệ hơn.

Một chủ nhà hàng Mỹ nói rằng đạo luật SB 478 sẽ khiến nhà hàng đóng cửa do vắng khách. Cá nhân tôi cho rằng nếu khách làm ăn khá giả thì khách không ngại chuyện nhà hàng tăng giá, vấn đề mấu chốt là kinh tế trì trệ, thu nhập của khách hàng bết bát họ sẽ suy nghĩ cân nhắc tiết kiệm chi tiêu, mà mục bị cắt giảm đầu tiên là không ăn ở hàng quán nữa.

Theo đài truyền hình KTLA5, “SB 478 áp dụng cho các nhà hàng, giống như áp dụng cho các doanh nghiệp trên khắp

California,” một phát ngôn viên của Bộ Tư pháp nói với San Francisco Chronicle. “*Luật nhằm bảo đảm người tiêu dùng biết họ sẽ trả những gì và yêu cầu giá niêm yết bao gồm toàn bộ số tiền mà người tiêu dùng phải trả cho hàng hóa hoặc dịch vụ đó.*” Điểm a Mục 1770 viết: “Các phương pháp cạnh tranh không công bằng và các hành động hoặc hoạt động không công bằng hoặc lừa đảo được liệt kê trong tiểu phần này được thực hiện bởi bất kỳ người nào trong một giao dịch nhằm dẫn đến hoặc dẫn đến việc bán hoặc cho thuê hàng hóa hoặc dịch vụ cho bất kỳ người tiêu dùng nào là bất hợp pháp.”

Tôi không biết luật có áp dụng cho các tiệm tạp hóa và cấm họ “ghi hai giá” như trường hợp tôi vừa kể của tiệm Walmart và Target ở trên hay không?

Nói chung, nhà hàng, quán rượu càng lớn thì khoản “phụ phí” họ thu được càng nhiều, thành ra việc bắt buộc cộng thêm vô giá bán trên menu rõ ràng từng món làm cho khách hàng mới nhìn thấy giá bán đã “kinh sợ” với số tiền thực tế phải trả. Chưa thấy nhà hàng Việt khu vực Little Sài Gòn (Quận Cam) có phản ứng gì trước SB 478.

TPT

Dân Á Đông trên Broadway

IAN BÙI
DALLAS, TX

'Hamilton', vở nhạc kịch từng thắng 11 giải Tony, đã được Broadway Dallas mang trở lại vùng Bắc Texas sau ba mùa vắng bóng. Khác với lần trước, kỳ này 'Hamilton' được diễn tại nhà hát Winspear Opera House cực kỳ đẹp. Khán trường này tuy nhỏ hơn Music Hall tại Fair Park nhưng hiện đại và âm cúng hơn, ngồi đâu coi cũng rõ, và âm thanh rất tuyệt vời. 'Hamilton' là vở nhạc kịch có nhiều diễn viên da màu nhất từ xưa đến nay, nhất là người gốc Á Châu.

Stephanie Jae Park, người Mỹ gốc Hàn, thủ vai Eliza Hamilton, vợ nhà quốc phụ Alexander Hamilton (JOAN MARCUS/BROADWAY DALLAS)

Một kịch sĩ gốc Hàn khác là Marcus Choi được chọn đóng vai George Washington. Thoạt nghe tưởng như chuyện đùa, nhưng 'Hamilton' quả thật là nhạc kịch Broadway đầu tiên trong lịch sử mà người gốc Á có cơ hội thủ vai những nhân vật chính không phải là người Á Châu. Khi tác giả Lin-Manuel Miranda soạn vở kịch này, anh đã cố tình đưa khái niệm đa sắc tộc vào tâm điểm vì chính bản thân anh, một người di dân từ Puerto Rico, cũng gặp khó khăn tìm vai diễn trong một thế giới Broadway bị áp đảo bởi người da trắng.

Marcus Choi nhập vai George Washington
(BROADWAY DALLAS).

Marcus Choi thổ lộ anh từng đi xem ‘Miss Saigon’ và ước mơ một ngày nào đó mình cũng sẽ được đại diện cho cộng đồng Á Đông trên sân khấu Broadway. Nay anh đã trở thành người gốc Á đầu tiên và duy nhất đóng một vai Nam chính trong vở nhạc kịch lừng danh này. Đối với Marcus, ngoài việc mang lại cho anh niềm hãnh diện cá nhân, nó còn là một sự nhắc nhở rằng giờ đây đến phiên anh phải mang trên vai trọng trách tạo cảm hứng cho các thế hệ nghệ sĩ kế tiếp. Anh mong rằng ‘Hamilton’ chỉ là bước đầu trên con đường đến Broadway cho người Á Châu.

Alexander Hamilton (Pierre Jean Gonzalez, trái)
và **George Washington (Marcus Choi, phải).** JOAN MARCUS/BROADWAY DALLAS

Ai cũng biết lên được đến sân khấu Broadway không phải chuyện dễ. Ngoài tài năng ra nó còn đòi hỏi sự hy sinh, trì chí và không ít may mắn. New York City không phải nơi dễ sống. Đời sống đắt đỏ là một chuyện, sự cạnh tranh quyết liệt trong nghề ca vũ nhạc kịch càng làm cho giấc mơ Broadway khó khăn hơn—nhất là đối với người gốc Á vốn đến từ những gia đình thường chỉ muốn con mình trở thành kỹ sư bác sĩ. Số người chọn học môn múa hát đã ít, số người dám dấn thân theo đuổi nó đến cùng càng ít hơn. Được đóng một vai phụ trong vũ đoàn thôi là coi như đã thành công rồi, đừng nói chi xa!

Hầu hết các vũ công và kịch sĩ trong ‘Hamilton’ là người da màu. (JOAN MARCUS/BROADWAY DALLAS)

Khi ta nhìn thấy một người gốc Á như Marcus Choi trên sân khấu, ta phải hiểu rằng đây là một sự kiện lớn. Nó nói lên sự hoà nhập thành công vào dòng nghệ thuật chủ lưu của người gốc Á nói chung. Là người Việt, chúng ta cũng có quyền mơ ước một ngày nào đó sẽ được xem những vở nhạc kịch trên Broadway do người Việt đóng vai chính. Trước đại dịch, Francesca Nông đã làm nên lịch sử khi cô trở thành người Việt đầu tiên thủ vai Kim trong vở ‘Miss Saigon’ của Cameron Mackintosh, diễn tại Bass Hall ở Fort Worth vào tháng 12, 2019. Nhưng khi ấy Francesca mới chỉ là một diễn viên trừ bị, gọi là “understudy”, chứ chưa phải là người được thủ vai chính mỗi đêm. Rất tiếc COVID đã khiến cho vở đó phải rã đám, nếu không biết đâu cô đã trở nên một tên tuổi như Stephanie Jae Park.

George Washington (Marcus Choi) giả biệt chính trường, quay về làm thường dân. (JOAN MARCUS/BROADWAY DALLAS)

Stephanie Jae Park may mắn hơn nhiều trẻ em Mỹ gốc Á khác ở chỗ cô sinh trưởng ở Guam. Cô nói thiếu thời cô không bao giờ có cảm giác mình là người da màu vì xung quanh mình toàn là người da màu. Thứ nhì là mẹ cô rất thích kịch nghệ và hay tham gia vào các chương trình ca nhạc kịch do cộng đồng tổ chức. Do đó từ nhỏ cô đã hấp thụ cái không khí của sân khấu. Mãi đến khi gia đình cô dọn sang tiểu bang Colorado năm cô 11 tuổi cô mới phát hiện mình thuộc thành phần thiểu số. Và khi cô chọn học môn ca nhạc kịch ở đại học, gia đình cô không những không phản đối mà còn khuyến khích. Đối với người Việt thì chuyện này có lẽ hiếm.

Eliza (Stephanie Jae Park) và Alexander Hamilton (Pierre Jean Gonzalez) trong một màn múa. (JOAN MARCUS/BROADWAY DALLAS)

Một cản trở lớn khác cho việc người Á Châu nói chung, và người Việt nói riêng, khi tham gia Broadway là không có nhiều vở kịch có vai cho người gốc Á. Đó cũng là lý do tại sao 'Hamilton' lại có đến hai ba diễn viên Á Châu—vì ai cũng có thể đóng bất cứ vai nào miễn họ có khả năng. Stephanie Jae Park kể lúc đầu cô không hề tính đến việc thử vai cho 'Hamilton' vì nghĩ rằng mình không hợp. Nhưng một khi được nhận vào kịch đoàn rồi cô mới thấy được cái hay của Lin-Manuel Miranda khi anh quyết định chọn diễn viên da màu cho những nhân vật lịch sử ai cũng nghĩ phải là người da trắng. Quyết định táo bạo này đã mở ra nhiều cánh cửa cho cộng đồng da màu khắp nơi, không riêng gì trên Broadway. (JOAN MARCUS/BROADWAY DALLAS)

Stephanie Jae Park nói cô hy vọng thành công của 'Hamilton' và của những nghệ sĩ như cô hay Marcus Choi sẽ khuyến khích các nhà soạn nhạc và kịch tác gia gốc Á dựng lên nhiều kịch phẩm khác để tạo cơ hội cho người Á Đông tham gia nhiều hơn nữa vào thế giới Broadway. Trong số các nhạc sĩ người Việt hiện nay, nhạc sĩ khiếm thị Đức Đạt là người đang ấp ủ giấc mộng soạn một vở nhạc kịch kiểu Broadway nhưng dựa trên văn hoá Việt Nam. Hy vọng giấc mơ của anh sẽ một ngày trở thành hiện thực. Khi ấy người viết chắc chắn sẽ đi xem (có thể nhiều lần) và viết một bài "review" thật tường tận và chi tiết. (JOAN MARCUS/BROADWAY DALLAS)

BROADWAY DALLAS

Máy nước nóng - Water Heater

HOÀNG HƯƠNG

KỶ 3

Hư hại thường gặp và cách sửa:

■ **Máy nước nóng bị rò rỉ:** Rò rỉ ở máy nước nóng thường do rò rỉ van và các điểm nối đường ống nước. Nếu chạm vào nước bị rò ra ngoài thấy ấm hoặc nóng thì nguyên nhân là do đường ống dẫn nước ra (outlet pipe) của máy bị rò.

Cách sửa

- Kiểm tra máy nước nóng xem có bị lỏng đường ống dẫn nước ra hay không. Siết chặt các điểm nối bằng cờ lê để ngăn không cho nước bị rò rỉ.

■ **Nước có màu rỉ sét hoặc mùi hôi:** Khi nước có màu nâu, vàng hoặc đỏ chảy ra từ vòi, bình chứa nước nóng (water heater tank) có thể đã bị ăn mòn bên trong. Khi nước chảy ra có mùi trứng thối thì bình nước có thể đã bị nhiễm khuẩn.

Cách sửa

- Đối với nước có màu, cần thay thanh cực dương (anode rod) trong bình nước nóng. Đó là thanh kim loại ở giữa bình có tác dụng hút chất ăn mòn để bảo vệ bình chứa.

- Trong trường hợp nước bị nhiễm khuẩn, cần thay mới máy nước nóng.

DALLAS Sự Kiện

A CRAFT BREW EXPERIENCE

07/5 tới 19/5. Lễ hội hàng năm với nhiều chương trình giải trí và thưởng thức beer hơi

Địa điểm: Historic Downtown Grapevine, 530 S Main St, Grapevine TX 76051.
Giá vé: \$5-\$20.

ASIAN AMERICAN HERITAGE FESTIVAL

18/5. Lễ hội di sản người Mỹ gốc Á Châu, chúc mừng tài năng, sáng tạo và văn hóa các dân tộc Thái, Lào, Việt Nam, Trung Quốc, Indo, Cambodia, Phi, Singapore, Miến Điện, Ấn Độ, Nhật, Korea... Diễn hành, múa lân, hàng thủ công mỹ nghệ...

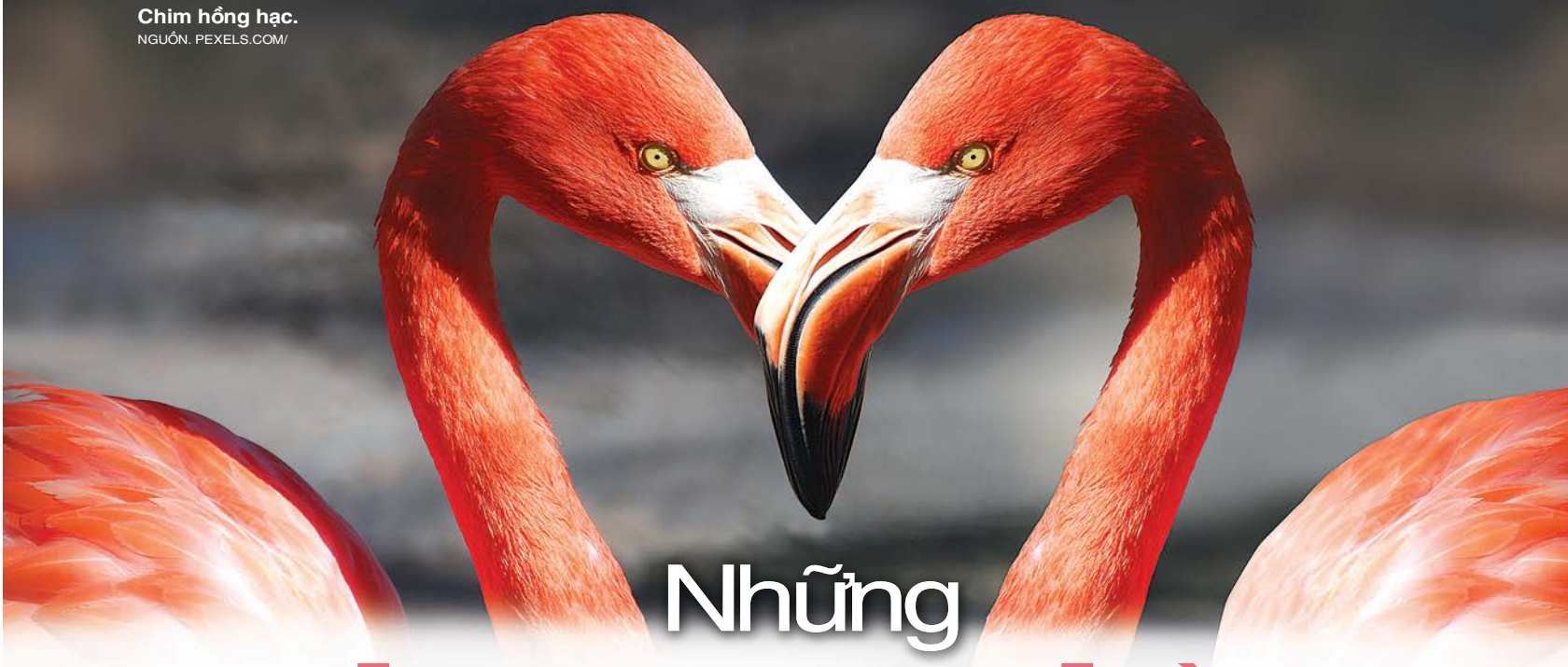
Địa điểm: Winters Park, 1330 Spring Creek Dr, Garland TX 75040. **Giá vé:** miễn phí.

DREAMHACK DALLAS

31/5 tới 2/6. Đại hội game. Người tham dự có thể kết nối và chơi game với hàng chục ngàn người tham dự. Có rất nhiều thể loại games. Có thi chơi game

Địa điểm: Kay Bailey Hutchison Convention Center, 650 S Griffin St, Dallas TX 75202. **Giá vé:** \$35.

Những sinh vật màu hồng

HỒNG, là một trong những màu sắc bắt mắt và tiêu biểu nhất trong văn hóa phổ biến hiện đại. Đó là màu của ngày Valentine, hoàng hôn, và tất nhiên là Barbie. Những gì đôi mắt của chúng ta cảm nhận, màu hồng thực sự là một sự pha trộn của màu đỏ và màu tím, bị khuấy phục với những gợi ý của màu xanh và cam. Đó là một màu sắc phổ biến cho hoa, và trên thực tế, cái tên “Pink” cũng là một sự kết hợp từ màu cũ.

HỒ ĐẮC VŨ
MELROSE, MA

Tuy nhiên, màu hồng không phải là một màu phổ biến trong vương quốc động vật, và khi xảy ra, nó khá thú vị. Màu hồng ở động vật thường là kết quả của các sắc tố tự nhiên, như carotenoids và porphyrin, hoặc hemoglobin giàu protein giàu chất sắt màu đỏ được tìm thấy trong máu. Từ những con châu chấu màu hồng nóng bỏng đến những con chim robins màu hồng với những áo giáp nhỏ bí ẩn, đây là một vài con vật màu hồng mà bạn sẽ tìm thấy trong tự nhiên.

Chim hồng hạc

Những con chim lội nước cao với cổ dài, chân dài hơn đang cúi đầu trên mặt nước, dùng chân khuấy nước để ăn mồi. Tất cả 6 loài chim hồng hạc đều tập trung thành từng đàn lớn để ăn thảo, động vật thân mềm và giáp xác được tìm thấy trong những vùng nước cạn. Các sắc tố carotene màu đỏ trong con mồi nhỏ của chúng tập trung trong các mô của hồng hạc, cho chúng màu hồng nổi tiếng này. Thật kỳ lạ, mỗi loài chim hồng hạc đều là một sắc tố độc đáo, mang lại cho

mỗi loại một màu hồng khác nhau. Cái tên “Flamingo” có khả năng là phiên bản của tiếng Tây Ban Nha “Flamenco”, có nghĩa là “lửa”. Và đó không chỉ là bộ lông của chúng. Mỗi phần của chim hồng hạc đều có màu hồng, bao gồm cả da và máu của nó. Những con chim này thực sự chảy máu hồng ngay cả trong cuộc sống của chúng. Tất cả các con chim hồng hạc trưởng thành sử dụng bộ lông màu hồng của họ để báo hiệu sức khỏe, thể lực và sự thống trị của bạn tình và các thành viên hồng hạc khác, những con chim màu hồng rực rỡ

nhất, có địa vị cao nhất và sức khỏe mạnh nhất. Màu hồng của hồng hạc là dữ dội nhất trong mùa sinh sản khi những con chim ăn nhiều hơn vào thực phẩm có sắc tố và màu hồng mờ dần đến gần như trắng sau các quá trình sinh sản và nuôi con. Chim con nở ra màu xám, nhưng từ từ có được màu sắc của chúng sau khi được cho ăn một pha chế giàu sắc tố màu đỏ đặc biệt gọi là “Sữa chim hồng hạc” do cha mẹ của chúng sản xuất. Sở thú thường bổ sung thực phẩm của họ bằng carotenoids để giữ cho chúng hồng nhiều nhất trong cả năm.

Bọ ngựa Mã Lai

Thế giới bọ ngựa dồn tất cả về sức mạnh cho con cái. Điều này có thể dẫn đến việc con đực trở thành một bữa ăn nhẹ sau quá trình giao phối. Đôi khi màu sắc cũng khác nhau hoàn toàn giữa hai giới. Đây chắc chắn là trường hợp của những con bọ ngựa hoa lan ở Đông Nam Á, những con cái trưởng thành mang sắc thái rực rỡ của màu vàng, trắng, và, màu hồng. Để hoàn thành vẻ ngoài, bọ ngựa cái hoa lan có chân giống như cánh hoa, điểm nhấn màu xanh lá cây và màu vàng, cùng với hoa văn. Đúng như tên gọi của chúng, những con côn trùng cái có vẻ lờ lợt này hòa quyện một cách hoàn hảo khi ngồi trên

Bọ ngựa Mã Lai NGUỒN: ANTHONY KING.GETTY IMAGES

những bông hoa có màu sắc rực rỡ, khiến chúng vô hình với cả loài săn mồi và cả con mồi của chúng, con cái lớn hơn và đôi hơn so với các con đực do trách nhiệm đẻ trứng của chúng. Theo một nghiên cứu năm 2016 được công bố trên các báo cáo khoa học, các con cái đã nghĩ ra một giải pháp thông minh cho sự phạm ăn của họ. Chúng đã phát triển màu sắc tươi sáng như một phương

tiện để săn con mồi lớn hơn, như ong và bướm, khiến những con đực nhỏ hơn và lép vế. Một nghiên cứu năm 2014 được công bố trên The American Naturalist đã chứng minh rằng những con bọ ngựa hoa lan Mã Lai cái thậm chí còn có thể thu hút côn trùng trong trường hợp không có hoa, có nghĩa là sự lừa dối của chúng tinh vi hơn so với ngựa trang đơn thuần, do vẻ đẹp nữ tính

của họ, những con bọ ngựa hoa lan Malaysia đã trở thành thú cưng rất phổ biến.

Cá heo sông Amazon

Không có nhiều động vật có vú thực sự là màu hồng, nhưng cá heo sông Amazon đực chắc chắn là vậy. Còn được gọi là Botos, dài 6 đến 9 feet, loài cá độc đáo này sống trong các hồ nước ngọt và sông của lưu vực sông Amazon, sông Orinoco của Nam Mỹ, nơi chúng ăn cá trê, cua, ếch, rùa. Giống như tất cả cá heo, chúng rất thông minh và thậm chí có bộ não với công suất lớn hơn 40% so với chúng ta. Màu hồng đặc biệt của loài này rõ rệt nhất ở con đực trưởng thành, thường xảy ra ở tất cả cá trưởng thành và khác nhau.

Thật kỳ lạ, tất cả các con cá heo sông Amazon được sinh ra màu xám và dần

Cá heo sông Amazon NGUỒN: COULANGES. SHUTTERSTOCK

dẫn phát triển với các mảng màu hồng, hoặc, thay vào đó, biến mất sắc tố tối, khi chúng trưởng thành. Con đực, đặc biệt, giữ những vết thương của nó như một huy hiệu danh dự. Một con đực có màu hồng càng sáng hơn, thì nó càng được cá cái khoái hơn, có khả năng vì màu hồng cho biết sự trưởng thành của nó. Thật không may, những sinh vật màu hồng hấp dẫn này phải đối mặt với một số khó khăn trong hiện đại. Ô nhiễm thủy ngân từ việc khai thác các mỏ dọc theo các tuyến đường thủy đe dọa môi trường sống hạn chế của loài cá heo này. Do đó, cá heo sông Amazon hiện được coi là một loài có nguy cơ tuyệt chủng.

Roseate Spoonbill

Roseate Spoonbills (Chim vạc màu hồng) là những con chim kỳ quái với một số đặc điểm khác thường. Chúng đứng cao gần 3 feet, tập trung thành từng đàn lớn ở Bắc và Nam Mỹ, có mỏ dài, hình chiếc muỗng. Nhưng điều mà hầu hết mọi người chú ý đầu tiên về những con chim này là màu hồng tuyệt đẹp của chúng. Đúng như tên gọi, chim Spoonbills lớn lên với màu hồng của em bé, với màu hồng san hô sáng ở 2 vai. Nhưng, làm sao mà loài chim này có được màu sắc tuyệt đẹp này? Câu trả lời nằm trong những thức ăn dưới nước. Spoonbills dành

C h i m
Spoonbill
NGUỒN. DAVID
WATKINS.SHUT-
TERSTOCK

phần lớn thời gian của chúng bằng cách sử dụng cái mỏ dài độc đáo, sàng lọc mặt nước cạn để tìm kiếm con mồi yêu thích như cá, động vật không xương sống nhỏ. Một số trong những sinh vật này, như tôm và các loài giáp xác khác, có chứa các sắc tố màu đỏ và cam gọi là carotenoids.

Trên thực tế, một loài tôm nước muối đặc biệt ngon, *Artemia Salina*, chịu trách nhiệm cho phần lớn màu hồng của chim Spoonbills, và nó nhận được màu hồng từ việc ăn vi tảo, tạo ra astaxanthin carotene cho màu hồng.

Theo thời gian, màu

tập trung vào da và bộ lông của chim. Chim con khi nở ra có một màu trắng mịn, nhưng lông của chúng dần trở nên màu hồng khi chúng nhận được thực phẩm giáp xác từ cha mẹ. Thật không may, màu sắc đẹp của loại chim này có giá trong thời gian buôn bán những năm 1800. Bộ lông của chim Roseate Spoonbill có nhu cầu cao khi trang trí cho mũ của phụ nữ, nên loài này gần như bị săn lùng đến tuyệt chủng ở Mỹ.

Châu chấu màu hồng

Đôi khi, châu chấu và anh em họ của châu chấu lá (katydid), được tìm

thấy trong màu hồng rực rỡ vào những năm 1980. Trên thực tế, một con châu chấu đồng cỏ màu xanh hồng được tìm thấy ở Mỹ vào tháng 7 năm 2023 đã lan truyền vì trông giống như một phụ kiện của búp bê Barbie. Nhưng, như bạn mong đợi, “Hồng” không thực sự là một màu sắc lý tưởng cho những con côn trùng này, vì nó làm cho chúng trở nên đáng chú ý hơn nhiều đối với những loài săn mồi. Vì vậy, thiên nhiên đã cho châu chấu và châu chấu lá ưu tiên các màu như xanh lá cây, nâu, xám và đôi khi màu vàng. Đó là vì, những tông màu đất cho phép côn trùng ngụy trang hiệu quả hơn so với mặt đất hoặc trên cỏ. Hiện tại, lời giải thích được chấp nhận nhiều nhất là màu hồng ở các loài côn trùng này, là do một loại đột biến gen, gọi là hồng cầu làm thay đổi biểu hiện bình thường của các sắc tố màu.

HĐV

(THEO BECKY STEPHENSON)

Châu chấu màu hồng. NGUỒN. CHRIS276644.SHUTTLERSTOCK

HOÀNG VŨ

Ai ai cũng đều phải sử dụng nhà vệ sinh. Tuy nhiên, không phải restroom và phong tục đi vệ sinh nào cũng giống nhau. Khi đi du lịch, bạn có thể sẽ gặp nhiều loại nhà vệ sinh khác nhau, các quy tắc vệ sinh khác nhau và một số điều cấm kỵ. Điều quan trọng là phải biết trước những điều đó để tránh mắc phải những sai lầm đáng xấu hổ có thể xảy ra.

Restroom cũng rắc rối!

NHIỀU KỲ - KỲ 4

Không xả giấy vệ sinh ở một số quốc gia

Làm tắc bồn cầu và gây tràn nước ở nhà đã đủ tệ rồi, nhưng nó có thể là cơn ác mộng đáng xấu hổ khi đi du lịch. Ở một số nơi, tất cả là do xả giấy vệ sinh trong bồn cầu mà ra. Nhiều quốc gia không có hệ thống ống nước có thể làm tan giấy vệ sinh. Theo nguyên tắc chung, nếu những gì không phải là thứ thoát ra khỏi cơ thể bạn thì không được bỏ xuống đường ống.

Các quốc gia không được xả giấy vệ sinh bao gồm Hy Lạp, Ai Cập, Trung Quốc, Brazil và Ấn Độ. Các khu vực ở Đông Nam Á, Nam Mỹ và Caribe cũng có thể có hệ thống ống nước và nước thải được trang bị kém và không thể tiêu hủy được giấy vệ sinh. Ở những nơi không khuyến khích xả giấy vệ sinh, tốt nhất bạn nên vứt giấy vào thùng được cung cấp, hoặc làm như người dân địa phương là sử dụng nước để làm sạch.

Đừng mong có những sản phẩm vệ sinh tương tự ở nhà

Khi nói đến các sản phẩm vệ sinh cá nhân, bạn có thể quan tâm đặc biệt đến nhãn hiệu và loại sản phẩm bạn quen sử dụng. Điều đó không sao cả, nhưng đừng cho rằng bạn sẽ tìm thấy những mặt hàng tương tự ở nước ngoài. Nếu có một số đồ vệ sinh cá nhân mà bạn không thể thiếu, hãy cân nhắc mang chúng theo trong chuyến đi. Ít nhất, bạn có thể mang theo hand sanitizer hoặc khăn lau để dùng trong những phòng vệ sinh đơn sơ không cung cấp gì ngoài nước để làm sạch.

Nếu du lịch vào thời điểm có kinh nguyệt, điều quan trọng cần lưu ý là băng vệ sinh không phổ biến ở nhiều quốc gia, khó mà kiếm được. Ngoài ra, bạn có thể không tìm thấy cùng nhãn hiệu hoặc loại sản phẩm mà bạn quen dùng ở nhà. Ở một số vùng nông thôn, bạn có thể không tìm thấy bất kỳ sản phẩm kinh nguyệt nào. Tốt nhất là bạn nên mang theo một ít để đề phòng.

Đừng nhấn nút trong nhà vệ sinh Nhật Bản trừ khi biết rõ công dụng

Nhà vệ sinh kiểu Nhật có thể gây ấn tượng mạnh. Nhiều high-tech models có các tính năng tiện dụng như vòi xịt rửa, máy sấy khô, sưởi ấm ghế và thậm chí cả nút nghe "âm nhạc miễn phí". Bạn có thể kích hoạt các tính năng này bằng cách sử dụng các nút trên bảng điều khiển, thường nằm ở bên cạnh bồn cầu hoặc tường của phòng vệ sinh. Nếu may mắn, có thể có hình ảnh hoặc một ít tiếng Anh giúp bạn "giải mã" nút bấm nào làm nhiệm vụ gì. Thông thường, chúng sẽ chỉ có các ký tự tiếng Nhật.

Nhà vệ sinh Nhật Bản có thể gây bối rối cho những người nước ngoài chưa quen sử dụng. Bấm nhầm nút, bạn có thể bị xịt một dòng nước, hoặc gửi ra cuộc gọi cứu cấp để được trợ giúp. Ngay cả việc xác định vị trí nút xả nước cũng có thể gặp vấn đề. Nếu đang dự tính cho một chuyến đi Nhật Bản, bạn nên tìm hiểu các biểu tượng nút bồn cầu trước. Một lời khuyên khác là nên tải xuống một ứng dụng dịch thuật tốt, và Google Translate có một tính năng tuyệt vời để cho bạn dịch text bằng máy ảnh của mình.

Trang sức của năm

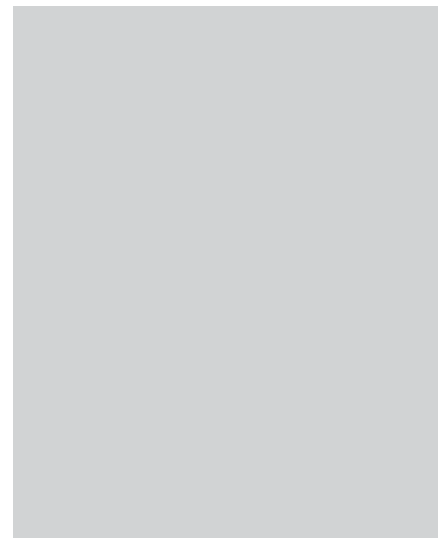
■ Xu hướng trang sức thú vị năm nay là hình trái tim.

Chân thành, xinh xắn từ bông tai, dây chuyền, lắc tay. Đủ loại chất liệu khác nhau như vàng, xà cừ, đá quý, bạc, platinum, đồng ... với các kiểu cách điệu như ghép nửa, hình khối ...

■ Một phong cách nổi bật theo cách “less-is-more”

là mặt dây chuyền pendant độc đáo. Kiểu mặt dây chuyền quá khổ hình khối tự nhiên không tròn trịa như đồng thau, bạc, đá đỏ spinel, thạch anh ... mộc mạc lổm đổm. Rất lớn, tạo ấn tượng ngay lập tức.

■ Charm là trang sức “bùa chú” tinh nghịch.

Tuyệt là trang sức dù khác biệt thế nào, trái tim, ngôi sao, giọt nước, đám mây, khối chữ ... không có gì sai. Đa dạng về kiểu dáng, chất liệu đá quý, kim loại, có thể đeo xếp lớp layer. Cũng có thể tách charm để gắn lên dây chuyền, bông tai một cách khác biệt. Đặc điểm của charm là dễ nhận biết, luôn bắt mắt và thú vị.

■ **Vòng cổ đính cườm** nhẹ nhàng, thân thiện, trẻ trung - không nổi bật mà như một phần của bộ đồ. Kiểu dáng đa sắc màu với những hạt cườm nhỏ như ngọc trai với ngọc hồng đen, đá tourmaline ...

■ **Xếp chồng trang sức layer-on-layer** vẫn thịnh hành và liên tục thay đổi. Giờ đây không chỉ là xếp chồng kim loại vàng bạc mà cả phong cách layer xếp chồng dây đính cườm với dây chuyền vàng, hay dây chuyền kim loại với dây charm khác biệt.

■ Đá quý màu sắc sỡ tông đất ấm rất đẹp khi kết hợp với kim loại đánh bóng.

Trang sức đá quý giờ đây là mọi thứ đá tự nhiên như ngọc lục bảo, đá sapphire, ngọc tourmaline, thạch anh tím, các tinh thể thủy tinh, hay đá mọc orby cabochon ... với màu sắc khác lạ như xanh chanh, xanh cốm, đỏ, lam đậm ... Chẳng cần phải bận tâm đến các vết nứt tự nhiên trên đá.

■ **Đồ DIY tự chế, hay kiểu trang sức wa-bi-sabi không toàn vẹn.** Đó là kiểu nhẫn chunky kim loại nóng chảy không tròn trịa, những khối bông tai hình thù khác biệt ôm tai ... đặc biệt thịnh hành trong giới trẻ.

■ **Vỏ sò, vỏ trai ...** tiếp diễn xu hướng ngọc trai vài năm qua, nhưng mộc và tự nhiên hơn. Ngọc trai giờ cũng không tròn trịa. Dây chuyền vàng mặt vỏ ốc, dây cổ choker kim loại khối xoắn ốc - tự nhiên mà không đơn giản, cầu kỳ mà vẫn có chất mộc mạc.

Thơ

Đình Trường Chinh

Đình Trường Chinh là con trai Đình Cường. Nổi nghiệp bố, anh cầm cọ và trở thành họa sĩ. Tranh của Chinh gần đây xuất hiện rất nhiều trên các trang web, và được nhiều người ưa thích. Ngoài vẽ tranh, Chinh còn làm thơ. Sau đây là vài bài tiêu biểu của thơ Đình Trường Chinh.

SAO KHUÊ

đạo khúc

trắng nhuộm xanh góc phố
gió thất giạt giữa đời
tìm riêng nhau một cõi
trốn vào bóng đêm với
kìa trắng xanh thuở nọ
hiu hắt giữa lòng sông
ta mịt mù cổ độ
buồn nhớ gió phiêu bông
lá cuối mùa thấm mệt
lãng đãng giữa trùng sương
trên ta còn mảnh nguyệt
soi chiếc bóng vô thường

tháng tư

tôi không có gì để mất
tôi không có tuổi trẻ thơ mộng ở Sài Gòn
không có những sáng ngời Brodard
chiều La Pagode
không Đêm Màu Hồng
không cả Tự Do
tôi không có chiều Duy Tân bóng mát
không ly chanh đường uống ngọt môi em.

tháng tư
tôi không có gì để nuôi
không bài thơ nào trong cặp sách
đứng trước Gia Long
không Thái Thanh nghìn trùng xa cách
không Thanh Thuý rơi lệ vũ trường
không nghe Bích Chiêu nổi dài đại lộ
không ngày-xưa-Hoàng-Thị
không có ai để gọi nhau bằng cùng.

tháng tư
tôi có gì đâu
ngoài đôi dép nhựa đứt quai
đứng nhìn đoàn người áo xanh nón cối
hát ca trên chiếc xe tải đi qua nhà

tay phát cao lá cờ ba màu đỏ, vàng, xanh.
tôi có một buổi sáng
đứng nhìn ngàn ngàn cuốn sách
bị ném trong đám lửa sau vườn
vài trăm bức tranh của Bố
chặt ra làm củi nấu cơm
những chiếc áo dài hoa
và nhiều đôi giày gót cao của Mẹ
vất vãi đầy sàn.

tháng tư
tôi chỉ có một buổi trưa
đi học về
tông cửa chạy vào
khựng thấy những người lạ mặt
đang ngồi trong phòng khách nhà
vỏ chuối vắt dưới chân
và họ rót chè
bằng ấm trà cổ Bà Nội để lại
mời Bố Mẹ tôi uống
rất vô tư.

tháng tư
ngoài một thành phố
vừa mất tên
tôi có gì để mất?

thơ về mẹ

BÀI 1

tháng bảy về thăm mẹ
ghé chợ mua chậu lan
những nụ hoa chưa nở
mùa thu vẫn chưa sang

mua lan mừng tuổi mẹ
mẹ quên mất tuổi mình
quên mùa hoa đang rộ
trong ngày tháng lặng thinh

tháng tám về thăm mẹ
lan đã rụng hết rồi
mẹ chỉ còn giữ lại
những nhánh gầy trơ thoi

Đinh Trường Chinh qua nét vẽ Đinh Cường

BÀI 2

đơm cho mẹ
chén cơm chiều
chải cho mẹ
mái tóc nhiều điểm sương

nghe mẹ nói lẽ vô thường
có buồn, vui đó
mà dường như không

đời đâu nhẹ tựa lông hồng
giữa quên và nhớ
đứng trông con về .

BÀI 3

về đây thăm mẹ một chiều
một năm
một tháng
liêu xiêu một đời

mẹ là một giọt mưa rơi
mà sao thấm cả khoảng đời con xa
nhớ xưa ngồi trước thềm nhà
chiều trông ngóng bước chân xa mẹ về

chừ sao lòng mẹ bộn bề
trông con biên biệt chưa về thăm mẹ.

BÀI 4

chiều ghé về thăm mẹ
qua hàng cây liễu xiêu
mẹ ngồi trong bóng tối
thở những ngày quạnh hiu

-ai đó ?

- con về đây

ngồi sững im ngày lạnh
hơ tay bếp lửa chiều
phơi cho hồn ráo tạnh
hồn ráo tạnh bao giờ ...

Bánh xèo SU SU ở Cửa Bé

ĐÀO T. THANH TUYẾN
(bài và hình) SÀI GÒN, VN

1.
Từ trung tâm thành phố Nha Trang có hai cách đi xuống Cửa Bé. Một là đi đường Võ Thị Sáu, tận cùng con đường là Cửa Bé, nếu đi tiếp nữa theo đường vòng qua núi sẽ đến khu vực cáp treo. Hai là đi đường biển, về phía Nam, đến khu vực cáp treo, rẽ phải theo con đường vòng qua núi xuống Cửa Bé.

Nghề chính của dân Cửa Bé là cá và mắm. Mắm Cửa Bé ngon có tiếng ở Khánh Hòa (bắt đầu vào Cửa Bé là ngửi thấy mùi nước mắm). Những người già kể chuyện,

ngày xưa cá nhiều, cá túi cá theo dòng hải lưu đi từ Phú Quốc đến Thanh Hóa, mùa gió đông bắc, cá tập vô vịnh. Khu vực này biển ấm nhờ có Hòn Tre che khuất, cá vô ở cả tuần, cả tháng. Biển động vẫn có cá. Biển Nha Trang là vùng cát, con cá làm mắm mùi thơm ngọt và thanh.

Một điểm đặc biệt của Cửa Bé là trên con đường xương sống (một bên là núi, một bên là biển) khoảng hơn 500m mà bao nhiêu là hàng ăn... vật, bán từ sáng sớm đến tối khuya. Đây đủ những món ăn bình dân nhưng đặc trưng cho ẩm thực Nha Trang nói riêng,

Khánh Hòa nói chung như: bún cá, bánh canh, bánh căn, mì quảng (Nha Trang), nem nướng, bánh xèo (Nha Trang), bánh bèo, hời, bún bò, phở, hải sản (đặc biệt là ốc chám mắm me)... Ở đây có kiểu nấu, cách ăn hơi khác một chút so với các địa phương khác trong tỉnh Khánh Hòa bởi là nơi ngư dân Nam, Ngãi, Bình, Phú (Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên) tập đến, thấy làm ăn dễ, ở lại định cư. Sắc phong của Vua Tự Đức năm 1862 còn lưu giữ trong đình làng đánh dấu một xóm chài nhỏ có tên là làng Trường Đông (thuộc phường Vĩnh Trường).

2.
Cô bạn tôi dân Cửa Bé chính gốc từ khi sinh ra, lớn lên đi học xa rồi trở về. Con cái trưởng thành, lập nghiệp ở Sài Gòn, vợ chồng bạn theo con.

Mấy năm trước, một lần gặp nhau, trong câu chuyện xưa, chuyện nay. Bỗng dưng bạn hỏi tôi: “Nào giờ chị ăn bánh xèo Cửa Bé chưa?”. Tôi ngạc nhiên: “Cũng bánh xèo Nha Trang, ăn mòn rằng từ nhỏ đến lớn, tự dưng lại hỏi vậy?”. Bạn lắc đầu, cười: “Vậy là chị chưa ăn bánh xèo Cửa Bé rồi!”.

Bạn giải thích, cô là “tín đồ” bánh xèo, món đầu

tiên cô tìm ăn khi đến bất cứ nơi nào trên đất nước, dù mùa mưa hay nắng, nóng hay lạnh (bánh xèo ăn trời mưa, mùa lạnh mới ngon), đủ để cô kết luận, chỉ có bánh xèo Cửa Bé quê cô là ... nhất hạng!

Tôi nghĩ, nói tới món ăn là chạm vào hồn quê xứ, chẳng ai dại sa vào tranh luận sẽ bất tận vì liên quan đến kỷ niệm, nỗi nhớ khác nhau của từng người. Tuy nhiên, tôi thật sự thắc mắc bánh xèo Cửa Bé có gì đặc biệt?

Bạn tôi trả lời: “Là nơi duy nhất đồ bánh xèo với su su. Đặc điểm của su su qua nấu chín sẽ mềm, ra nước, thế nhưng cái bánh xèo Cửa Bé có nhân su su vẫn giòn, rất ngon. Mỗi lần về Nha Trang em ăn ngày 3 bữa bánh xèo, một tuần liền không chán. Còn nó ngon ra sao thì khi nào về Nha Trang, em mời”.

Không đợi cô bạn mời, tôi về Nha Trang chỉ mấy ngày nhưng dành thời gian xuống Cửa Bé “mục sở thị” bánh xèo mà cô bạn tôi khẳng khái bảo vệ hồn quê xứ.

Đúng như bạn tôi diễn tả. Ở Cửa Bé tất cả các hàng bánh xèo đều có nhân su su kèm với giá. Người bán khá 'chịu' khách sẵn sàng đỡ cho khách những cái bánh xèo đặc biệt chỉ có nhân tôm, thịt, mực và su su.

Dông dài một chút về cái bánh xèo Nha Trang.

Bánh xèo nơi nào cũng

giống nhau, cùng một cách chế biến, nhưng bánh xèo Nha Trang nói riêng hay miền Trung nói chung khác với bánh xèo Sài Gòn hay miền Nam là không đồ bằng chảo mà có khuôn.

Có hai kiểu khuôn. Một là lò đất, có thể từ 4-6 khuôn, đường kính khuôn khoảng hơn tấc. Có lò vừa bánh xèo lại có cả bánh căn (4 khuôn bánh căn, 3 bánh xèo). Hai là khuôn sắt có tay cầm. Khuôn sắt mua về phải gắn thêm một khúc cây nối vào tay cầm cho khỏi nóng tay. Dù khuôn gì, cái bánh xèo đồ ra không thay đổi trạng thái, vẫn giữ được độ giòn hay mềm (nhão) tùy ý thích người ăn. Để khuôn lên lò cho thật nóng sau đó thoa một lớp dầu/mỡ, với khuôn mới có thể bị dính khuôn. Khuôn dùng lâu vớt bánh rất dễ. Hồi xưa, người nhà quê hay lấy cọng lá chuối, cắt vát một đầu dùng để chấm vào dầu/mỡ thoa khuôn bánh. Có người dùng miếng gạc quấn vào đầu đũa chấm thoa khuôn. Bây giờ nhiều hàng dùng muỗng múc dầu cho vào khuôn.

Cách đúc bánh xèo ngày xưa thoa dầu vào khuôn trông chậm rãi, kiểu cách hơn. Bỏ miếng thịt mỡ hay ba chỉ, đảo sơ miếng thịt cho săn, sau đó bỏ thêm tôm hay mực, rồi múc vá bột đổ vào. Nghiêng khuôn tráng bột đều, sau đó bỏ giá và

hành lá chẻ sợi rồi đập dập. Muốn cái bánh xèo giòn, khoảng 2 phút mở nắp ra hắt cho bốc hơi và để bánh chín từ từ. Bánh ngon quyết định ở nhân và nước chấm.

Nha Trang lợi thế về hải sản nên bánh xèo được ưa chuộng là mực và tôm. Có người thích bánh xèo tôm, có người thích bánh xèo mực, có người thích cả hai. Bánh xèo tôm thường giòn hơn bánh xèo mực vì mực ra nước. Tuy nhiên nếu biết chọn mực và để cho bánh hơi “xê” một chút vẫn có được cái bánh xèo mực giòn ngon.

Vào mùa từ tháng 6 đến tháng 9, con mực cơm don don cỡ ngón tay cái đúc bánh xèo ngon tuyệt. Mực cơm rửa sạch bên ngoài, không cần lấy túi mực, để ráo. Theo ý nhiều người, không lấy túi mực để khi ăn chén nước chấm màu đen mới đúng kiểu ăn bánh xèo mực. Họ cho rằng, chính túi mật của mực cơm là bài thuốc tốt cho sức khỏe. Bánh xèo vừa chín là vớt được. Có người thích ăn bánh xèo giòn nhưng lại có người thích ăn bánh nhão. Ăn cái bánh giòn, cảm giác thanh cảnh hơn. Xong cái bánh, chén mắm vẫn còn để ăn tiếp cái khác. Bánh nhão “hút” nước mắm, xong mỗi cái là... sạch chén. Lại có người thích ăn bánh xèo để nguội. Rau kèm thường là xà lách, cải non, rau

đắng, rau thơm...

Độ ngon của bánh xèo còn quan trọng ở nước chấm. Pha chế không ngon, hỏng hết nhân tôm, mực, thịt ba chỉ... Có người chỉ làm mắm ớt tỏi giã nhuyễn, vắt chanh, nêm đường vừa ăn, có người làm mắm với thơm cà xay nhuyễn trộn với ớt, tỏi. Nước mắm sao cho vừa ăn, mặn mặn, ngọt ngọt, có xíu vị chua... Bí quyết pha chế tùy người chế biến, đặc biệt màu phải đẹp (đỏ, vàng, tếp chanh nổi lên trên mặt) mới hấp dẫn. Ở Nha Trang có hàng bánh xèo có nước tương được pha chế từ thịt băm nhuyễn, cốm giã nhỏ, gia vị các thứ pha với mắm, ớt, tỏi. Ngoài ra ăn với mắm nêm cũng ngon.

Trở lại cái bánh xèo Cửa Bé. Độ ngon làm nên cái bánh xèo ở đây quả đúng như cô bạn tôi nói, chính là su su. Mà sau này hỏi ra, rất nhiều bạn tôi là dân gốc Nha Trang còn chưa biết cái bánh xèo su su chỉ có ở Cửa Bé này. Nhìn rổ rau, một bên là giá sống, một bên là su su bào sợi đã thấy thích rồi. Thêm xoong nước mắm đỏ au và rổ rau sống tươi xanh, mới hấp dẫn làm sao. Theo ý tôi, cái bánh xèo nhân su su trước hết sẽ khiến ăn không thấy ngán. Vị ngọt của su su quyện với vị ngọt tươi của mực, tôm và vị béo của ba chỉ làm nên cái bánh xèo ngon đặc biệt

BT TT

NGUYỄN ĐÀI THI

Cô Nguyễn Đài Thi là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Cô có bằng IRS Enrolled Agent do Sở Thuế cấp. Với hơn 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, cô Đài Thi đã từng kiểm toán (audit) thuế doanh nghiệp và cá nhân. Khi làm việc cho Bộ Tổng Thanh Tra Ngân Khố, cô cũng đã từng audit-Sở Thuế. Với kinh nghiệm đặc biệt này, chẳng những cô Đài Thi rất rành rẽ về luật thuế, mà còn hiểu tường tận về cơ cấu và nội bộ của cơ quan IRS. Cô thường xuyên chia sẻ các đề tài thuế vụ qua các đài radio và TV tại Dallas. Trê hân hạnh được cùng cô Đài Thi cộng tác để hướng dẫn đồng hương về luật thuế liên bang và giải đáp các vấn đề rắc rối với Sở Thuế. Độc giả ở khắp nơi có thể gửi thư bưu điện hoặc email cho tòa soạn Trê, ghi chú "Mục Thuế Vụ".

Email: bientap@trenews.net

Nhắn tin (text only) câu hỏi đến

469-328-3453

hoặc gởi thư về tòa soạn:

**3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044**

HỎI: Tôi năm nay 62 tuổi, đã đi làm ở Mỹ và đóng thuế trên 20 năm. Tôi chưa bao giờ quan tâm đến tín chỉ hay thuế má, mà cứ cầm cúi đi làm, chờ ngày về hưu. Có thể là về hưu tôi vẫn tiếp tục đi làm vì tôi không thích ngồi không. Các bạn của tôi nói rằng dù tôi có đóng thuế đến 10 triệu đô la đi nữa thì lương hưu cũng chừng đó, cứ đủ 40 tín chỉ thì ai cũng có quyền lợi bằng nhau. Cho nên chẳng cần làm gì nhiều, cho mệt xác, vì tiền hưu chênh lệch nhau không đáng kể. Xin hỏi cô Đài Thi có đúng như vậy không, quyền lợi người trả thuế nhiều và ít, cũng như đi làm lâu năm và đi làm vừa đủ tín chỉ có khác nhau không? Cảm ơn cô.

ĐÁP: Xin thưa, câu hỏi của ông có liên quan đến quyền lợi của bên an sinh xã hội nhiều hơn là bên thuế vụ, nhưng tôi cũng xin phép chia sẻ những hiểu biết của tôi.

Các bạn của ông nói không đúng ạ. Người đi làm lâu năm và trả thuế nhiều thì lương hưu sẽ nhiều hơn so với người làm chỉ vừa đủ 40 tín chỉ và đóng thuế ít. Con số 40 tín chỉ là con số tối thiểu phải có để được hưởng quyền lợi an sinh xã hội, chứ không phải là con số tiêu chuẩn để cơ quan An Sinh Xã Hội quyết định số tiền lương hưu cho tất cả mọi người.

Thật sự ra có 2 loại thuế liên bang mình phải trả:

(1) thuế lợi tức và (2) thuế an sinh xã hội. Tôi không bàn đến thuế tiểu bang vì không có liên quan đến lương hưu an sinh xã hội.

Mặc dù mình trả thuế cho Sở Thuế, nhưng phần nào của cơ quan An Sinh Xã Hội thì Sở Thuế sẽ "chuyển" qua đó. Chuyển đây có nghĩa là 2 cơ quan này làm việc chặt chẽ trong nội bộ để thuế an sinh xã hội và thuế lợi tức được phân biệt rõ ràng. Thuế an sinh xã hội sẽ được dùng vào lương hưu và các quyền lợi an sinh xã hội cho dân. Thuế lợi tức thì Sở Thuế chuyển qua Bộ Ngân Khố – U.S. Treasury Department, và đây là ngân sách quốc gia để được dùng vào việc nước.

Thuế lợi tức không có giới hạn, thu nhập càng cao thì phải trả thuế càng nhiều. Tuy nhiên, thuế an sinh xã hội thì có giới hạn. Trong năm 2024, mình chỉ phải trả thuế an sinh xã hội cho thu nhập dưới 168,600 đô. Những ai có thu nhập trên mức này thì không phải đóng thuế an sinh xã hội cho năm đó nữa.

Tuổi hưu hiện giờ là 66 tuổi nếu sinh trước năm 1955, hoặc 67 tuổi nếu sinh sau đó. Lương hưu tối đa cho năm 2024 là 3,822 đô la cho mỗi tháng. Muốn lãnh được số tiền này thì phải đi làm ít nhất 35 năm (140 tín chỉ) và lương cũng

khá cao. Tôi có người bạn đi làm lương cũng khá nhưng chỉ làm khoảng 12 năm (khoảng 50 tín chỉ), khi về hưu anh ta chỉ lãnh được 915 đô mỗi tháng.

Nếu đã bắt đầu lãnh lương hưu mà vẫn tiếp tục đi làm thì tiền thuế an sinh xã hội mình trả thêm sẽ được tiếp tục tính vào lương hưu của mình, do đó lương hưu sẽ được tăng thêm.

Ông vào trang mạng của cơ quan An Sinh Xã Hội, www.ssa.gov/myaccount, để xem tất cả lương bổng, tín chỉ, và ước lượng lương hưu của ông nhé.

HỎI: Tôi có 2 cô con gái, một cô ở Cali một cô ở North Carolina. Cả hai đều muốn tôi sống chung để giúp nấu nướng, chăm con và gần gũi tình cảm. Tôi ở mỗi nơi một vài tháng, nhưng gần đây sức khỏe không được tốt, tôi muốn “định cư” một nơi mà thôi. Xin cô Đài Thi góp ý cho tôi là vấn đề tiêu chuẩn sống, và thuế má, lương hưu ở mỗi nơi có sự khác biệt gì không ạ?

ĐÁP: Chào chị, chị thật

diễm phúc có 2 nơi để lựa chọn. Tôi không biết góp ý thế nào cho thích hợp với trường hợp của chị, vì tôi không rõ hoàn cảnh, tài chánh và lý lịch làm việc trước đây và trong tương lai của chị.

Nói về lương hưu, tôi không biết là chị có đủ tín chỉ để được lãnh lương hưu an sinh xã hội hay không. Nếu đủ tín chỉ thì chị chọn tiểu bang nào cũng được, vì lương hưu là quyền lợi liên bang, ở nơi nào cũng lãnh giống nhau. Khi lãnh lương hưu thì chị có tài sản bao nhiêu cũng được, không ảnh hưởng đến hưu bổng của chị.

Tuy nhiên, nếu chị không đủ tín chỉ, cũng không có tài sản, và phải dựa vào phúc lợi xã hội như Medicare, foodstamp, welfare v.v. thì tôi nghĩ có lẽ ở Cali sẽ được nhiều phúc lợi hơn ở North Carolina. Đa số những phúc lợi xã hội dành cho người lớn tuổi và thu nhập thấp đều do chính quyền tiểu bang và địa phương cung cấp.

Còn vấn đề thuế má, nếu chị không có thu nhập nào khác ngoài lương

hưu an sinh xã hội thì không phải trả thuế gì cả. Nếu chị dự định có thu nhập thì trả thuế liên bang và luôn cả tiểu bang. Cả 2 tiểu bang này đều áp dụng thuế tiểu bang.

Chị hỏi về tiêu chuẩn sống ở mỗi nơi thì thật ra tôi cảm thấy đây là sở thích riêng của chị. Tôi có dịp đến 2 tiểu bang này nhiều lần. Ở North Carolina dân thưa, ít người Việt, đời sống êm đềm không náo nhiệt, có 4 mùa Xuân Hạ Thu Đông và cảnh đẹp. Ở Cali thì có người Việt nhiều, đông đúc sầm uất, khí hậu dễ chịu, gần biển, núi. Riêng cá nhân tôi thì lúc về già thích sống nơi nào gần người Việt, gia đình và bạn bè, hình như là “lá rụng về cội” đó chị.

HỎI: Chào cô Đài Thi, vào năm dịch Covid 2020 tôi có mượn nợ SBA EIDL. Họ cho tôi trả góp nhưng tôi chưa trả đồng nào. Nay tôi nhận được thư của U.S. Treasury Department nói rằng họ sẽ lấy tiền an sinh xã hội của tôi hàng tháng. Tiền lương hưu an sinh xã hội của tôi rất ít và tôi không có thu nhập nào khác. Tôi phải làm sao, có

thể nào xin SBA xóa nợ không? Tại sao lại có liên quan đến cơ quan Treasury Department? Cảm ơn cô.

ĐÁP: Xin thưa, tiền nợ SBA EIDL không xin xóa được, cho dù ông không có thu nhập hoặc tài sản.

Tuy nhiên họ cho ông trả góp đến 30 năm, và số tiền trả góp hàng tháng rất thấp, có khi chỉ có vài chục đồng mỗi tháng thôi. Cách tốt nhất là ông liên lạc với SBA càng sớm càng tốt và xin họ cho ông bắt đầu chương trình trả góp hàng tháng, và trả số tiền thấp nhất có thể.

Khi ông bắt đầu trả góp thì SBA sẽ thông báo cho Bộ Ngân Khố U.S. Treasury Department để ngưng việc tiến hành lấy tiền lương hưu an sinh xã hội của ông.

Không riêng gì nợ SBA, mà tất cả các nợ chính phủ như tiền vay đi học (student loan), nợ thuế, v.v. thì các cơ quan chính phủ sẽ làm việc chặt chẽ với nhau để tìm cách thu tiền nợ. Cho nên nhiều người không hiểu tại sao thiếu nợ cơ quan này mà bị cơ quan khác tịch thu tiền, thể thông hành v.v.

NĐT

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

Bánh cống ơi!

Cống có hình trụ làm bằng xi măng có trộn sỏi, đúc cho chắc, đặt âm dưới mặt đường lộ. Cổng dẫn nước từ Kinh Bảo Định vô đồng, dẫn thủy nhập điền cho ông bà mình làm ruộng. Qua cầu sắt xã Lương Hòa Lạc, quận Bến Tranh, khỏi luôn chợ Phú Kiết, hồi xưa, VC đặt mìn dưới cái cống này giết chết Trung tá Trần Hoàng Quân, Tỉnh trưởng tỉnh Định Tường. Được truy thăng lên đại tá, Trần Hoàng Quân là tên đường dọc theo Giếng nước, bắt đầu từ đường Nguyễn Tri Phương chạy tới đường Ngô Tùng Châu gần cầu bắc Bến Tre. Sau VC vô đổi thành đường Tết Mậu Thân để tưởng nhớ cả đồng VC chết trên con đường này khi chúng đụng độ với Thiết đoàn 6 Kỵ binh Thiết giáp và lính Sư đoàn 7 vào Tết

Mậu Thân.

Miệt Lộ Dừa còn gọi là Lộ Vòng Lớn. Đầu lộ phía cầu sắt Trung An có cái chợ quê chỉ họp buổi sáng. Chợ gần cái cống nên bà con mình gọi là Chợ Cầu Cổng. Lộ Dừa là con đường năm 1960, lúc Ba làm Trưởng ty Bưu điện, Má từ Rạch Giá dắt con về chịu tang bà Ngoại lúc con còn thơ ấu!

Ngoài ra, cống làm bằng thiếc có tay cầm, là dụng cụ đo lường mà chú Ba, tiệm Xảo tiệm hàng xén trong xóm dùng để đong rượu, giấm, nước mắm, dầu hôi. Cái cống còn làm khuôn để chiên bánh cống ngập trong chảo nóng đầy nước mỡ heo.

Ca dao miệt Sóc Trăng cũng có câu: *"Hỏi anh có nhớ Bãi Xàu. Bánh xây chiên mỡ, bánh bao thịt băm"* Thuộc quận Mỹ Xuyên, tỉnh Ba Xuyên

(Sóc Trăng), Bãi Xàu có bánh pía, mè láo, lạp xưởng, bún nước lèo. Người Tiêu ở Sóc Trăng kêu bánh xây nó chính là bánh cống.

Học giả Vương Hồng Sển trong "Sài Gòn tạp pín lù"

"...Bánh như đậu xanh, chiên mỡ heo, trên mặt có kèm một con tép vàng cháy ngọt bùi, tép nhỏ thì mỗi bánh có hai con tép."

Qua Châu Đốc, Tri Tôn, gọi "bánh xà cón". Khi lên Chợ Lớn, Sài Gòn thì gọi bánh "giá", nhân giá đậu xanh, hoặc "bánh tôm khô chiên" Ông Vương Hồng Sển nói vậy không hợp lý. Miệt Hoà Đông, Gò Công cho thêm vài nhúm giá vô bánh, thế là có tên bánh giá (!) ư? Giá đâu phải là cái chánh trong nhưn bánh đậu mà gọi là bánh giá? Đóng vai phụ mà tên nguyên bản hiệu nghe sao lọt cái lỗ

Bánh cống Sóc Trăng - NGUỒN WORDPRESS.COM

tai? Giống như bánh cống chiên bằng cống; gọi bánh vá vì nó chiên bằng cái vá để mức canh, mức cháo.

Theo ông Vương Hồng Sển, bánh xây bán tại chợ làng Đại Tâm (Xoài-Cả-Nả), là ngon nhất hạng không nơi nào bằng. Bánh xây ngon, khi cắn, miếng bánh trong miệng, nhai vừa giòn khướu vừa thơm thơm mùi tép và thơm mùi mỡ mới. Khi nuốt khỏi cần cố, bánh còn để lại một dư vị mặn mặn cay cay của chén nước mắm ớt rẻ tiền. Bánh đã nuốt vô tới bụng tới bao tử mà chưa thấy no và còn muốn ăn nữa vì dư vị kia thật là thần sầu quý khốc”.

Đọc bài bánh cống của tui, một người đẹp ‘post comments’ lên như vậy: “Dạ ngày xưa ở Ngã tư quốc tế Sài Gòn, giấc chừng 3, 4 giờ chiều có bán bánh cống ăn với rau sống, rau thơm chấm nước mắm chua ngọt. Ngon tới nỗi nhớ mấy chục năm rồi em còn nhớ”.

Lời em nói làm tui nhớ ca từ của nhạc sĩ Hoài Linh có câu: “Cầu Chữ Y, Lộ Hàng Xanh, lửa bạo thiêu tám nẻo đường thành” lúc VC tổng công kích Tết Mậu Thân. Tui bèn trả lời người đẹp là quê mình có nhiều ‘Ngã tư quốc tế’ lắm. Như ở Mỹ Tho, chạy xe qua cầu nhớ lời thề năm cũ: “Chừng nào cầu quay nọ

Ngã tư
Quốc Tế
Sài Gòn
xưa - NGUỒN
FLICKR

thôi quay. Thì qua với bậu mới đứt dây cang thường” một khúc trên đường Đinh Bộ Lĩnh qua khỏi nhà Đông y sĩ Hồ Duy Thiệt.

Còn Ngã tư quốc tế ở Sài Gòn mà người em sâu mòng nầy nói, vốn dĩ không có tên trên bản đồ. Nó gồm 4 con đường: Bùi Viện (tên xưa là Bảo Hộ Thoại). Đề Thám (Dixmude). Trần Hưng Đạo (Galliéni). Đỗ Quang Đẩu sau rạp hát Nguyễn Văn Hảo.

Đào kép cải lương trước giờ tập tuồng thường ra đây cà phê, sau khi văn hát rồi thì nhậu nhẹt bánh cống, cóc, ổi khô mực. Đời nghệ sĩ lẩn lóc gió sương. Ba ngày đêm nổi lên sinh chương (sinh trương) là vậy đó.

Góc Đề Thám - Bùi Viện có một quán cà phê, trước cửa chủ quán treo tám bảng viết hai câu thơ lục bát: “Uống đầu cũng phải trả tiền. Uống đây giúp đỡ bạn hiền - cảm ơn”

Còn Ngã tư quốc tế trên đường Bùi Viện sau này? Tui chỉ nhớ năm 1987, có nhà may âu phục Sỹ Tân. Là người Bắc 54, ông chủ gọi là nhà may chó không phải là tiệm may. Ông tên Sỹ Tân. Sỹ viết ‘ý’ dài chớ không viết ‘t’ ngắn như dân Nam Kỳ. Tui nhớ tiệm may Sỹ Tân là vì lúc đó CS cho quảng cáo trên đài phát thanh giống chương trình thương mại quảng cáo trên Đài phát thanh Sài Gòn trước 1975. Đối với CSBV đổi mới là lảng lạng ‘cóp’ lại cái cũ của thời VNCH tư bản. Im lạng, nín khe ‘cóp’; vì nói ra sợ quê. Cóp còn làm chẳng nên thân, làm dở hơn xưa?!

Còn bây giờ, phố Tây Bùi Viện, còn gọi là Phố đi bộ Bùi Viện hoặc Ngã tư quốc tế nơi tập trung của nhiều du khách từ khắp nơi trên thế giới, đa phần đều là Tây ba lô.

Ngày từ mẫu năm nay rơi vào Chủ Nhật, tuần

thứ hai của tháng Năm, tui lại nhớ về đất mẹ, tui nhớ Sài Gòn. Tui cũng nhớ đất Cần Thơ của tui thời lưu lạc khi CSBV cướp được đất Sài Gòn.

Vượt biển ra đi; trong cái chết tìm ra cái sống tự do, tui trở thành con người quốc tế. Tui nhớ Ngã tư quốc tế Sài Gòn, nhớ bánh cống cuốn với cải xà lách, rau thơm chấm nước mắm ớt.

Tui nhớ đèn Ba Ngọn, ngã ba Ngô Quyền Hai Bà Trưng, Bến Ninh Kiều, Cần Thơ. Ngày ấy, 11 giờ khuya, em Nguyễn Hoàng Dũng còn nghĩ tình nghĩa thầy trò; dù tui đã ‘mất dạy’ lâu rồi, nên xách xe Honda 67 chở tui ra để hai thầy trò ngồi cuốn bánh cống, uống rượu nếp than.

Xa quê đã 30 năm, Footscray quê người, tui không còn dịp nào ăn bánh cống nữa. Đêm mơ, tui lần mò về quê cũ! Em yêu bán bánh cống ơi!

DXT

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, tếu táo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

Các quan CS xài đom đóm đều gặp nạn hết, mốt chắc xài món khác

TỪ FACEBOOK ĐỖ DỪNG

Hy vọng

- Anh yêu, nếu em có thai thì anh hy vọng là trai hay gái???
- Anh hy vọng là con của anh.
- Hừ, sao anh yêu cầu cao thế?

TỪ FACEBOOK NGOC KIM

Bãi biển Nam Định đẹp thật , người người tắm biển và bơi lội chung với rác

TỪ FACEBOOK CHUONG NGO

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhắc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ờ-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Hồng nhan đa tài

Hedy Lamarr sinh vào năm 1914 tại thủ đô Viên, Áo. Bà là con gái của gia đình gốc Do Thái và cha là một giám đốc ngân hàng thành đạt. Bà còn được mệnh danh là “người phụ nữ đẹp nhất thế giới” thời đó. Ngoài gia thế, dung mạo, Hedy Lamarr là một phụ nữ đi trước thời đại là - vừa là một nữ tài tử xinh đẹp của Hollywood, vừa là một nữ phát minh phát triển công nghệ truyền thông không dây hiện đại.

Những tưởng hoàn hảo về mọi mặt sẽ khiến bà có cuộc đời trải đầy hoa hồng, nhưng thực tế Lamarr đã phải đối mặt với một chuỗi bi kịch cá nhân như kết hôn 6 lần, có 3 đứa con, trong đó có 1 người có chẩn đoán mắc chứng tự kỷ. Lamarr đã thực hiện một số khoản đầu tư và thường xuyên mắc nợ. Bà cũng đã bị bắt nhiều lần vì các tội liên quan đến ma túy. Quan trọng nhất, những đóng góp cho khoa học của Lamarr phần lớn bị ngó lơ vào thời điểm đó và bà ít được công nhận cho công việc của mình. Cái bóng của vai diễn quá lớn khiến nhiều người bỏ qua những đóng góp của bà cho công nghệ hiện đại, đầu

nhờ có đóng góp của bà mà thế giới có một bước tiến vượt bậc.

Trong Chiến tranh Thế giới thứ hai, Lamarr đã đồng phát triển một hệ thống dẫn đường vô tuyến cho ngư lôi của quân Đồng Minh sử dụng công nghệ trải phổ nhảy tần (frequency-hopping) để tránh gây nhiễu tín hiệu dẫn đường của ngư lôi. Đáng tiếc, phát minh của Lamarr đã không được Hải quân Mỹ sử dụng trong Thế chiến thứ II, nhưng đã được dùng trong cuộc khủng hoảng tại Cuba (1962). Quan trọng hơn, phương pháp chuyển đổi tần số này đã đặt nền móng cho các công nghệ liên lạc không dây hiện đại sau này như Bluetooth, Wi-Fi và GPS.

Phát minh công nghệ vô tuyến của Lamarr không được biết đến rộng rãi cho đến khi bà gần cuối đời, vào cuối những năm 1990 và đặc biệt thu hút sự chú ý hơn khi cáo phó của bà được công bố vào năm 2000. Kể từ đó, tin tức đã lan rộng và Lamarr đã trở thành một biểu tượng của phụ nữ trong khoa học - sau khi bà qua đời cô đơn trong một căn hộ nhỏ ở tiểu bang Florida (Mỹ).

Các loại nông cụ máy móc đã thay thế sức người, sức trâu trong việc đồng áng. Đặc biệt là các loại máy cày tay, máy cày 4 bánh đã tiết kiệm được rất nhiều thời gian cày bừa và gia tăng năng suất lúa trồng. Con trâu là đầu cơ nghiệp ngày nay không còn là hình ảnh biểu tượng cho ngành nông nghiệp từ bao đời. Nó không còn nên thơ qua từng trang sách nhỏ: “Ai bảo chăn trâu là khổ, tôi mơ màng nghe chim hót trên cao”. Mấy chục năm trước tôi từng nghe bài hát của trẻ con đồng quê rằng: “Con trâu có một hàm răng / Ăn cỏ đất bằng uống nước bờ ao / Xưa kia mây ở với tao / Bây giờ mây chết, (tao) cầm dao xẻ mây / Thịt mây tao nấu món ninh / Da mây bịt trống tụng kinh trong chùa / Sừng mây tao tiện con cò / Cán dao, cán mác, lược dày lược thưa”.

Bài đồng dao dễ nhớ, nghe qua một lần là thuộc. Nhớ đầu năm 1972 khi đi theo ba tôi về thăm ngôi nhà mới mua ở cư xá Phú Lâm B, buổi chiều tản bộ đến đồng ruộng cuối con đường tráng nhựa, nghe mấy đứa trẻ con nhỏ tuổi hơn tôi ngồi hát nghêu ngao dưới bóng cây trứng cá. Trên đồng ruộng ngoại ô thời đó tôi không còn thấy bóng trâu cày, mà

Ngày nay hình ảnh con trâu của người nông dân hiếm thấy trên những cánh đồng lúa (ẢNH INTERNET)

Con trâu là đầu cơ nghiệp

Ngày nay, hình ảnh con trâu kéo cày trên đồng ruộng còn rất ít trên một số vùng quê hẻo lánh ở miền Trung, miền Bắc chứ ở đồng bằng sông Cửu Long người nông dân không còn dùng sức trâu như ngày trước nữa. Vậy, xem ra câu nói cửa miệng “con trâu là đầu cơ nghiệp” không còn hợp thời nữa.

thay vào đó là những chiếc máy cày tay hoặc máy cày 4 bánh. Sau này, lúc đi dạy học có dịp về chơi nhà người bạn ở Củ Chi, tôi lại nghe bài hát thiếu nhi “Cháu xem cày máy, cày thay con trâu / Đường cày đã sâu, lại nhanh mà không mệt nhọc”. Lời hát này nghe hiền lành

hơn bài đồng dao thuở trước. Có lẽ, sự thật về thân phận con trâu quá phũ phàng. “Người bạn” thân thiết của người nông dân cùng sống với nhau, “trên đồng cạn, dưới đồng sâu, chồng cày vợ cấy, con trâu đi bừa”. Nhưng khi trâu không còn hữu ích thì con trâu cũng như con bò chỉ là

loài gia súc cung cấp thịt cho con người. Nhiều người cũ không ăn thịt trâu không phải vì thịt dai mà là do mê tín, nhất là người nào thờ Quan Công (thờ Ông) ăn thịt trâu bị thần vật làm cho cả người ngựa gãy, nổi ban đỏ mê đay.

Việc một số người kiêng ăn thịt trâu chẳng qua

con trâu là “người bạn” cùng kham cộng khổ nắng mưa với người nông dân ngày xưa. Là mục súc trong nhà gần gũi như con chó con mèo. Ăn thịt những con vật đó cảm thấy có tội... nhưng khổ nổi là không biết tội gì. Tuy thế ăn thịt bò thì lại không sao, ăn cả thịt sống còn ấm nóng ngay sau khi giết mổ, thịt thăn bò mềm chấm mắm nêm kèm chuối chát, khế chua, rau sống. Có những vùng người ta còn làm lễ Tết trâu. Trâu được cúng bái, cho ăn thức ăn ngày Tết giống như người. Trâu cả năm làm việc cùng với người nông dân nên được chăm sóc đàn hoàng, ăn no, ngủ thả mòng (vùng có nhiều muỗi) hoặc người ta dùng rơm hun khói để xua đuổi muỗi mòng.

Nói chuyện con trâu đi cày mà không nhắc đến bạn cày bạn gặt thì bức tranh đồng quê thiếu đi màu sắc mùa màng. Tuy

Từ thập niên 60, nông dân Vĩnh Long đã sử dụng máy cày thay thế sức trâu (ẢNH: INTERNET)

có hơi lạc điệu một chút nhưng tôi nghĩ người lớn tuổi còn nhiều hoài niệm về miền thôn quê ruộng đồng nơi mình từng sinh sống. Ông bạn già của tôi kể chuyện hồi xưa ở Đức Hoà, mùa gặt thường thì sau 6 tháng, sau này mới có lúa Thần Nông 3 tháng ngắn ngày. Vào mùa gặt lúa khắp thôn làng rộn rã khi ông trùm vạ (người thuê gặt lúa thuê) mỗi ngày tầm 4, 5 giờ sáng

đi từ làng trên xóm dưới tập hợp thợ gặt bằng tiếng tù và. Ông vừa kể vừa chum miệng thổi như thể mình là ông trùm vạ: Ứ... ừ... u... ú... ừ... u... u. Dân gặt mướn tập trung xong kéo nhau ra đồng. Trùm vạ phân công người gặt, người bó, người mang ra bờ đê cho người đập lúa vô bao. Bầu trời còn ngái ngủ, đêm đen đã nghe tiếng liềm cắt lẹt xẹt vào chân lúa, họ vừa làm

vừa cười nói xôn xao. Tối giờ ăn sáng, chủ điền cho người gánh xôi ra ruộng, xôi đậu phộng ăn với muối đậu rang. Ăn xong có sức tha hồ vừa gặt vừa hò đối đáp, chọc ghẹo nam nữ với nhau vui lắm. “Hò hơ... Tôi bước cẳng xuống đám ruộng này, trước xin lỗi ông chủ điền, sau là ông trùm vạ với chị em bạn ngang vai... hò hơ... để xin hò chơi đôi lời...”. Đến 9, 10 giờ chị em xúm nhau ăn trưa với cơm trắng, canh thịt vịt nấu khoai mì. Ăn xong nghỉ ngơi đôi lát rồi gặt cho đến mặt trời đứng bóng là xong công việc trong ngày.

Đó là cảnh đồng quê của thập niên 50 ngày trước. Chứ sau này, hình ảnh đó thưa dần rồi không

Người Pháp đã đem máy cày vào thử nghiệm trên đồng lúa ở Gò Vấp những năm cuối 1940 (ẢNH: TÀI LIỆU)

còn những sinh hoạt ngày mùa đáng yêu như thế nữa. Người nhà quê vẫn còn gặt cấy vẫn công nhưng cảnh vật đã đổi thay, thấy nhàn nhạt không còn đượm tình quê (chắc thiếu câu hò hay tát nước dưới trăng của những đôi trai gái). Câu hò, câu ca đối đáp trên cánh đồng mùa gặt chỉ còn trên sân khấu. Có lẽ, đời sống nông thôn được thay đổi với nhiều phương tiện sản xuất và nhất là sau 2 đợt cải cách ruộng đất từ thời Đệ nhất, Đệ nhị Cộng Hoà. Người nông dân được chia ruộng đất. Ruộng mình mình làm không cần phải làm thuê cho chủ điền, nên chuyện gặt mướn không còn cần thiết trên một diện tích lớn cần phải có ông trùm vạ thuê nhiều thợ gặt.

Các loại máy nông ngư cụ bắt đầu được nhập vào miền Nam từ giữa thập niên 50. Ở Sài Gòn nhiều người biết danh ông Nguyễn Tấn Đồi ngoài chuyện kinh doanh phụ tùng xe hơi, thành lập hãng phim, ngân hàng, ông còn buôn bán các loại máy nông ngư cụ, máy cày, máy gặt, máy tuốt lúa nhập từ Nhật để đáp ứng nhu cầu cải thiện sức lao động và cơ giới hoá một phần cho ngành nông nghiệp. Số lượng tiêu thụ các loại máy nông ngư cụ khá nhiều cả trăm ngàn chiếc

mỗi năm. Các loại máy Kohler vừa làm công việc máy bơm nước vào đồng, vừa làm máy tuốt lúa, vừa làm máy chân vịt chạy ghe thuyền di chuyển nhanh chóng. Theo thống kê của Nha Nông Cơ đến năm 1973, miền Nam có 12,359 máy cày tay, 8,628 máy cày 4 bánh. Những cánh đồng địa hình tương đối bằng phẳng như Long An, Vĩnh Long là vùng được nông dân mạnh dạn dùng cơ giới hoá khá nhiều nên năng suất lúa của những vùng này tăng cao. Năm 1974, sản lượng lúa tại đồng bằng sông Cửu Long đạt 7.5 triệu tấn.

Tình cờ tôi xem được phim tài liệu ngắn về Ngày Nông Dân Việt Nam (26/3/1970 - Ngày ban luật người cày có ruộng) tổ chức tại Cần Thơ năm 1973. Tổng thống Nguyễn Văn Thiệu trao tặng máy cày cho nông dân giỏi ở Bình Thuận đạt năng suất 11.6 tấn/hécta.

Đây là năng suất lúa cao nhất từ trước cho đến hiện nay. Máy cày làm tốt đất chỉ là một phần trong việc cải cách nông nghiệp, giống lúa Thần Nông năng suất cao kết hợp mới đem lại sự vượt trội sản lượng cho 1 mẫu đất trồng lúa ở vùng đất khô hạn Bình Thuận. Giá máy cày tay 2 bánh thời đó cũng khá cao (600,000 đồng - tương đương gần 10 lượng vàng nếu so với ngày nay số tiền này mua được một máy cày 4 bánh loại trên 30 sức ngựa).

Ba của người bạn đồng nghiệp kể chuyện làm ruộng ở Củ Chi cách nay gần 30 năm. Thời đó, nhà nông có 2 mẫu ruộng như ông, bán trâu mua máy cày là không có lợi. Máy cày mới giá cao, hầu hết những người có máy cày tay hay máy cày 4 bánh ở xã Tân An Hội đều mua máy xài rồi. Giá rẻ hơn nhiều, mua cày cho ruộng mình và cày thuê cho những

mảnh ruộng khác. Một máy cày 4 bánh cày được chừng 3 mẫu mỗi ngày. Nếu dùng một cặp trâu chỉ đạt được 1/4 mẫu một ngày. Trâu cần phải nghỉ ngơi, không cày quá sức, nuôi công chăm sóc hao tốn nhiều. Nhiều gia đình ở Củ Chi không còn dùng sức trâu mà thuê máy cày cho khoẻ. Đất vùng này hay ở Long An bằng phẳng không có ruộng sâu ruộng trũng nên máy cày hoạt động dễ dàng. Gặp vùng ruộng trũng, máy cày mạnh vài ba chục sức ngựa vẫn chịu thua con trâu. Trâu cày dai nhưng không tới đất bằng máy cày. Gặp đất khô cứng, trâu phải cày đi cày lại tốn nhiều thời gian.

Máy cày dần thay thế con trâu trên đồng ruộng khắp nơi. Tùy theo địa hình vùng đất mà người nông dân sử dụng máy cày 2 hay 4 bánh. Máy móc nông nghiệp đã từng bước thay đổi diện mạo đời sống nông thôn tươi sáng tốt đẹp hơn. Tuy thế, với nhiều người, hình ảnh con trâu lững thững dưới những hàng tre với đứa trẻ mục đồng vẫn là hình ảnh đẹp còn in sâu trong tâm tưởng của một thời đã xa ở miền quê thanh bình.

TN

Gian hàng máy nông cụ tại Hội chợ Kỹ Nông Công Thương từ 3/10 đến 18/10/1970 tại Sài Gòn. (Ảnh: INTERNET)

<https://baotreonline.com>

nội dung phong phú, đa dạng với sự cộng tác của những cây viết tài năng và xuất sắc trên khắp thế giới trong mọi đề tài, mọi lãnh vực....

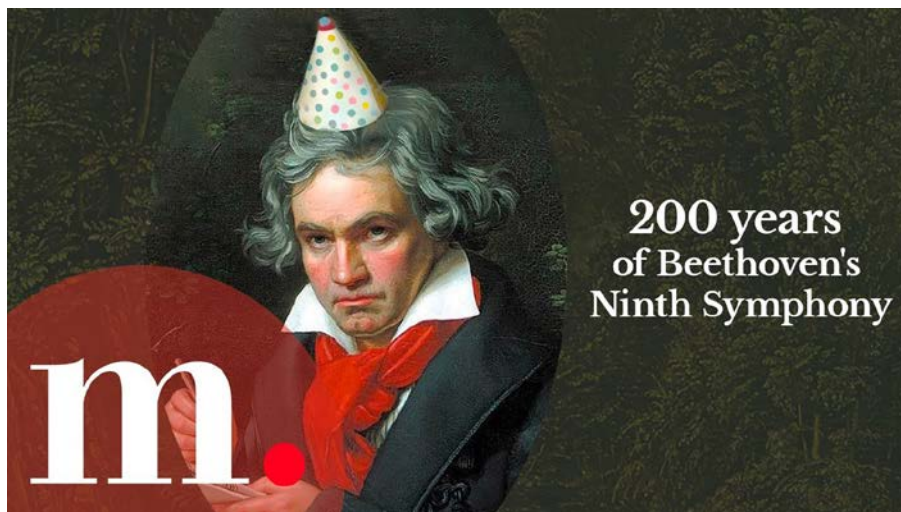
muốn nhận báo miễn phí mỗi tuần (bản pdf), xin email cho

baotrehaingoai@gmail.com

Lễ kỷ niệm 200 năm Bản giao hưởng số 9

Cách đây đúng 2 thế kỷ, Bản giao hưởng số 9 của nhà soạn nhạc lừng danh Beethoven, đã được trình diễn lần đầu tiên tại nhà hát hoàng gia Vienna Kärntnertor, tại thủ đô nước Áo. Do thính lực của nhạc sĩ Beethoven lúc bấy giờ đã suy giảm đến mức coi như ông bị điếc, cho nên buổi ra mắt tác phẩm để đời này đã được giao cho nhạc trưởng người Áo Michael Umlauf.

200 năm sau, lễ kỷ niệm trọng thể ngày khai sinh Bản giao hưởng số 9 của Beethoven sẽ được tổ chức tại 4 thành phố Châu Âu. Theo báo Le Figaro, vào ngày 07/05/2024, kênh truyền hình Pháp-Đức Arte sẽ phát sóng gần như trực tiếp màn trình diễn Bản giao hưởng số 9 của Beethoven (còn thường được gọi là “Ode to Joy” - Khúc ngợi ca niềm vui). Buổi trình diễn này sẽ lần lượt diễn ra tại Leipzig, Paris, Milan và Vienna, vốn là những địa danh

Kỷ niệm 200 năm Bản giao hưởng số 9 - NGUỒN YOUTUBE

từng để lại dấu ấn quan trọng trong đời của Beethoven.

Chương trình kỷ niệm 200 năm Bản giao hưởng số 9 sẽ được phát sóng cùng lúc trên nền tảng trực tuyến và trên kênh truyền hình Arte. Đêm nhạc chuyên đề bắt đầu vào lúc 9 giờ tối với một bộ phim tài liệu nói về nguồn gốc cũng như hoàn cảnh sáng tác

Bản giao hưởng số 9. Theo báo Le Figaro, buổi trình diễn ra mắt tác phẩm vào tháng 05/1824 tại thủ đô Vienna được xem là một trong những cột mốc lịch sử quan trọng, không những đối với chủ nghĩa lãng mạn, mà còn ghi khắc ngày ra đời của một trong những tác phẩm vĩ đại hàng đầu của làng nhạc giao hưởng.

DH - TIN INTERNET

Châu Âu kỷ niệm 200 năm Bản giao hưởng số 9 khắp nơi - NGUỒN MASALA GRILL

Giữ an toàn trong mùa nóng

BẢO SƠN

Trời đã bắt đầu nóng. Nhiệt độ cao không chỉ gây khó chịu mà còn xấu cho sức khỏe. Trong các thảm họa thiên nhiên, nhiệt độ cao mới là nguyên nhân gây chết người nhiều nhất, hơn cả hurricane và tornadoes cộng lại. Nhiệt độ cao giết người trầm lắng hơn. Mùa hè năm nay nhiệt độ ở Hoa Kỳ sẽ cao kỷ lục, vì vậy cần phải chuẩn bị đối phó. Dưới đây là vài điều cần lưu ý.

1. Cơ thể thiếu nước. Khi trời nóng cơ thể dễ bị thiếu nước. Thiếu nhẹ, có thể uống nước để bù đắp. Thiếu nước nặng, cần phải được điều trị. Điều khó khăn là cơ thể không có biểu hiện sớm khi bắt đầu thiếu nước. Đến khi cảm thấy khát là đã thiếu quá nhiều, nhất là ở người lớn tuổi. Khi trời quá nóng, phải uống nước trước khi bước ra khỏi nhà. Nếu phải làm việc bên ngoài nhà, cứ 15-20 phút phải uống 1 ly nước (1/4 lít) nhưng không uống quá 48 ounce (1.4 lít) mỗi giờ.

2. Say nóng (heat exhaustion) Say nóng xảy ra khi cơ thể mất quá nhiều nước và muối do đổ mồ hôi nhiều vì nóng. Điều này dễ xảy ra khi trời vừa nóng vừa ẩm hoặc khi chơi thể thao. Nhưng những việc bình thường như cắt cỏ khi trời nóng cũng có thể bị say nóng. Triệu chứng gồm da ẩm và mát lạnh, bị nổi da gà, đổ mồ hôi rất nhiều, mệt mỏi, buồn nôn, tim đập nhanh, vọp bẻ, nhức đầu, buồn nôn. Khi có triệu chứng nên vào chỗ mát nghỉ ngơi, uống nước mát. Nếu triệu chứng không giảm, cần đi bác sĩ ngay.

3. Sốc nhiệt (heatstroke). Hậu quả trầm trọng nhất khi bị nóng là sốc nhiệt. Khi đó, cơ thể không tự điều chỉnh hạ nhiệt được. Nhiệt độ bên trong tăng lên quá nhanh lên trên 106 độ trong vòng 10-15 phút sẽ đưa tới tê liệt cơ thể và có thể chết. Người lớn tuổi nếu uống những thứ thuốc chống trầm cảm hay ngừa đông máu sẽ gặp khó

khăn nhiều hơn khi cần điều chỉnh nhiệt độ cơ thể. Người bị sốc nhiệt bị choáng, da đỏ, thở nhanh, nhức đầu, có thể đổ mồ hôi rất nhiều hoặc không đổ mồ hôi, có thể bị xiu hay bị co giật. Nếu không điều trị ngay, não sẽ bị tổn hại và các cơ quan sụp đổ gây tử vong. Vì vậy khi trời nóng nên nhớ uống nước thường xuyên.

4. Làm sao giữ sức khỏe khi trời nóng. Nhiệt độ cao ảnh hưởng toàn diện tới cơ thể, nhất là tim và hơi thở. Phải cẩn thận khi ra ngoài trời làm việc hay tập thể dục. Chú ý tới ẩm độ không khí vì ẩm độ cao dễ đưa tới sốc nhiệt hơn. Điều cần thiết nhất là uống nước. Không cần phải uống một lượng lớn mà uống một chút trước khi cảm thấy khát. Bệnh do nhiệt độ cao có thể tránh dễ dàng nếu giữ gìn đúng cách.

DINOSAURS

9/5 tới 30/9. Tìm hiểu những bí mật của khủng long. Đi dưới bóng của trên 100 mô hình khủng long khổng lồ. Có 40 mô hình có thể cử động, gầm rú như thật

Địa điểm: Dallas Zoo, 650 S. R.L. Thornton Freeway, Dallas TX 75203. Điện thoại 469-554-7500.
Giá vé: \$6

ENDLESS SUMMER

1/6 tới 7/7. Chương trình giải trí mùa hè, nằm vóng dưới bóng cây, trình diễn nhạc, trưng bày hoa, sinh hoạt dành cho gia đình, có bán các món ăn vặt lạnh

Địa điểm: Dallas Arboretum and Botanical Garden, 8525 Garland Rd, Dallas TX 75218. Điện thoại: 214-515-6615.
Giá vé: \$5-\$16.

GHOSTS: DO YOU BELIEVE?

20/5. Trình bày về ma của nhà nghiên cứu huyền bí Dustin Pari. Xem những bằng chứng và chia sẻ những câu chuyện ma quái khó giải thích, giải mã những bí ẩn ám ảnh mọi người

Địa điểm: Texas Theatre, 231 Jefferson Blvd, Dallas TX 75208. Điện thoại: 214-954-9925.
Giá vé: \$30-\$60.

Đỗ Hồng Ngọc là một tác giả nổi tiếng và được yêu mến chẳng những ở trong nước mà còn ở nước ngoài. Ông viết hàng chục tác phẩm về đủ loại, từ y học đến văn học và cả về thiên. Ông còn làm thơ với bút hiệu Đỗ Nghê. Bằng lối viết dung dị, luôn điểm một nụ cười vui, Đỗ Hồng Ngọc chinh phục được người đọc. Năm 83 tuổi, Đỗ Hồng Ngọc hoàn thành tác phẩm Áo Xưa Dù Nhàu. Tác phẩm phong phú, sâu sắc, và hấp dẫn. Sau đây mời bạn đọc cùng với nhà văn Trần Thị Nguyệt Mai đi vào nội dung sách. NGUYỄN & BẠN HỮU

Đỗ Hồng Ngọc với ‘Áo Xưa Dù Nhàu’...

TRẦN THỊ NGUYỆT MAI

Được biết những năm sau này, tác giả Đỗ Hồng Ngọc chọn “*về thu xếp lại*” khi một “*chiều hôm thức dậy / ngồi ôm tóc dài / chấp chờn lau trắng trong tay*”.[1]

Ngoài là bác sĩ, Đỗ Hồng Ngọc còn là một nhà thơ (Đỗ Nghê), một họa sĩ của những bức ký họa được bạn bè yêu thích. Nên những chân dung được ông “vẽ” lại theo cách rất riêng không giống với một ai (unique), bằng đôi mắt của người thầy thuốc yêu nghệ, chọn lọc những góc cạnh độc đáo của họa sĩ và trải lòng với tâm cảm của nhà thơ, nên có những bài viết đẹp như thơ mà “Nhớ Tiếng thu giữa Boston” là một.

Với học giả Nguyễn Hiến Lê, người đã viết nên những tác phẩm “kinh điển” làm kim chỉ nam cho tác giả từ thuở thiếu niên (Kim chỉ nam của học sinh, Tự học để thành công, Rèn nghị lực...) thì “Các nhà phê bình sau này nhắc đến sự nghiệp ông mà quên không nói đến sức khỏe ông là một điều thiếu sót lớn! Thực không ai ngờ rằng một người viết

Áo Xưa Dù Nhàu...

Phanbook xuất bản với 18 chân dung:

- Nguyễn Hiến Lê, “... để cho người quân tử... hò ơ...”
- Võ Hồng, “nỗi cô đơn uy nghi”
- Cậu tôi, Ông Ngu Í Nguyễn Hữu Ngu, “người diên thứ thiệt”
- Giáo Sư Trần Văn Khê, “Đời thường...”
- Dương Cẩm Chương, “Kẻ lữ hành không mệt mỏi của đường dài”
- Thăm nhà văn Trang Thế Hy “... thì cứ hỏi cuộc đời”
- Thi sĩ Quách Tấn, “động bóng chiều”
- Gặp gỡ với Nhà thơ Huyền Chi của Thuyền viễn xứ
- Tôn Nữ Hỷ Khương, “Chỉ có tình thương để lại đời”
- Phạm Thiên Thư, “Như Lai thường trụ trên tà áo xuân”
- Nhớ Tiếng thu giữa Boston
- Một hôm, “có chàng Huy Cận”
- Võ Phiến, “Cuối cùng là sự Mọc mạc”
- Nguyễn Bắc Sơn... “Thy Đạo”
- Trần Văn Lệ “may mà còn nhớ thương”
- Du Tử Lê “tung cánh vàng xưa hạc vút bay”
- Khánh Minh “còn chút để dành”
- Cao Huy Thuần, “Người khuôn đá”

hàng trăm tác phẩm như vậy lại là một người đau yếu liên miên... Nhiều lúc tôi ngờ rằng sự nghiệp trước tác của ông một phần xây dựng từ những bệnh tật của ông. Mắc bệnh đau bao tử, một thứ bệnh đòi hỏi phải sống, phải

làm việc có tiết độ, ông chú trọng nhiều đến tổ chức, viết “Tổ chức công việc theo khoa học, Tổ chức gia đình” v.v. Để có thể tự chữa thứ bệnh tâm thể (Psychosomatique) đó của mình, ông viết “Sống 365 ngày một năm”, “Sống theo sở

thích”, “Chấp nhận cuộc đời”, v.v. Những lúc buồn phiền, lo lắng, ông viết “Quảng gánh lo đi”, “Trút nỗi sợ đi”, “Xây dựng hạnh phúc”... Những lúc bệnh bớt, thấy khỏe khoắn, hăng hái trở lại, ông viết “Thẳng tiến trên đường đời”, “Tương lai trong tay ta”... Và khi mệt mỏi, căng thẳng ông xả hơi bằng “Tô Đông Pha”, “Sống Đẹp...”.

Nhà văn Võ Hồng được ông diễn tả: “Quạnh hiu. Hoang vắng. Cô đơn. Không muốn ‘độc cư’ mà thành độc cư. Với một tâm hồn vô cùng nhạy cảm, ông héo hắt dần với tháng năm”.

Còn “*Jáo sư, ký giả không chuyên nghiệp*” (Giáo sư, ký giả không chuyên nghiệp, theo danh thiếp, viết bằng lối chữ của ông) Ngu Í Nguyễn Hữu Ngự, là cậu và cũng là người đã đưa tác giả lần đầu tiên đến trường học: “Tôi thấy cậu ốm nhom, tóc hớt ngắn, quần rộng thùng thình, sơ-mi sạch sẽ nhưng nhàu nhè, chỉ có đôi mắt là sáng rực sau cặp kính cận tròn, gọng đôi môi. Bộ ria mép che bớt cái miệng với hàm răng hơi hô, nhưng nhờ hay cười nên cũng có duyên, mũi hơi quặp, chịu đựng cặp mắt kính khá nặng, tay

thì ôm một chồng sách báo, đi nghiêng nghiêng tất tả”.

Giáo sư Trần Văn Khê khi 89 tuổi: “Ông hãy còn rất trẻ, nhiệt tình, năng động và làm việc không ngừng. Ông nói ông vẫn luôn rung động trước ‘cái đẹp’. Tôi chắc ông hẳn tũm tũm cười, bắt chước Nguyễn Công Trứ: ‘Bảy mươi năm trước, qua mới... mười chín tuổi!’. Bởi ông vẫn nói cười ròn rảng, trí nhớ vẫn tuyệt vời, sẵn sàng bay

đi khắp nơi để thuyết trình, để ca hát, để ngâm thơ... Thực ra thì ông có đủ các thứ bệnh trên đời, nhưng ông biết sống chung ‘hòa hợp’ với nó. Nào phổi, nào thận, nào tim, nào huyết áp, nào khớp, nào tiểu đường... thứ nào cũng có, từ hồi còn nhỏ đến bây giờ. Bệnh tật sống chung với ông làm như hai bên dựa vào nhau, cộng sinh với nhau để ‘hai bên cùng hưởng lợi’! Tôi tưởng các nhà y học có thể làm một nghiên cứu về ông, để biết thế nào là “chất lượng” cuộc sống của một bệnh nhân. Có lẽ nó khác xa với cách đánh giá của thầy thuốc nếu chỉ dựa vào các xét nghiệm vô hồn!”

Viết về bác sĩ / họa sĩ Dương Cẩm Chương, “Ông vẫn miệt mài đi, miệt mài vẽ, vẫn viết thư và vẫn làm thơ ở tuổi 93 như thế. Sức khỏe vẫn dẻo dai. Trí nhớ vẫn tuyệt vời. Thật lạ lùng! Như không hề có tuổi. Trái tim vẫn luôn xao động, luôn đắm đuối, say mê, luôn yêu người, yêu đời, yêu thiên nhiên”.

Còn nhà văn Trang Thế Hy thì

Bác sĩ Đỗ Hồng Ngọc - NGUỒN DOHONGNGOC.COM

“Ốm nhóm ốm nhách trong bộ pyjama lụa lòng nhùng đặc sệt Nam bộ. Tóc bạc lênh đênh chuỗi về phía sau, dòn cái trán rộng về phía trước, miệng móm mém, mũi cao, thẳng, mắt sâu và sắc như một thiền sư khổ hạnh”. Đặc biệt cách ông hút thuốc, “Nhưng lần này tôi bỗng thấy mê một người hút thuốc lá. Mê thiệt. Thấy cái cách ông ngậm điếu thuốc chéch qua một bên khóe miệng, thấy cái cách ông khum khum đôi bàn tay ấp ủ ngọn lửa như một bông hoa tự dung thấy lòng xao xuyến. Một người gần 90 tuổi, ghiền thuốc lá từ ngày còn trẻ, ngồi bên cạnh mình, nhẹ nhàng rút một điếu, nâng niu đưa lên miệng, rồi ân cần xoay xoay chiếc hộp quẹt trong tay chuẩn bị bật lửa... có cái gì đó như một nghi lễ tôn giáo, khiến tôi chỉ biết ngồi im, lặng ngắm, không dám hó hé”.

Tả nhà thơ Quách Tấn, “Cái gọng kính trễ xuống sống mũi, đôi mắt sâu sâu như cũng mím cười sau hai lưỡng quyền cao, nhưng chưa cao bằng cái trán rộng và càng rộng nhờ cái đầu sói, tóc điểm sương”.

Còn với nhà thơ Huyền Chi, “Cô đẹp quá. Sao thời đó, một người phụ nữ 7 con, 35 tuổi mà dịu dàng, đoan trang, tươi mát đến vậy, khiến ngay cả nhà văn Nguyễn Đông Thức cũng kêu lên: ‘Giá mà hồi đó, sanh sớm nửa thế kỷ được gặp cô cũng không thể không mê!’”.

Đặc biệt với Nữ sĩ Tôn Nữ Hỷ Khương, không một lời tả nhan sắc, nhưng tác giả đã dùng chính thơ của cô để thể hiện (thơ là người, có phải vậy không?):

*“Còn gặp nhau thì hãy cứ vui /
Chuyện đời như nước chảy hoa trôi /
Lợi danh như bóng mây chìm nổi /
Chỉ có tình thương để*

NGUỒN DOHONGNGOC.CON

lại đời...”.

Ta có thể hình dung đó là người có nụ cười tĩnh lặng, tình yêu thương luôn rộng mở với tha nhân.

o o o

Nhưng tôi thích nhất ông diễn tả nhà thơ Huy Cận. Khi mới gặp thì: “Bảy giờ rưỡi tối, cậu Lê Phương Chi đến với một ông già lùn mập, trông giống như Bát Giới hòa thượng, ị ạch leo lên cầu thang”. Đến khi được hỏi, “Huy Cận biết yêu vào lúc mấy tuổi”: “Một ông già Tết này đã 78, bụng bẫm, tay chân ngắn ngủn, mũi hỉnh, trán dẹt, môi dưới dài hơn môi trên, tóc thưa bạc, cổ có nọng, bụng to quá cỡ, quần chật cứng, túi phình như con cá phồng mang, thắt cái cà vạt hơi chật, to bản, đánh một vòng cung quanh bụng, ngồi dựa ngửa trên ghế salon không thoải mái lắm. Ông phì cười vì câu hỏi ngộ nghĩnh của Lê Phương Chi. Và nụ cười làm ông bỗng có vẻ gì trẻ thơ ngơ ngác như chàng Huy Cận thuở nào. Tôi chăm chú nghe. “Đâu hồi tám tuổi”, ông nói. “Tám tuổi à?”. “Phải, nhưng đó chỉ là mối tình

bâng quơ thôi mà”. “Nhưng người đó là ai vậy? Bây giờ người đó ở đâu?”. Lê Phương Chi tấn công tới tấp. “À, một cô gái quê, ở nông thôn...”. Tôi lại giật mình nghe Lê Phương Chi hỏi: “À, còn mối tình của Huy Cận và Xuân Diệu? Có phải là...”. “Không không, Tô Hoài viết bậy đó”. Huy Cận có vẻ quạu. “Tôi với Xuân Diệu là tình bạn thân thiết, không phải tình trai, đồng tính luyến ái chi đâu”. Tôi lại quan sát ông. Cái ông già cũng ngộ. Lúc bên lên, lúc quạu quọ khá dễ thương dù ngó bên ngoài thấy ông giống Bát Giới hòa thượng, nhưng trong ông như lại có Nghi Lâm tiểu sư muội.” Rồi khi đọc bài thơ Huế ơi của Đỗ Nghê, “ông lại ư ử. Hay. Câu này hay. ‘Một ngày Đập Đá nghiêng vai biếc người’... ‘Một ngày Vỹ Dạ trắng soi, một ngày Đập Đá nghiêng vai biếc người’. Ngày thì trăng không soi được rồi, mà tại sao lại biếc người? Không phải chỉ là cái quán cà phê bên dòng nước xanh um bóng cây kia mà chính là, à phải rồi, chính là con thuyền ai đó có ‘chỗ trắng về kịp tối nay’ và vườn của ai kia lá có

còn mướt ‘xanh như ngọc’. Vâng, xanh nên biếc và người nên ngọc. Ông Huy Cận này ghê thiệt. Quả là danh bất hư truyền. Ông đọc và cảm nhận thơ tinh tế không thể tưởng. Mới vừa thấy ông là Bất Giới hòa thượng đó bỗng đã thành Nghi Lâm tiểu sư muội, rồi bây giờ lại là Lệnh Hồ huynh đệ, chỉ dùng kiếm ý mà không cần kiếm chiêu”.

o O o

Rồi còn có biết bao điều được tác giả chia sẻ rất thú vị.

Chẳng hạn: “Phong thái ông (Nguyễn Hiến Lê) là phong thái của một nhà nho, giao tình dù thật thắm thiết thì bên ngoài vẫn có vẻ hờ hững, khác xa với cái vốn vã òn ào của người Tây phương. Chính cái ánh mắt ông và cái bắt tay chặt chẽ của ông đã bộc lộ tâm tình ông nhiều hơn... Ông không thích đổi thay... Quen biết ông mới thấy ít có ai yêu tiếng mẹ như ông. Muốn cho ông ‘thao thao bất tuyệt’ thì cứ việc nói đến tiếng Việt với ông. Ông chịu không nổi khi thấy một chữ bị dùng sai”.

Hay “Cuộc đời cậu (Nguyễn Ngụ Í) nhiều truân chuyên, tài hoa nhưng mắc bệnh không thể chữa được. Tuổi lớn, cơn điên ngày càng nặng. Có những đợt cậu nằm Dưỡng trí viện Biên Hòa dài ngày, tưởng đã không qua khỏi. Có lần cậu nằm giữa xa lộ cho xe Mỹ cán, nhưng xe chở thẳng vào Biên Hòa. Có lần trốn viện,

bắt đom đóm làm đèn đi trong đêm vì thời điểm giới nghiêm. Cậu làm thơ thật nhanh, thật dễ dàng ngay trong lúc lên cơn. Cậu chủ biên tập Thơ điên thứ thiệt như để phản đối những người giả điên thời đó. Rồi xuất bản tập Quê hương để nói về quê mẹ và nơi chôn nhau cắt rốn của mình ở Tam Tân...”. Với mong muốn lúc rời khỏi cõi đời: “Cậu ước ao được thả trôi trên một chiếc thuyền nhỏ, đục lỗng đáy, nhét nút lại, rồi để thuyền trôi lênh đênh trên biển Thái Bình Dương, để cậu được nhìn trời mây nước cho thỏa thích, rồi rút nút cho thuyền chìm dần và chết trong bụng cá, cho ‘Ngư về với Cá’.”

Hoặc thi sĩ Quách Tấn chia sẻ: “Nhiều bài tôi ấp ủ hàng chục năm. Bài Đêm khuya nghe quạ kêu 12 năm, bài Áp ủ 15 năm. Trong một bài mà có một chữ không đặt là tôi bỏ. Tản Đà có lần định sửa một chữ trong một bài thơ của tôi mà không tìm ra chữ nào ổn, trong 3 năm, đành thôi... Tôi dịch thơ chữ Hồn của Nguyễn Du và Thái Thuận, thi sĩ đời Lê Thánh Tôn... Có ai ngờ là Nguyễn Du đã từng sống lũ thực hàng chục năm? Có ai ngờ con Nguyễn Du đối, Nguyễn Du đau trong nhiều năm mà không có thuốc men? Ngay cả vấn đề Nguyễn Du có phải là trung thân của nhà Lê không cũng cần phải đặt lại. Những điều này trong các tập thơ chữ Hồn của ông có nói rõ.

Về Nguyễn Trãi và Thái Thuận cũng có lắm điều lý thú bất ngờ”.

Đặc biệt, Nhà văn Trang Thế Hy nói về “tóc bánh bèo” (mà có lẽ ngày nay hiếm người biết) trong bài thơ Đấng và Ngọt thật cảm động của ông được nhạc sĩ Phạm Duy phổ nhạc với tựa Quán bên đường: “À, mà ‘tóc bánh bèo’ là tóc làm sao anh Tư? Có phải ba vá không?”. ‘Không, không phải ba vá. Tóc bánh bèo, này Tùng’ – ông bỗng gọi – ‘Tùng biết tóc bánh bèo không?’ Tùng nói: ‘Dạ có phải cạo trọc, để lại một chùm đằng sau ót, tròn tròn...’. Ông cầm cái chén lên, vo vo theo miệng chén bảo: ‘Đúng rồi, cạo trọc, để lại một miến tròn như vậy, nhưng ở giữa phải có một chùm tóc như cái nhúm bánh bèo vậy!’”.

o O o

Nơi đây chỉ xin trích một số ít chân dung và chia sẻ để bạn còn tự khám phá khi đọc sách. “Mai sau dù có bao giờ...” vẫn sẽ còn đây những kỷ niệm của một thời. Như trong bài Hạ trắng của Trịnh Công Sơn với tiếng hát Khánh Ly thật da diết: *‘Đời xin có nhau / Dài cho mãi sau / Nắng không gọi sầu / Áo xưa dù nhàu / Cũng xin bạc đầu / Gọi mãi tên nhau...’*. Vâng, một ngày áo không còn trắng nếp, vạt vật đổi thay, nhớ thuở xưa xa, vẫn mong “của tin gọi một chút này làm ghi”...

TTNM

ĐẦU THU - 03/10/2022

[1] Trịnh Công Sơn - Chiếc lá thu phai.

giữ trẻ ... share phòng ... cái gì cũng có, mà sao thiếu món chuột rang muối vậy chời?

sang tiệm ... tìm thợ ...

tre PHƯƠNG TIỆN TÌM KIẾM TỐT NHẤT...

Trang trí nhà mới

Việc kết hợp các yếu tố cổ điển vào một không gian hiện đại là xu hướng nổi lên từ khá lâu. Nhưng nếu bạn dọn đến một ngôi nhà mới chỉ có những bức tường trống và các góc vuông, việc trang trí để mang đến sự ấm cúng và nét cổ điển có thể tốn công hơn một chút. Nhưng công việc sẽ dễ hơn khi làm những việc như dưới đây.

■ **Thay đổi một số chi tiết nội thất.** Một trong những cách dễ nhất để tạo nét riêng cho không gian là thay lớp hoàn thiện theo tiêu chuẩn của nhà thầu xây dựng bằng thứ có cá tính hơn. Chẳng hạn như thay các tay nắm cửa và tay nắm tủ thông dụng bằng những món đồ mang vẻ cổ điển, sang trọng. Kết hợp các chất liệu đồng thau đánh bóng, niken bóng, đen mờ sẽ mang lại hiệu quả.

NGUỒN: CENTSATIONAL STYLE.

■ **Thay đèn chiếu sáng.** Nhiều ngôi nhà được lắp loại đèn chiếu sáng phổ thông và rẻ tiền, có ánh sáng chói như hăng xưởng. Thay chúng bằng đèn chùm, đèn treo có ánh sáng dịu nhẹ sẽ mang đến vẻ đẹp và sự ấm cúng cho căn nhà. THE SPRUCE

■ **Thêm các đường gờ Moldings và Trims.** Là một trong những cách tốt nhất để mang đến sự hấp dẫn thị giác cho căn phòng. Món trang trí này cũng giúp che đi những điểm lỗi trên tường hay trần nhà. Lựa moldings và trims phù hợp với kiến trúc hiện tại có thể mang lại cho căn phòng diện mạo mới, cao cấp mà không tốn nhiều tiền. NGUỒN: DIGSDIGS.

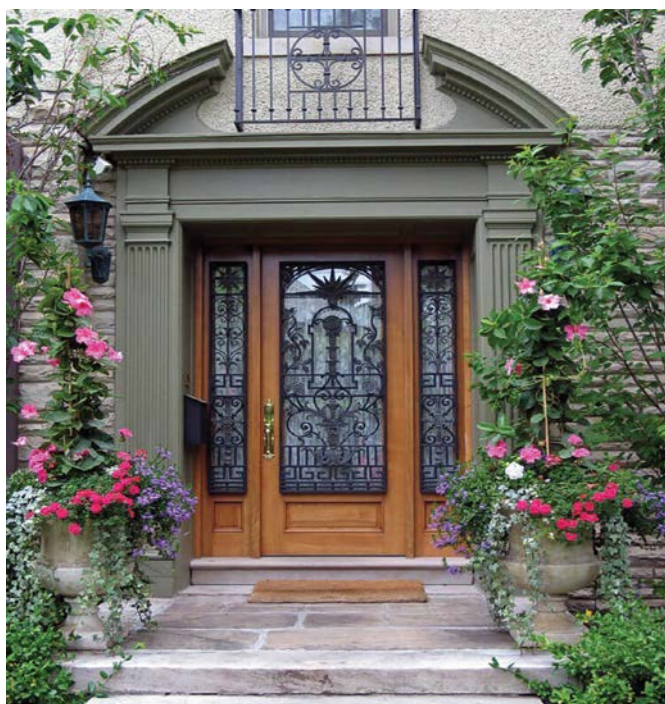
■ **Thêm các món đồ trang trí cũ.** Ngay cả khi ngôi nhà của bạn xây mới hoàn toàn thì việc lựa và sắp đặt các món đồ trang trí cũ vẫn mang lại những hiệu ứng tốt. Các món đồ trang trí cổ, những bức hình từ thời xưa, tác phẩm nghệ thuật treo tường và đồ thủ công là những món dễ kiếm tại các cửa hàng đồ cũ, chợ trời hay các trang mua sắm trên mạng. NGUỒN: THE SPRUCE.

■ **Dùng phụ kiện bằng vải để trang trí.** Thay đổi đèn, màu sơn hay tấm ốp tường...có thể khó thực hiện. Vì thế, việc dùng đồ trang trí bằng vải như rèm cửa, drap (ga) trải giường và thảm trải sàn là cách đơn giản, dễ dàng và nhanh gọn. Những món đồ này sẽ mang tới màu sắc và cảm giác ấm cúng cho không gian. NGUỒN: ELLE DECOR.

■ **Làm đẹp bên ngoài căn nhà.** Việc chăm chút cho không gian bên ngoài căn nhà cũng là việc nên làm. Trồng thêm cây xanh, thảm cỏ hay đặt vài chậu hoa nhỏ trước hiên sẽ mang đến vẻ đẹp và sức sống cho không gian. NGUỒN: PINTEREST.

Trước 75 không học sinh miễn Nam nào không mê Duyên Anh, cả nam sinh và nữ sinh. Tôi trong số các thiếu nhi đó, mê mẩn Dzũng Đakao, Gấu Rừng, Bồn Lửa, Cỏ Non, Cầu Mơ, Hoa Thiên Lý, Đêm Thánh Vô Cùng... Lớn thêm chút, tập mơ mộng với Phượng Vỹ, Cám Ôn Em Đã Yêu Anh, Hôn Em Kỷ Niệm, Về Yêu Hoa Cúc... nhưng sang đến loạt truyện du dương thì quá khủng khiếp! Đám học trò ở Lứa Tuổi Thích Ô-Mai đang trên Mây Mùa Thu đột ngột bị xô xuống vực thẳm của Điệu Ru Nước Mắt, Trần Thị Diễm Châu, Vết Thù Hằn Trên Lưng Ngựa Hoang, Kẻ Bị Xóa Tên Trong Sổ Bụi Đời...

Thập niên 70 tôi còn là độc giả trung thành của Hoàng Hải Thủy. Ông phóng tác tiểu thuyết nào là tôi thuê quyển ấy. Kiều Giang, Đỉnh Gió Hú, Như Chuyện Thần Tiên, Thấy Nô (James Bond 007), Mang Xướng Tuyền Đài... Tôi ưa nhất Ngoài Cửa Thiên Đường do Hoàng Hải Thủy phóng tác từ tiểu thuyết Maldonné của Boileau-Narcejac; câu chuyện một nhạc sĩ tên Vũ Ngọc Khôi được thuê giả làm chồng sắp bị ám sát của một thiếu phụ xinh đẹp sống trong ngôi biệt thự sang trọng ở Đà Lạt... Văn mềm mại lôi cuốn, du dương tiếng vĩ cầm bên khước mắt gợi tình trong soi mói canh chừng của tay quản gia cục mịch và chiếc bóng ẩn núp rình rập của người chồng đích thực...

Hoàng Hải Thủy cùng làm báo với Duyên Anh. Tháng 6-1972

CHUYÊN ĐỀ DUYÊN ANH - KỲ 3

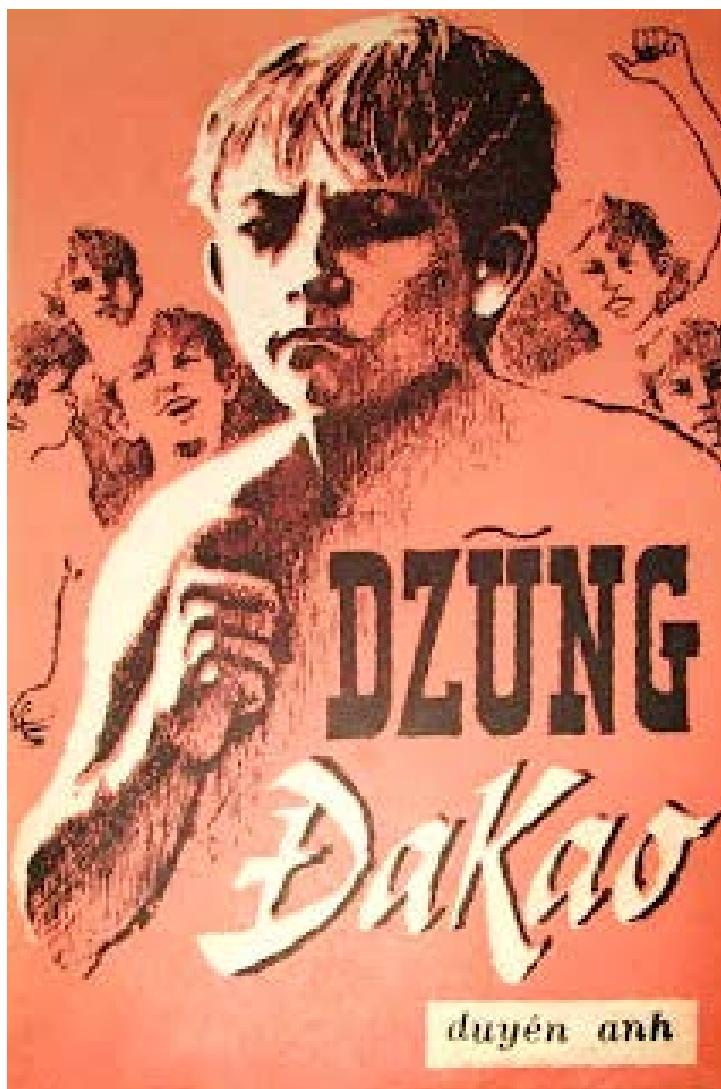
trên tạp chí Văn Học số 149, Hoàng Hải Thủy viết về Duyên Anh. Là tài liệu giúp khám phá cách các nhà văn ở Sài Gòn quan sát đồng nghiệp. Chuyện của một thời.

Hoàng Hải Thủy sinh 1933 tại Hà Đông và mất ngày 6 tháng 12 năm 2020 tại Hoa Thịnh Đốn.

BÚT HIỆU: Công Tử Hà Đông, Ngụy Công Tử, Con Trai Bà Cả Đợi, Hạ Thu, Hồ Thành Nhân, Văn Kỳ Thanh, Dương Hồng Ngọc, Triều Đông, Người Sài Gòn.

ĐÃ XUẤT BẢN: Vũ Nữ Sài Gòn, Tây Đục Tây Cái, Chiếc Hôn Tử Biệt (tái bản với tên Đêm Vĩnh Biệt), Nổ Như Tạc Đạn, Yêu Lắm Cắn Đau, Bạn và Vợ, Mối Thắm Nửa Đời, Người Vợ Mất Trí, Định Mệnh Đã An Bài, Kiều Giang (phóng tác từ tác phẩm Jane Eyre của Charlotte Bronte), Gái Trọ, Đỉnh Gió Hú (phóng tác từ Wuthering Heights), Như Chuyện Thần Tiên (Scorpion Reef), Điệp Viên 007 Thấy Nô (phóng tác từ Dr. No), Máu Đen Vàng Đỏ (phóng tác) v.v.

[TRẦN VŨ]

Những Người Đọc Duyên Anh

Một ngày rất gần đây, đúng ra là cách đây một tháng, tôi có dịp nói chuyện với một thiếu phụ duyên dáng ái mộ tiểu thuyết và thích gặp những người viết văn. Những ai quá mê tiểu thuyết thường mê luôn cả người viết những tiểu thuyết làm mình say mê. Họ tưởng tượng ra người viết như những siêu nhân hoặc phải hào hoa phong nhã, tình tứ lắm, căn cứ trên những tác phẩm mà nhà văn đó viết. Theo như kinh nghiệm của tôi, thường thì những cuộc tìm gặp này giữa người viết và người đọc chẳng đưa các đương sự đi tới đâu, ngoài việc làm cho người đọc thất vọng vì người viết không giống với mẫu người hào hoa mà họ tưởng tượng và người viết bị mất một số thì giờ vô bổ.

Người thiếu phụ độc giả tôi nói tới đây là người Huế. Và đàn bà Huế có lẽ là những người đàn bà đa tình nhất 3 miền Việt Nam. Nàng nói với tôi là nàng lãng mạn và nàng mê tiểu thuyết lắm. Nàng là nữ sinh Đồng Khánh và nàng nói đến Duyên Anh:

- Thời còn đi học, em

mê tiểu thuyết Duyên Anh lắm. Lạ kỳ là cả lớp em có 45 đứa thì cả 45 đứa đều mê tiểu thuyết Duyên Anh. Em mê đọc Duyên Anh suốt thời gian em còn đi học, đến khi em lấy chồng, có con thì em hết mê đọc Duyên Anh. Bây giờ đôi khi em cũng đọc những truyện mới của Duyên Anh nhưng em không còn thấy hấp dẫn em như trước nữa...

Tôi cũng nghe nhiều người trưởng thành khác nói với tôi về tiểu thuyết Duyên Anh: “Truyện của hần có gì lạ đâu mà nghe nói bán chạy quá vậy??” Những lời phê bình này về Duyên Anh làm cho tôi thấy rõ ràng

tiểu thuyết của Duyên Anh đúng là tiểu thuyết của tuổi thơ. Tuổi thơ và của tuổi học trò. Khi hết còn thơ ấu, khi hết còn là học trò, người ta không còn là độc giả của Duyên Anh nữa.

Như người thiếu phụ Huế nói trên đây về Duyên Anh. Thời nàng còn là nữ sinh cách đây đã 10 năm. Cả lớp học của nàng có 45 nữ sinh thì cả 45 nữ sinh đều mê tiểu thuyết Duyên Anh. Làm gì có nhà văn Việt Nam nào kể từ ngày Việt Nam có tiểu thuyết đến giờ, chiếm được số độc giả học trò đông đảo đến thế??

Người thiếu phụ đa tình mê tiểu thuyết ấy

bây giờ đã có chồng, có con, nàng vẫn còn đọc tiểu thuyết nhưng nàng không còn đọc những tiểu thuyết viết về tuổi học trò của Duyên Anh nữa. Nhưng lớp thiếu nữ sau nàng, lớp em nàng, tiến lên thay thế nàng trong những học đường và lớp nữ sinh đó lại tiếp tục say mê đọc tiểu thuyết Duyên Anh. Khi nào nước ta còn những học đường và trong học đường còn những nữ sinh mơ mộng - mà nữ sinh nào mơ mộng chẳng nhiều thì ít, mơ mộng là nghề của nữ sinh mà - ngày đó tiểu thuyết của Duyên Anh vẫn còn độc giả và do đó vẫn bán chạy.

Riêng trong gia đình tôi cũng có hai độc giả trung thành của Duyên Anh: một là con gái tôi, Kiều Giang, năm nay 16 tuổi, nữ sinh trường Nguyễn Bá Tông, hai là đứa con trai út của tôi, Hải Triều 10 tuổi, học trường Mai Khôi. Mỗi lần thấy tờ Tuổi Ngọc giới thiệu một tiểu thuyết mới của Duyên Anh là Kiều Giang thúc tôi đến tòa soạn lấy về. Trong tủ sách riêng của Kiều Giang, tất cả những tiểu thuyết của Duyên Anh nằm ở chỗ trang trọng nhất. Mới đây chú Hải

Triều cũng bắt đầu bày tỏ sự mê đọc tiểu thuyết của Duyên Anh. Hải Triều cũng đòi tôi đi xin chú Duyên Anh những bản tiểu thuyết cho riêng chú. Chú không khoái đọc chung với chị Kiều Giang.

Ở Việt Nam, kể từ ngày có tiểu thuyết tối giờ, cũng có nhiều nhà văn viết về tuổi học trò lắm chứ? Nhưng vô tư mà nói, chưa ai được học trò mến và đọc nhiều bằng Duyên Anh. Tôi nghĩ rằng học trò, từ 10 tuổi tới 16, 17 tuổi, đều là độc giả của Duyên Anh. Và học trò con gái thường bỏ tiền ra mua tiểu thuyết hơn học trò con trai. Nam sinh có nhiều thứ giải trí cần dùng đến tiền hơn là nữ sinh. Và đó là điều giải thích tại sao tiểu thuyết của Duyên Anh lại bán chạy. Trong khi những tiểu thuyết khác của những người viết cũng nổi tiếng nhất nhì cõi đời này chỉ in được nhiều lắm là 5,000 quyển, bán được chừng 3,000 quyển trong mấy tháng phát hành đầu đã được coi là chạy lắm. Những tiểu thuyết của Duyên Anh được in ở nhà in Nguyễn Đình Vượng lên tới 10,000 cuốn. Và những nhà phát hành Đồng Nai, Sống Mới sẵn sàng trả hết tiền trước để mua hết số 10,000 cuốn truyện đó của Duyên Anh, một việc mà họ rất ít chịu làm với những

nhà văn khác. Nhiều nhà văn in sách ra đến năn nỉ họ mua giùm và vì cảm tình lắm, họ chỉ mua mỗi lần chừng 100 cuốn với lời hẹn nếu bán hết sẽ lại mua thêm.

Nhà phát hành không đại gì bỏ tiền ra mua tiểu thuyết để cất vào kho, mua với mục đích là làm cho ông bà tác giả đó hài lòng. Họ chỉ chịu mua khi tiểu thuyết bán được và họ có lời. Theo sự hiểu biết của tôi, cũng chưa nhà văn nào kiếm được nhiều tiền nhờ tác phẩm bằng Duyên Anh. Nhờ có tiền và có óc tính toán, không chịu để cho các nhà xuất bản đứng giữa bóc lột văn tài của mình, làm giàu trên tác phẩm của mình một cách phi lý, Duyên Anh, trong những năm gần đây, tự xuất bản lấy tác phẩm của anh và nhờ vậy, số tiền anh thu về tăng lên gấp bội. Riêng cuốn Nhà Tôi, Duyên Anh in lấy, bán lấy và thu tiền lời chừng 1 triệu đồng. Đó là chưa kể số tiền 400,000 đồng bán bản quyền Nhà Tôi để quay phim. Cũng cuốn truyện Nhà Tôi ấy nếu anh đem bán cho nhà xuất bản, và nhất là nếu anh túng tiền, bản quyền tác giả nhà xuất bản trả chỉ nhiều lắm là 50,000 đồng. Và cũng quyển Nhà Tôi đó đem bán cho nhà làm phim, nếu Duyên Anh túng tiền và cần tiền “bao nhiêu cũng được miễn

là chi ngay” như đa số chúng tôi, tiền bán cũng chỉ nhiều lắm là 100,000 đồng.

Tôi quen biết với Duyên Anh từ lâu lắm rồi, từ ngày anh mới bắt đầu viết tiểu thuyết ở nhật báo Xây Dựng và chưa nổi tiếng lắm. Sự giao du thân mật ấy giữa Duyên Anh và tôi kéo dài đã 10 năm. Thời đó chúng tôi cùng bắt đầu viết loại phiếm chửi bới trên nhật báo, anh ký tên là Thương Sinh và tôi ký Gã Thâm, và giữa Thương Sinh và Gã Thâm từng có lần chửi nhau trên báo từng bừa.

Kể về tính xấu - nếu muốn - thì Duyên Anh có hơi nhiều, nhưng ta nên gọi đó là những khuyết điểm hơn là những tính xấu. Khuyết điểm nặng nhất của Duyên Anh, theo tôi, là anh thành công trong nghề văn quá sớm, quá dễ. Anh lại có tài viết hơn người nên anh cóc cần ai cả. Sự kiện này rất khó chịu cho những ai phải cộng tác với anh trong những tờ do anh chủ biên. Chúng tôi có cảm giác bị anh coi thường, có bài cũng được không viết cũng chẳng sao, anh ôm lấy viết hết. Do đó, anh không đối xử với anh em chúng tôi tốt bằng anh Chu Tử, anh Nguyễn Mạnh Côn. Sở trường của con người ta nhiều khi cũng chính là sở đoản. Bởi vì viết

được hơn người. Duyên Anh chỉ là người viết tốt nhưng chưa phải là người chủ biên tốt. Tuy nhiên, hiểu rõ Duyên Anh hơn nhiều người, tôi tin rằng nếu Duyên Anh gặp nhiều thất bại tan tành như anh Chu Tử chẳng hạn, hoặc khi anh 50 tuổi như anh Nguyễn Mạnh Côn, Duyên Anh sẽ quý anh em hơn vì thấy cần anh em hơn. Chỉ khi đó anh mới trở thành cái cột trụ vững chắc cho một tờ báo. Duyên Anh hãy còn trẻ lắm. Năm nay anh chưa tới 40. Tôi nghĩ rằng anh sẽ còn có dịp học hỏi nhiều ở đời.

Duyên Anh tự kiêu. Điều đó chẳng phải là bạn thân của anh ta cũng có thể biết. Phần nào sự tự kiêu của anh có lý. Với một số vốn học ít ỏi, một thân một mình di cư vào Nam, thời gian đầu vào Sài Gòn anh phải sống trong Nhà Hát Lớn cùng với cả ngàn gia đình đồng bào di cư nghèo khác, mỗi gia đình chỉ chiếm được một cái chiếu. Duyên Anh, khi ấy chỉ là Vũ Mộng Long, đã phải làm nhiều thứ nghề lật vật để kiếm sống. Có lần tâm sự, và dường như chính Duyên Anh đã viết trên một hồi ký nào đó của anh, Duyên Anh nói với tôi rằng cho đến năm anh ngoài hai mươi tuổi, chưa bao giờ anh ôm mộng trở thành văn sĩ. Anh viết truyện ngắn

vì một trường hợp ngẫu nhiên: Năm 1961, 1962 gì đó anh xin được một chân thư ký trong Nha Tổng Giám Đốc Thanh Niên thời đó do ông Cao Xuân Vỹ nắm. Nha này xuất bản 1 tờ nguyệt san với tiền của chính phủ, báo in ra phát không cho những Ty Thanh Niên tỉnh và chàng thư ký trẻ tuổi được dùng vào việc ấn hành tờ báo. Chàng đọc bản thảo và thấy rằng thiên hạ viết dở quá, mình cũng có thể viết được như thế và chàng bèn viết. Rồi truyện ngắn đầu tay của Duyên Anh được nhà văn Nguyễn Mạnh Côn trang trọng đăng ở tờ Chỉ Đạo. Truyện ngắn này nếu tôi nhớ không lầm, là truyện “Con sáo của em tôi”, một truyện viết về tuổi thơ và loài vật, cũng giống như truyện “Chim hót trong lồng” của nhà văn Nhật Tiến.

Rồi cách mạng 63 cho hai anh em ông Ngô ra nghĩa địa và cho “Lãnh tụ Thanh Niên Cộng Hòa” họ Cao đi tù, và chàng thư ký Vũ Mộng Long được giới thiệu tới

Hoàng Hải Thủy thập niên 60 ở Sài Gòn

làm việc với linh mục Nguyễn Quang Lãm, chủ nhiệm nhật báo Xây Dựng. Thoạt đầu Duyên Anh viết tiểu thuyết trang trọng. Những Luật Hề Phố, Dấu Chân Sỏi Đá, Điều Ru Nước Mắt được sáng tác trong thời gian này. Rồi các nhật báo sau cách mạng đi vào thời kỳ chửi bới và vì nhu cầu, Duyên Anh viết thêm mục phim ở trang nhất ký tên là Thương Sinh. Tuy nhiên, mãi tới khi về cộng tác

với tờ Sống của Chu Tử, cái tên Thương Sinh viết phóng sự nham nhở mới nổi bật lên và được cả nước biết.

Trong chàng trẻ tuổi Vũ Mộng Long có hai người viết: Duyên Anh và Thương Sinh. Hai người viết ấy khác hẳn nhau. Người viết Duyên Anh chuyên viết về tuổi thơ trong sáng, hồn nhiên, người viết Thương Sinh chuyên moi móc những chuyện bẩn thỉu của người đời, tàn nhẫn và

sống sượng đến phát sợ. Nhưng người viết Thương Sinh chỉ là giai đoạn. Loại phóng sự nham nhở chỉ sống được trên những nhật báo và dù có viết hay mấy cũng không thể trở thành tác phẩm. Vũ Mộng Long biết rõ hơn ai hết điều đó và anh đã khai tử không tiếc thương con người Thương Sinh trong anh để chỉ còn sống với con người Duyên Anh./.

HHT

VĂN HỌC - SỐ 149 THÁNG 6 NĂM 1972

giữ trẻ ...

share phòng ...

lão hiếm ...

sang tiệm ...

tim thơ ...

... cái gì cũng có,
mà sao thiếu món
chuột **rang muối**
vậy chơi?

PHƯƠNG TIỆN TÌM KIẾM TỐT NHẤT....

Xe đạp dưới nước

Muốn bơi với tốc độ nhanh, lâu nay người ta thường mang chân nhái (flipper). Mới đây công ty Seabike ở Pháp đã sáng chế một dụng cụ giúp bơi nhanh, tương tự như loại xe đạp 1 bánh mà người ta thường dùng.

Xe đạp này được gắn vào chân, có dây đai buộc vào bụng và có 2 bàn đạp để đạp bằng 2 chân như đạp xe. Phía sau dụng cụ là một chân vịt (propeller). Khi đạp chân, chân vịt quay tạo ra sức đẩy về phía trước như chân vịt trên các tàu. Người sử dụng có thể bơi thêm bằng 2 tay, hoặc có thể giương 2 tay về phía trước và chỉ sử dụng chân đạp. Xe đạp dưới nước này cũng có thể dùng để lặn tìm trong trường hợp bị rơi.

Công ty Seabike đang bán dụng cụ này với giá \$310.

Xe điện giá rẻ

Sử dụng xe điện trong phạm vi thành phố với những đoạn đường ngắn là mục tiêu của nhiều công ty. Trong thời gian qua đã có Ami của Citroen, Microlino của Ý, Twizy của Renault và mới đây công ty Eli ở Los Angeles cũng đã bắt đầu sản xuất loại Zero.

Zero là kết hợp sự nhanh chóng nhẹ nhàng của xe mô tô và tính cách mượt mà ổn định của xe hơi. Đây là loại xe có kích thước nhỏ (2.2 x 1.3 x 1.6 mét), chạy bằng 2 động cơ điện 6kW ở 2 bánh sau và tốc độ chỉ khoảng 25mph (40km/giờ). Mặc dù pin điện nhỏ chỉ đủ chạy 60 miles (95 km) nhưng có thể sạc bằng điện nhà (110V - 220V) trong vòng từ 2 tới 4 tiếng tùy loại điện. Xe chỉ có 2 chỗ ngồi, không cần chìa khóa khởi động, có hệ thống máy lạnh và camera phía sau xe. Ngăn chứa đồ ở phía sau xe đủ rộng để chứa 2 vali nhỏ.

Zero thích hợp cho người sống ở thành phố, đi làm không quá xa, và đặc biệt sẽ được bán ở Hoa Kỳ với giá chỉ có \$12,000. Công ty cho biết sẽ sản xuất 4,000 chiếc mỗi năm.-

Luật nhuộm tóc

Stanislav Netesov bên Nga bị cướp giật mất điện thoại và đánh gãy răng. Stanislav đến bót cảnh sát để trình báo vụ cướp thì bị ... bắt. Lý do là Stanislav nhuộm tóc vàng và xanh, màu cờ của Ukraine. Vậy là từ nạn nhân, Stanislav bị trở thành tội phạm vì “phản động”, nhuộm tóc màu cờ “quân thù”. Stanislav cho biết chỉ nhuộm theo sở thích, không vì lý do chính trị, anh liền được gởi giấy nhập ngũ để biết chính trị là gì!

Cùng một lò

Faraj Allah Jarjour bên Canada du lịch sang Cuba thì bất ngờ đột tử ngay bờ biển. Ông bị cho nằm 8 tiếng ngoài biển trước khi chở về bệnh viện Havana để giải nghiệm tử thi. Con gái của ông phải dàn xếp với Lãnh sự quán Canada tại Cuba để đưa xác cha về lại Canada với giá \$10,000. Nhưng khi quan tài về đến nơi thì thi thể bên trong lại là ... người khác. Sao cùng một lò các nước anh em quá vậy.

Du thuyền tiên nữ

Hè này, quý ông nếu không muốn du lịch sang Cuba như bên trên thì mua vé du thuyền Norwegian Pearl, được quảng cáo là... ngắm tiên nữ khỏa thân thoải mái. Yêu cầu của du thuyền là ngoại trừ các đêm dạ tiệc trình trọng cần mang đồ (đẹp), ngoài ra cái gì đẹp cứ "phe" (khoe) ra hết. Tuy nhiên du thuyền cũng khuyến cáo là nên mang theo vài bộ đồ để khi nào thuyền đổ bộ lên đảo thì có cái mà che. Ai lười mang xách hành lý khi đi du lịch, đây cũng là dạng để chọn lựa.

BẢO HUÂN

Tháng tư

ĐINH NGỌC TÂM
SAIGON, VN

Nắng loá hoa mắt, những con đường hầm hập hơi nóng như bốc hỏa. Tôi ngồi trên chiếc ghế đầu nhựa màu đỏ, trước mặt một ly cà phê đá đang tan nhanh đặt trên mặt bàn gỗ ọp ẹp. Đối diện, bức tường xi măng phủ một giàn dây leo đã khô héo. Trên đường, một nắp cống đang sửa còn đầy hồ. Tôi nhìn toà nhà trước mặt có lan can sơn màu ngọc lam đã sòn, những cửa chớp cũng màu ngọc lam mang dáng hình hoài cổ. Mấy viên gạch trên tam cấp đã đổi màu, không còn hình dung nổi màu sắc ban đầu nữa. Khung cảnh nhìn chung tiêu tụy. Nhưng ngay cả trong vẻ tiêu tụy đó vẫn còn phảng phất một thoáng

trang nhã xa xôi. Một người quen giới thiệu tôi đến đây phỏng vấn. Đây là công ty start-up nhỏ, nghe nói của một Việt kiều về nước khởi nghiệp. Còn hơn một tiếng nữa mới tới giờ phỏng vấn nhưng tôi đến sớm, ngồi chờ ở quán cà-phê và sắp xếp suy nghĩ của mình cho mạch lạc. Chỉ mới đầu buổi sáng mà trời đã oi nồng. Người tôi chuyển từ lấm tấm sang đầm đìa mồ hôi. Có lúc tưởng như cả cơ thể đang tan chảy ra, bốc hơi lên trong cái nóng điên đảo này, tất cả trần trở, chiêm nghiệm lẫn đắng cay cũng theo đó bốc hơi thành những giọt nước lơ lửng trong không trung chờ lúc nào đủ nặng để rơi xuống. Ngày nào cũng vậy, tôi quen ôm khư khư điện thoại bên

mình. Chốc chốc tôi mở điện thoại ra kiểm tra email và tin nhắn. Không có gì mới. Im lìm như một nghĩa địa.

Tháng Tư năm nay đến như một cơn mộng. Mới nửa năm trước thời buổi sáng của tôi như mọi ngày quay cuồng thường nhật sẽ bắt đầu bằng việc phi xe ra khỏi nhà, uống cà-phê vội ở công ty, bỏ qua bữa sáng. Mỗi ngày đều họp kín lịch, máy tính ồ ạt hàng chục email, điện thoại hàng chục nhóm chat và hàng chục tin nhắn cần trả lời. Ngày nào bước ra khỏi văn phòng trời cũng tối mịt. Tạt vào nhà hàng quen ăn bữa tối, lên mạng xã hội giải trí qua loa rồi đi ngủ. Ngày mai bắt đầu chu kỳ lặp lại của áp lực doanh số, với những mâu thuẫn nội bộ triền miên để

đổi lại tưởng thưởng và cảm giác hưng phấn về quyền lực và sự thăng tiến. Một năm nay ở công ty tôi được cấp một phòng làm việc riêng. Từ bức tường kính lớn trong phòng làm việc nhìn xuống sẽ thấy một loạt các villa của khu dân cư cao cấp gần đó. Biệt thự nào cũng có sân vườn, nhưng nhiều khu vườn trong số đó trông um tùm như thể bị bỏ hoang. Một năm nay tôi bắt đầu đều đặn nhận được quà từ đối tác và cấp dưới trong những dịp quan trọng. Tôi có những chuyến công tác nước ngoài đầu tiên và bắt đầu tham gia các khoá học đầu tư. Tôi bắt đầu mơ đến một căn nhà hạng sang và một chiếc xe hơi mới. Công việc vừa là sự chịu đựng, vừa là khoái cảm, vừa là động lực, vừa là sự trói buộc. Nó ám ảnh vào những giấc mơ tôi đứt đoạn, đôi khi hân hoan, đôi khi hụt hẫng. Trải qua thăng trầm, tôi nghĩ đời mình từ nay cơ bản đã định hình ở vị trí này. Linh hồn mình được trói chặt ở đây, với những giá trị này, cho tới tuổi nghỉ hưu.

Như sét đánh, một ngày, tổng giám đốc phía đối tác chiến lược bị bắt. Tài chính công ty xuống dốc với vận tốc không phanh. Để tái cơ cấu, toàn bộ nhân viên từ cao đến thấp cấp lần lượt bị sa thải. Đầu tiên là các nhân viên mới. Cảm giác hoang mang và tổn thương hiện lên trên những gương mặt trẻ. Nhưng những người trẻ đó còn nhiều thời gian để gượng dậy và sớm thôi sẽ tìm thấy những cơ hội mới. Sau

đó đến quản lý cấp trung, rồi quản lý cấp cao cũng mất việc. Người ta từng chờ đợi viễn cảnh nào đó tốt hơn. Nhưng không có điểm lạc quan nào diễn ra như mong đợi. Mỗi người tùy theo cấp bậc có một khoản bồi thường mất việc. Văn phòng đóng cửa. Mặc dù có vài dấu hiệu nhỏ báo trước, toàn bộ quá trình xảy ra chóng vánh đảo điên như một cơn bão biển. Tôi cảm thấy cuộc đời mình rung chuyển, tưởng như một ngư dân chum cũi bị bão đẩy đến một hoang đảo hư vô nơi những chấp niệm cố hữu bỗng nhiên hoàn toàn tan biến.

Ba tôi mất sớm. Dù cả đời buôn gánh bán bưng ở chợ, má tôi là người cầu tiến. Má muốn con cái học hành đàng hoàng nhưng gia cảnh khó khăn nên đường học tôi phải đứt ngang. Tôi phát triển bản thân bằng tự học và đi lên bằng nỗ lực tự thân, từ một nhân viên bán hàng nhỏ đến quản lý cấp trung và cao hơn. Tôi nhớ sự kiên trì của má mà tự mình nỗ lực. Nhà nghèo nên tôi mong ước nhất là giàu sang. Những gì tôi có là quá trình dài tích góp từng thành quả nhỏ mà thành thành tựu. Tôi từng tự hào về bản thân, về chặng đường gian khó đã qua, nghĩ rằng cứ nhẫn nại rồi đời sẽ báo đáp. Tôi những tưởng quả ngọt đã đến, đời mình đã sang trang. Nhưng kinh tế lên xuống, thời vận đổi thay bất ngờ. Những khoản đầu tư nhỏ của tôi chưa kịp sinh lời đã dội nón ra đi nhanh chóng. Xung quanh tôi không khí ảm

đạm bao trùm vòng quen biết. Tôi nổi lại liên hệ với đám bạn lâu năm, tất cả họ đều đang ngụp lặn trong bộn bề lo toan bận rộn riêng. Nhiều gia đình rơi vào khủng hoảng, đặc biệt là những người có thu nhập tốt đã quen với chi tiêu cao. Cơ hội trên thị trường ít đi và cạnh tranh khắc nghiệt hơn. Lao động tay nghề cao chỉ quen với một loại hình công việc khó thay đổi khi công việc đó không còn nữa. Chợt nhận ra những năm qua người ta làm giàu nhanh và phá sản cũng nhanh. Tưởng như một bàn tay vô hình ma quái đang thao túng cả nền kinh tế. Những đế chế tưởng như vững chắc đột nhiên lật nhào đẩy cả ngàn lao động ra đường mất phương hướng.

Sau ngày mất việc, tôi như bước hẳn sang một cuộc đời khác. Lần đầu tiên sau nhiều năm tôi thức dậy với cảm giác thanh thoi xa lạ, đến độ tiếng chim hót hay tiếng lá rơi cũng gây sự sốt. Lần đầu tiên tôi trải qua những ngày lạnh lẽ không sự kiện, không họp hành, không điện thoại, không tin nhắn, không tiến độ, không doanh số. Đối tác quen và cấp dưới không còn liên lạc nữa, họ bận ngụp lặn trong cuộc mưu sinh vất vả của chính mình. Tôi tránh nghĩ đến tương lai để tận hưởng thời gian bình yên lạ lùng này. Mỗi sáng tôi pha cà phê, tự làm đồ ăn sáng ở nhà rồi đi bộ đến thư viện. Buổi chiều tôi đến lớp học vẽ, sau đó chạy bộ một vòng công viên, ngắm người già tản bộ,

người trẻ hèn hò, thiếu niên chơi bóng rổ, trẻ con trượt Patin. Bỗng thấy như mấy năm qua mình đã bỏ lỡ điều gì đặc biệt. Trong tôi tỉnh thức một mặc khác về hạnh phúc, về đủ đầy, về thực tại. Tôi dần chìm vào cảm giác êm dịu của những thói quen thường nhật tầm phào. Nhưng hạnh phúc của thanh thời vơi đi mỗi ngày, cảm giác bất an lớn dần lên. Ra khỏi bầu khí quyến công việc, tôi không còn tìm thấy định vị của bản thân và mất hết sự tự tin vốn có. Không có mục tiêu để quyết liệt theo đuổi, không còn sự công nhận của những người xung quanh, không có thành quả cho bản thân và người khác, tôi thấy đời vô nghĩa. Cảm giác trống trải đó chiếm hết tâm trí, làm tôi rối bời. Ngày qua ngày, cảm giác nặng nề như tảng đá đè nặng trên ngực, ngọt ngào khó thở. Thời gian đầu tôi vẫn tin rằng cuộc khủng hoảng này là ngắn hạn. Giai đoạn khó khăn sẽ qua đi và mình sẽ nhanh chóng tìm lại được vị trí tương xứng. Nhưng rồi tình hình ảm đạm hơn tôi tưởng. Những ngày nhàn rỗi dài ra lê thê thành một màn tra tấn âm thầm. Sự kiêu hãnh của tôi bị bào mòn cho đến lúc tan đi, không còn nữa. Tôi bắt đầu làm lại hồ sơ năng lực, gạt tự ái đi để tìm cơ hội mới. Hôm qua một người bạn lâu năm tới thăm má tôi, chú lúc trước cũng buôn bán ở chợ, rồi sau đó vượt biên. Cuộc sống giờ ổn định, chú có một cô con gái về nước kinh doanh, nói tôi ghé qua trao đổi thử xem biết đâu có vị trí nào phù

hợp.

Cà-phê đã uống hết, suy nghĩ trong tâm trí tôi không hẳn toàn mạch lạc. Tôi từng hồi hận giá như những năm tháng trước đây xây dựng thứ gì đó cho riêng mình thay vì mãi mê chạy doanh số cho người khác, giá như tôi từng lắng nghe mình nhiều hơn đuổi theo đánh giá của xã hội. Tôi hồi tưởng những mộng ước rất xa xôi từ lâu đã chôn vùi, tự hỏi nếu không vì tiền thì mình sẽ làm gì, sẽ về đời mình như thế nào để không phải hối tiếc. Mấy năm nay tôi từng phỏng vấn rất nhiều người, không nghĩ có ngày mình lại là người được phỏng vấn. Tôi nghĩ về những gì mình sẽ nói để gây ấn tượng thật mạnh mà vẫn giữ sự khiêm tốn cần thiết. Tôi chuẩn bị câu trả lời cho các câu hỏi giả định và chuẩn bị danh sách câu hỏi ngược lại dành cho người tuyển dụng. Sự chu toàn này cho tôi một chút hân hoan. Tôi thấy mình hào hứng nhiều hơn là cay đắng. Văn phòng ở tầng 4, toà nhà không thang máy. Một cô bé lễ tân rất trẻ mở cửa cho tôi. Cô lấy cho tôi một chiếc ghế tựa nhỏ và một chai nước suối. Nơi góc bếp vẫn còn mùi phở từ bịch đồ ăn sáng của nhân viên nào đó chưa ăn kịp. Trần nhà cao. Cửa sổ lớn đựng trần có những cánh chớp xanh, bên trong gắn bộ rèm màu vàng có những chấm hoa đỏ. Cả sắc đỏ lẫn vàng đã bạc đi dưới cái nắng khủng khiếp mùa hè thành một màu hồng kem nhạt nhẽo. Bàn ghế hơi ngổ

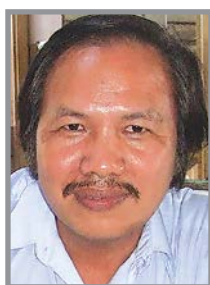
ngang với nhiều mẫu vật liệu xây dựng để bữa bộn chưa kịp xếp. Giữa các dãy bàn có những chậu cây mơn mơn xanh làm văn phòng dù nhỏ nhìn dễ thương thân thiện. Không có phòng họp, cô bé mời tôi phỏng vấn tại một bàn làm việc để trống. Tôi tự nói với mình, có thể cuộc phỏng vấn này không dễ chịu, có thể người ta sẽ hỏi những câu làm mình tổn thương nhưng dù chuyện gì xảy ra đi nữa, hãy gạt đi tất cả tự ái để khiêm nhường bắt đầu lại từ đầu. Một lát sau, giám đốc công ty xuất hiện. Đó là một cô gái ngoài 30 có cặp mắt to vô cùng linh động, mái tóc xoăn nhẹ, tô son đỏ, đi một đôi giày thấp. Cô nở nụ cười chào rục rỏ. Cô gái nói tiếng Việt lưu loát, tông giọng sôi nổi hân hoan. Không có câu hỏi phỏng vấn nào nằm trong danh sách tôi chuẩn bị. Suốt buổi phỏng vấn cô chia sẻ rằng mình cũng mới bắt đầu gây dựng lại doanh nghiệp sau một thất bại lớn, cô nói về khó khăn hiện tại, về ước mơ cho tương lai và những mục tiêu trước mắt. Giọng nói của cô trong trẻo đầy năng lượng, vẫn còn chút du dương mơ mộng khiến cô dường như trẻ hơn tuổi thật của mình. Buổi phỏng vấn thành ra là buổi chia sẻ nhẹ nhàng giữa hai người bạn. Giám đốc tiễn tôi ra cửa. Đóng cánh cửa đằng sau là máy lạnh, nắng ngoài trời chói gắt nóng ran. Chúng tôi nhìn nhau tạm biệt. Tháng Tư nóng nực này sẽ qua, mưa tháng Năm sắp tới.

ĐNT

Theo báo cáo của Tổ chức Lao động Quốc tế (năm 2023), gần 17 triệu lao động Việt Nam có thu nhập dưới chuẩn nghèo 2 USD/ngày và khoảng 14 triệu người khác sống mấp mé ở ngưỡng này. Nghĩa là đang có hơn 30 triệu lao động VN thuộc dạng nghèo, thu nhập trên dưới chỉ 2 USD một ngày.

Một bộ phận dân chúng Việt Nam sống ở mức thu nhập nghèo khổ

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SÀI GÒN - VN

Những vụ án “triệu đô”

Trong khi một bộ phận người dân VN sống với mức thu nhập như vậy thì nạn tham nhũng đang diễn ra như là một sự trêu ngươi. Những vụ án bị xét xử

gần đây liên quan nhiều nhân vật cộm cán với lời khai cho thấy họ đã thâu tóm tiền bạc bằng vô số thủ đoạn. Hành vi tham ô của những kẻ này gây thiệt hại cho đất nước (thực chất là tiền

thuế đóng góp của nhân dân) hàng trăm tỷ, ngàn tỷ, chục ngàn tỷ VNĐ. Ai thử hỏi số tiền ấy có thể nuôi được bao nhiêu con người với mức sống 2 USD/ngày?

Những vụ án triệu đô

Tháng 3/2024, VN đưa ra xét xử “đại án” Vạn Thịnh Phát là vụ việc có số tiền bị chiếm đoạt lớn nhất từ trước tới giờ. Theo đó, thông qua Ngân hàng SCB, bà Trương Mỹ Lan huy động tiền gửi tiết kiệm người dân và rút ruột 1,066 nghìn tỷ VNĐ. Để hợp thức hóa, bà này tiến hành thành lập hơn 1,000 doanh nghiệp lớn nhỏ gồm các công ty con, công ty thành viên trong lẫn ngoài nước. Nhóm công ty này chia thành nhiều tầng lớp, với hàng trăm cá nhân được thuê đứng tên đại diện pháp luật, nhằm trợ giúp lập khổng 916 hồ sơ vay vốn rút tiền từ Ngân hàng SCB hơn 304 nghìn tỷ VNĐ (cùng số tiền lãi phát sinh 129 nghìn tỷ VNĐ) là tổng cộng hơn 433 nghìn tỷ VNĐ. Tiếp tay, góp sức cho Trương Mỹ Lan trong

Các nhân vật chính trong đại án Việt Á

“thương vụ” này có 41 cán bộ Ngân hàng SCB; 15 cán bộ Ngân hàng Nhà nước VN; 3 cán bộ Thanh tra Chính phủ; 1 cán bộ Kiểm toán Nhà nước. Trong đó có Đỗ Thị Nhàn, Cục trưởng Thanh tra giám sát ngân hàng đã nhận hối lộ 5.2 triệu USD để bao che cho những sai phạm của

Vạn Thịnh Phát. Số tiền này lớn hơn nhiều so với tổng số tiền Công ty Việt Á đã hối lộ cho toàn bộ các quan chức trong “đại án” nâng khổng giá kit xét nghiệm COVID-19 với khoảng 106 tỷ VNĐ, trong đó Bộ trưởng Bộ Y tế Nguyễn Thanh Long nhận hối lộ 2.25 triệu USD.

Thật ra đây không phải lần đầu xảy ra các vụ án triệu đô làm rung động dư luận VN mà những câu chuyện tương tự vẫn xảy ra từ nhiều năm qua. Chẳng hạn vụ tham nhũng hơn 2 triệu USD trong “chuyến bay giải cứu” của Bộ Ngoại giao hoặc “đại án” MobiFone, khi Bộ trưởng Thông tin Truyền thông Nguyễn Bắc Sơn nhận hối lộ 3 triệu USD; Chủ tịch MobiFone Lê Nam Trà nhận hối lộ 2.5 triệu USD. “Đại án” đường dây đánh bạc nghìn tỷ VNĐ và rửa tiền liên quan các ông tướng công an Phan Văn Vĩnh, Nguyễn Thanh Hóa cùng một số “đại án” khác...

Không dễ “cắt càn” tham nhũng

Có một thống kê cho thấy văn hóa Á Đông nói

“Đại gia tỷ đô”
Trương Mỹ
Lan trước Tòa

chung và VN nói riêng thường dựa vào các mối quan hệ cá nhân. Có tới 70% doanh nghiệp cho biết họ buộc phải đưa “quà lót tay”, tiền hối lộ để công việc được giải quyết nhanh chóng, suôn sẻ. Luật pháp VN tuy có những quy định về số tiền tham ô sẽ bị truy tố hình sự và các mức hình phạt kèm theo. Tuy nhiên, vẫn chưa có các quy định chi tiết về giá trị, hình thức “quà cáp cảm ơn” thế nào để các ông/bà cán bộ được phép nhận từ các cá nhân, doanh nghiệp. Ở vị trí, vai trò của mình cùng cơ chế “xin – cho” hiện hữu ở khắp các sở, bộ, ban ngành, từ địa phương tới trung ương, các ông/bà quan chức thường lạm dụng quyền lực để nhận hối lộ, tham ô và một khi “nhúng chàm” sẽ tìm cách bao che từ trên xuống cho những vi phạm của mình, kể cả từ

Tướng công an Đỗ Hữu Ca

thuộc cấp.

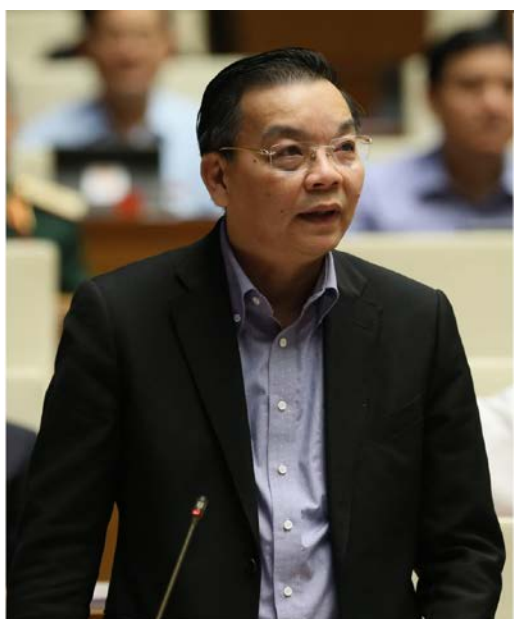
Quay lại chuyện thu nhập của các lao động nghèo với 2 USD/ ngày. Chắc chắn những người này sẽ “mồm chữ O mắt chữ A” khi nghe ông Bí thư thành ủy Hà Nội Chu Ngọc Anh nói “tôi đã bỏ số tiền 200,000 USD (do Phan Quốc Việt hối lộ) vào một chiếc vali rồi nhờ người chở về gara nhà riêng của mình

nhưng do đi công tác lâu ngày nên sau đó không nhớ được khoản tiền trong vali kia đang để ở đâu” (?) hoặc từ miệng ông Tướng Công an Đỗ Hữu Ca sau 4 lần nhận hối lộ số tiền 35 tỷ VNĐ nhằm “chạy án” cho vợ chồng “trùm buôn lậu hóa đơn” nhưng tỉnh bơ khai báo trước Tòa “Mục đích của tôi là... giữ gìn cho họ chứ không vì tư lợi” (?)

...Để xã hội ổn định và tạo tiền đề cho phát triển, VN cũng như nhiều quốc gia khác luôn phải dựa trên 3 yếu tố: phát triển kinh tế; quan hệ quốc tế hài hòa và chống tham nhũng. Thời gian qua, VN đã đưa ra ánh sáng một số “đại án”. Có điều, dư luận không khỏi băn khoăn trước những dấu hiệu đáng lo ngại nơi đội ngũ các ông/bà “công bộc của dân” qua những hành vi thiếu trung thực, sẵn sàng mờ mắt vì đồng tiền với túi tham không đáy.

Đã có một số kẻ tham nhũng bị phát hiện, xét xử, nhưng còn nhiều kẻ vẫn sống và hưởng thụ ngang nhiên. Đó là tầng lớp quan chức đại gia giàu có nút đố đố vách đang hiện diện trên khắp đất nước VN. Khi tham nhũng còn tồn tại dĩ nhiên sẽ còn nhiều trường học tranh tre nửa lá, học sinh phải bơi qua sông, lội qua suối đến trường, nhiều bệnh nhân buộc phải nằm chen chúc nhau trong các bệnh viện quá tải. Và khi một cái cây dung chứa quá nhiều sâu bọ, chắc chắn một ngày không xa nó sẽ dần kiệt quệ và chết!

NS

Hai “quan tham” Chu Ngọc Anh và Nguyễn Thanh Long

MINH ĐẠO
NGUYỄN THẠCH HÂN

Khác xa với Mẹ tôi, Dì Bảy nhanh nhẹn và rất tháo vát trong công việc làm ăn buôn bán Dì là người ngoài xã hội còn Mẹ chỉ quanh quẩn trong nhà săn sóc chồng con. Thực sự Mẹ và Dì Bảy chẳng phải chị em ruột thịt. Dì là người giúp việc cho Ngoại. Ngoại thương Dì Bảy vì mỗ côi không nơi nương tựa, mặt mày xinh đẹp, trắng trẻo, giỏi giã. Dì giúp Ngoại trông coi sạp vải ngoài chợ, buôn bán rất đắt hàng, nhờ cái miệng có duyên mời mọc khách, khó ai mà từ chối được.

Lớn lên Ngoại gả chồng và giúp cho Dì chút vốn làm ăn. Chồng Dì là bạn rất thân của Ba tôi. Dì học hành không qua bậc tiểu học nhưng có tài tính toán giỏi, đầu óc rất “nhạy”, đánh hơi thấy chỗ nào làm ăn được là nhào vô ngay. Lúc quân đội Mỹ còn hoạt động mạnh mẽ ở VN, Dì thầu rác Mỹ

Vùng Kinh Tế Mới

BẢO HUÂN

và câu lạc bộ trong căn cứ Long Bình, ngay ngã ba Tam Hiệp cạnh xa lộ Sài Gòn Biên Hòa. Rác từ căn cứ mỗi sáng được chở về nhà kho rất lớn, một toán nhân viên lựa chọn ra những thứ còn dùng được để bán lại, những đồ phế thải thì đưa ra bãi rác bên xa lộ Sài Gòn-Biên Hòa. Đôi khi quân đội Mỹ di chuyển hay dọn dẹp nhà kho, họ vứt cả những hàng hóa hay thực phẩm còn nguyên xi trong thùng. Tất cả lương thực và đồ dùng đều chở từ Mỹ qua, kể cả nước uống đóng chai, xà bông tắm, dầu thơm, kem đánh răng, đồ hộp ... cho nên gọi là rác nhưng lẫn trong đó có biết bao thứ quý giá có thể bán được.

Chồng Dì, Dượng Bảy là thầy giáo quân nhân biệt phái, khỏi phải hành quân tác chiến. Nhờ dạy học Dượng được quanh quẩn ở nhà nên ngoài giờ làm việc trong trường, Dượng giúp Dì trong việc làm ăn buôn bán. Hai vợ chồng bận bịu suốt ngày lo ngoại giao, sổ sách, thầy thợ, bạn hàng... nên Thúy Yên (con gái Dì, Dượng) hầu như ở với gia đình tôi nhiều hơn với cha mẹ em. Mẹ rất thương yêu em, như Ngoại thương Dì Bảy vậy, ngược lại em cũng thương và quý mến tôi như người anh cả. Lúc thịnh thời, Dì giúp Mẹ rất nhiều, đôi khi thầu được một món hàng béo

bở Dì lại nhờ Mẹ bỏ mối cho bạn hàng ngoài chợ Biên Hòa. Mẹ chỉ việc giao cho cô Năm, em Ba tôi, rồi tùy Cô muốn bán cho ai thì bán. Mẹ đứng trung gian kiếm lời. Thực sự, Dì có thể chẳng cần Mẹ, nhưng muốn giúp Mẹ có chút tiền còm để bù vào đồng lương quân đội rất hạn hẹp của Ba. Đôi khi đến nhà chơi, thế nào Dì cũng dúm cho tôi ít tiền may quần áo, mua sách vở hay tiêu vật. Dì luôn nhắc nhở tôi coi chừng em cho Dì, mà dù Dì không nhắc tôi cũng cảm thấy có trách nhiệm với em.

Tôi và Thúy Yên chơi với nhau từ nhỏ, tôi muốn có một đứa em gái để chiều chuộng, còn em, muốn có anh trai để vùi vĩnh. Lớn lên một chút em theo tôi đi học, lúc nào cũng quấn quýt bên tôi để mẹ nheo đủ chuyện. Có khi em làm biếng đi học, kêu đau chân, bắt tôi phải công đến trường. Có khi, đi đến cổng trường rồi khóc đòi về, tôi phải ghé hàng bán kẹo kéo, em thích lắm, bao giờ cũng giành quay số, luôn vỗ tay hăng hái để được trúng hai cây kẹo, quên đòi về. Có lần Mẹ may cho bộ đồ mới, em nghịch đất mặt mày lấm lem, chân tay dơ dáy, quần áo bẩn thỉu về bị Mẹ khê tay, thế là em khóc dỗi nức nở, tôi phải dẫn ra đầu xóm kiếm hàng cà rem em mới thôi khóc. Từ đó mỗi khi tay dơ em lại chìa tay ra cho tôi rửa,

cầm bàn tay em nhỏ xíu, trắng trẻo, tôi hun mãi làm em cười như nắc nẻ. Một hôm Ba về phép dẫn tôi và em đi tắm hồ, Ba về nhà trước, tôi và em về sau, không biết sao, tôi dẫn em đi lạc rất xa. Lúc đó tôi độ 9 tuổi còn em chừng 3 tuổi. Em lẻo đẻo theo sau tôi, vừa đi vừa khóc. Tôi cũng sợ lắm, chẳng biết lối nào đi về nhà, càng đi càng chẳng thấy chỗ nào là quen thuộc cả, nhưng vẫn trấn an em: “Nín đi cưng, gần về đến nhà rồi!”, em nghe đỡ lại càng khóc to thêm. May quá, có một bà lớn tuổi, thấy hai đứa bé vừa đi vừa khóc, mới dẫn vô nhà cho ăn uống rồi hỏi thăm, dẫn hai anh em về nhà. Mẹ thấy hai anh em trở về bình an, vội ôm chầm lấy em, khóc hết nước mắt. Mẹ thương em lắm, chỉ sợ tôi bắt nạt em. Nếu không có cuộc đời 30 tháng Tư năm 75, chắc anh em tôi cũng êm đềm sống bên cha mẹ, học hành, vui vẻ như bao nhiêu trẻ em khác chẳng có gì đáng nói.

Sau ngày mất Sài Gòn, Ba và Dượng Bảy bị đi tù cải tạo. Dượng là sĩ quan biệt phái lại giao dịch với quân đội Mỹ nên tội nặng lắm, đi tù mãi chẳng có ngày về. Nhằm lúc chánh quyền đánh tư sản, nửa đêm công an đến bao vây nhà, lục soát, đào xới cả vườn sau để tìm vàng bạc chôn giấu, rồi đuổi hai Mẹ con Dì đi kinh tế mới. Căn

nhà lầu 4 tầng mặt tiền, đầy nhóc hàng hóa và đồ đạc, bị tịch thu cho cán bộ ngoài Bắc vô ở. Chẳng biết làm cách nào, Dì chạy chọt nhập hộ khẩu với Mẹ. Dì dẫn Mẹ ra buôn bán chui ngoài chợ, Dì có thể mua đi bán lại bất cứ thứ gì, từ những mớ rau muống, đến thuốc Tây, vải vóc, quần áo, sách báo chế độ cũ. Dì Bảy là kẻ sống ngoài chợ từ nhỏ mà! Thường thì Dì đi lòng mua hàng, Mẹ bày một ít hàng mẫu trong giỏ xách, nếu công an đuổi bắt chỉ mất bao nhiêu đó hàng thôi.

Nhà tôi có một tủ lớn đủ các loại sách mà Ba rất quý, tôi nghĩ chắc đọc suốt đời cũng không hết, nhưng tôi mê nhất vẫn là bộ Tam Quốc Chí và mấy cuốn kiếm hiệp của Kim Dung, tôi đọc đi đọc lại bao nhiêu lần, thế mà mỗi lần cầm cuốn sách lên lại đọc quên ăn. Mẹ vẫn gọi tôi âu yếm là con mọt sách. Lúc túng quá, khi đã bán gần hết đồ đạc trong nhà, tủ sách của Ba cũng phải chung số phận. Mẹ biết tôi mê Tam Quốc Chí nên có người trả giá rất cao nhưng Mẹ thà nhịn đói nhất định giữ lại.

Mẹ và Dì thay phiên nhau đi thăm nuôi Ba và Dượng, tôi bao giờ cũng được đi theo. Mỗi lần nhìn thấy Ba gầy ốm mặt mày hốc hác xanh xao, quần áo tả tơi, tôi và Mẹ không cầm được nước mắt, trước mặt

cán bộ trại giam Ba lại khuyên tôi: "con trai lớn phải cứng rắn chút, hay khóc nhè thế làm sao lớn lên được!". Tôi giống Mẹ ở điểm mít ướt đó, chẳng giống Ba chút nào. Ba hứa với hai Mẹ con, sẽ cố gắng học tập "tốt" để nhà nước khoan hồng về với gia đình. Tôi chẳng hiểu học tập "tốt" nghĩa là gì nhưng cũng vâng dạ cho Ba yên lòng. Ba nhắc Mẹ chịu khó thay mặt Ba dắt tôi sang thăm hỏi và săn sóc cô Năm, cô già yếu bệnh tật không có ai bên cạnh thật đáng thương. Thật sự Ba đã biết vợ chồng Cô đã qua Mỹ từ những ngày đầu với ông bà Nội tôi, ý Ba muốn chúng tôi tìm đường vượt biên thôi. Mẹ chỉ hứa sẽ cố gắng, hoàn cảnh nhà mình cũng nghèo chưa chắc gì giúp được Cô, Ba thở dài không nói.

Dịp gần Tết, Dì Bảy dẫn tôi đi thăm Dượng, tôi chẳng biết ở tận đâu, xa lắm, phải đi 2, 3 ngày mới tới, lúc thì đi xe đồ, lúc đi xe trâu, có khi thì đi bộ băng qua rừng cùng với đám người thăm nom khác. Cuối cùng thì cũng đến được trại tù. Đội 2 ngày ngoài cổng trại mới được sắp xếp cho gặp Dượng, Dượng ôm yếu đến nỗi chỉ còn hai con mắt là linh hoạt. Dì và tôi giả làm hai Mẹ con, khi nghe tôi chào Dượng bằng cha, hai mắt Dượng mờ đục hẳn đi. Dượng dặn tôi cố gắng học hành và săn sóc cho Thúy-Yên.

Dượng nói: "Sau này, mọi sự đều nhờ ở con!" tôi lí nhí mấy câu hứa với Dượng, đó là lời nói sau cùng của Dượng tôi còn nhớ được. Tôi chỉ là thằng nhóc con vẫn còn phải bám gấu quần Mẹ thế mà từ nay phải thay thế Dượng săn sóc cho em. Tôi đã hứa và quyết tâm giữ lời hứa đó dù chẳng biết bằng cách nào. Trên đường trở về tôi cứ nghĩ mãi đến bài học lịch sử "Nguyễn Trãi từ giã Phi Khanh nơi biên giới Hoa Việt". Tôi chẳng có chí lớn như Nguyễn Trãi, nhưng điều nhỏ nhất hứa với Dượng tôi quyết thực hiện được.

Một hôm công an giả làm người mua hàng, ập vào nhà tịch thu tất cả hàng hóa, thế là Mẹ và Dì lại trắng tay. Cuối cùng thì họ cũng đuổi gia đình tôi đi kinh tế mới để chiếm căn nhà gạch 2 tầng của Mẹ. Chính quyền "Cách Mạng" muốn chiếm nhà của ai, chỉ việc tìm cách đuổi đi kinh tế mới, thế là xong. Chúng tôi đi theo mấy người bà con xa bên Ba về Long Thành, rồi từ đó lội bộ khoảng 14, 15 cây số nữa gần mấy đồn điền cao su của người Pháp để lại. Dân đi kinh tế mới gọi vùng hoang vu này là Xóm Lá, nơi đây vẫn còn in dấu vết thời chiến tranh, những hàng cây bị bom đạn đốn gãy ngang, cháy chỉ còn trơ thân đen thui. Những hố bom B52 to như những cái ao. Mùa mưa nước từ

trên nguồn chảy về, các con suối trở thành những con sông nhỏ, hố bom ngập đầy nước. Người ta cắt cỏ tranh về làm những túp lều lều nhỏ để chui ra chui vào, nước mưa dột tứ tung nhưng ai cũng mừng vì sẽ có rất nhiều ếch nhái, cua đồng, sò, hến ngoài suối.

Tôi theo Mẹ và Dì làm việc đồng áng, khuôn những tảng đá chất lên bờ làm ranh giới, đốt cỏ tranh để lấy đất làm rẫy, chúng tôi trồng rau muống, rau đay, rau lang quanh mấy hố bom. Trồng cà, mướp, bí, khoai lang, khoai mì chung quanh túp lều lý tưởng, trồng bắp, đậu phụng ngoài rẫy, đến mùa mưa trồng lúa. Nhìn bàn tay của Mẹ và Dì chai như bàn tay đàn ông, hai bà đã già hẳn đi, tôi đau đốn trong lòng khôn tả. Tôi đã được 15 tuổi, làm người "Đàn Ông" cột trụ của gia đình.

Từ ngày đến Xóm Lá, tôi đã không còn cấp sách đến trường mà chỉ chuyên tâm vào việc đồng áng và lo tìm kiếm bất cứ cái gì có thể nhét vào mấy cái bao tử xẹp lép của gia đình, và lại nơi xa xôi này làm gì có trường học. Tôi đã bắt đầu hiểu được thời thế và cuộc sống chung quanh mình. Hiểu được thân phận của những kẻ lưu đầy, nỗi nhọc nhằn của những người như tôi chỉ là thứ công dân hạng bét trên chính quê hương

mình.

Xóm Lá nơi tôi ở, ban đầu chỉ có một số người đã sinh sống ở đây từ lâu, họ làm công trong mấy đồn điền cao su. Đời sống tuy lam lũ nhưng nhà cửa cũng tươm tất, mặc dầu chỉ là nhà tranh vách đất, chung quanh cũng có cây ăn trái, giàn bầu giàn bí xum xuê, có vài thửa ruộng cày cấy đủ ăn. Từ ngày chiến tranh lan tràn, mấy đồn điền đều bỏ hoang, cây cối um tùm chẳng ai săn sóc. Dân mới nhập cư tha hồ chặt cây về làm nhà, làm củi. Vào sâu hơn một chút là dân Sài Thành mới đến "cắm dùi" vì bị đẩy ra khỏi thành phố. "Dân cũ" cũng rộng lượng chia sẻ cho chút khoai hay bắp để sống qua ngày. Họ cũng giúp một tay xây dựng nhà cửa và chỉ cách trồng trọt, thứ nào trồng mau có ăn, thứ nào trồng sinh nhiều hoa trái ... Xa hơn nữa sát bìa rừng là những nông dân từ ngoài Bắc theo chân quân đội "giải phóng" vô lập nghiệp. Họ chịu cực khổ quen rồi nên rất siêng năng, làm việc từ sáng sớm đến tối mịt mù. Có những đêm sáng trăng họ làm luôn ban đêm, đúng như câu "Làm ngày không đủ, tranh thủ làm đêm" được học tập ở miền Bắc, họ là một thứ "Nô Lệ" cho chủ nghĩa đã quen rồi.

Dì Bảy lúc này rất yếu, hay bị xỉu khi làm việc ngoài đồng. Mỗi lần xảy

ra như vậy, tôi dìu Dì về nhà để em săn sóc. Em vẫn còn ngây thơ, thấy Dì bị xỉu thì sợ hãi lắm. Tôi bảo em, Dì bị say nắng, chỉ nằm một chút là tỉnh thôi, em đi lấy nước cho Dì uống, giặt khăn lau mặt và quạt cho Dì mát. Nơi chốn quê mùa, chẳng có thuốc thang gì, bệnh tật chỉ đành phó mặc cho Trời Phật. Nghỉ một lúc Dì tỉnh táo và khỏe mạnh lại, Dì cầm tay tôi thì thầm “Dì chắc không còn bao lâu nữa, không biết chờ được Dượng đến ngày nào, Nếu Dì có mệnh hệ nào con cố gắng lo cho em, nó còn bé bỏng lắm, bản tính nó ương ngạnh, cứng cỏi, con thương Dì thì nhớ nhường nhịn em nghe con.” Tôi chỉ biết khóc và hứa với Dì sẽ săn sóc em suốt đời. Dì mỉm cười héo hắt rồi ôm lấy tôi và em, nước mắt Dì ướt trên mặt tôi.

Về vùng đất hứa độ hơn một năm, Dì và tôi lại đi thăm Dượng, Dì làm nhiều thức ăn đồng quê, cơm nắm để mang theo ăn dọc đường và tiếp tế cho Dượng. Chúng tôi vất vả mấy ngày mới đến nơi, lần này chẳng phải chờ đợi, người cán bộ trại tù cho biết Dượng đã qua đời, họ trao trả những gì còn lại của người tù quá cố, chẳng có gì đáng giá, nhưng Dì mang tất cả về. Dì xin cho ra mộ để cúng tế nhưng họ nhất quyết từ chối mặc cho Dì khóc lóc van xin.

Sau lần đi thăm nuôi đó Dì không còn gượng dậy nổi nữa, nổi buồn rầu và thất vọng đã đánh Dì gục ngã và cướp đi mạng sống của Dì. Em vẫn nghĩ rằng Dì chỉ bị “xỉu” thôi, tay vẫn quạt trên mặt Dì, miệng mếu máo gọi: “Má ơi tỉnh dậy đi, anh Hai sao Má xỉu lâu thế không tỉnh dậy?” Em vẫn chưa hiểu được chết là thế nào? Làm sao tôi giải thích cho em! Tôi chỉ biết ôm em khóc, em cũng khóc theo. Dân trong Xóm Lá phụ giúp Mẹ và tôi đưa Dì ra nghĩa trang bên bìa rừng. Khi mới đến lập cư, tôi chỉ thấy một vài nấm mộ, bây giờ sau hơn một năm, mộ đã đầy một khoảng đất lớn. Những người thành thị về đây đã đua nhau bỏ ra đi qua bên kia thế giới với tốc độ chóng mặt, phần vì thiếu thuốc men, thiếu ăn, phần vì lao động quá sức mà không đủ sống. Chung quanh chúng tôi, nhà nào cũng có người thân đã từ giã ra đi không hẹn ngày trở lại.

Dì bỏ đi, Mẹ càng cô đơn hơn. Trước kia, có chuyện gì, Mẹ và Dì còn nương tựa, an ủi lẫn nhau, nay chỉ còn tôi và em, Mẹ không còn gượng nổi nữa. Mẹ nằm liệt giường mấy ngày, tôi sợ lắm, quỳ bên Mẹ khóc nỉ non xin Mẹ cố gắng sống đừng bỏ hai anh em tôi. Nếu Mẹ cũng bỏ chúng tôi ra đi, biết sẽ phải trông cậy vào ai. Tôi đun nước và hái

lá về xông cho Mẹ, còn em nấu cháo cho Mẹ. Tôi nâng đầu Mẹ lên cao cho em múc cháo đút cho Mẹ. Nhờ Trời, dần dần Mẹ khỏe lại, nổi thương nhớ Dì rồi cũng nguôi ngoai, Mẹ ôm chúng tôi hứa sẽ cố gắng sống để chờ Ba trở về. Chúng tôi lại lăn vào việc đồng áng, nuôi được một con bê con, em thích dắt con bê đi ăn cỏ trong khi Mẹ và tôi làm rẫy. Khi bê con thành con bò, Mẹ sai tôi dắt ra Long Thành giao cho người bà con quen, cho nó nhảy đực. Giao bò xong tôi đi chơi quanh quán ngoài chợ kiếm mua quà cho em và Mẹ rồi chiều dắt về.

Người ngoài Bắc cũng bắt đầu vô lập nghiệp khá đông, nhà nào có nhân lực phá rừng tới đâu thì chiếm đất tới đó, cứ khuân đá đặt chung quanh làm ranh giới. Mỗi đêm lại xảy ra nạn chiếm đất giành dân như thời chiến tranh! Bởi vì người nào tham lam, chỉ việc xê dịch mấy tảng đá là ruộng họ sẽ lớn ra thêm trong một đêm.

Một thời gian sau, Xóm Lá họp nhau cất lên ngôi trường Tiểu Học đầu tiên. Trường chỉ là căn nhà lá hai gian. Dân Xóm Lá mời hai cô con một người tù cải tạo, đã từng là sinh viên thời trước, làm cô giáo, một cô tên Ngọc, cô kia tên Lan. Hai cô thay phiên nhau dạy từ lớp Một đến lớp Năm. Mỗi lớp chỉ học

mấy tiếng, thời giờ còn lại học trò theo cha mẹ ra làm việc ngoài đồng. Tôi không biết nhà nước có trả lương cho 2 cô không, nhưng dân Xóm Lá vẫn biếu tặng 2 cô nông phẩm của họ. Mẹ xin với cô Ngọc cho tôi được học riêng với cô. Từ đó tôi theo em cấp sách đến trường học nửa buổi. Hai cô thay phiên nhau dạy riêng cho tôi toán, vật lý và hóa học. Tôi học rất mau như người ăn trả bữa sau một cơn bệnh ngặt nghèo. Tôi thật sự ngưỡng mộ 2 cô, tận tâm và thương yêu học trò nhất là học trò chăm học như tôi. Cô luôn khuyến khích và chỉ bảo tôi tận tình. Cô cho tôi mượn sách về đọc thêm, nhờ sự say mê đọc sách tôi đã học được rất nhiều chỉ trong thời gian ngắn.

Mẹ cũng kêu gọi dân trong xóm cất được ngôi nhà nguyện nhỏ, chỉ lớn hơn ngôi nhà chúng tôi đang ở một chút xíu, có bàn thờ và cây Thánh Giá bằng gỗ, không có ghế ngồi. Chiều nào Mẹ cũng dẫn em và tôi lên đó đọc kinh cầu nguyện cho Dì được an nghỉ trên nước Thiên Đàng và cho Ba chóng được về sum họp với gia đình. Những lời cầu kinh của Mẹ gõ đều trên trái tim nặng trĩu của tôi khiến tôi nghệt thở và sụt sùi. Trên đường về mất Mẹ vẫn còn đỏ hoe, tôi cũng vậy, còn em lẹo đẹo theo tôi vô tư như con chó nhỏ.

Mùa mưa, em theo tôi đi soi ếch ban đêm ngoài bờ ruộng hay bên bờ mấy hố bom ngập đầy nước, có khi chúng tôi bắt cua đồng về cho Mẹ nấu canh rau đay. Ôi cua đồng nấu rau đay là món ăn ngon nhất trên đời, mà có thêm mấy quả cà muối nữa thì sơn hào hải vị cũng chịu thua! Chắc tôi sẽ không tìm được trên thế giới món nào ngon hơn thế. Đêm sáng trăng tôi dắt em ra ngồi trước hiên nhà, nhìn mông lung ra đám ruộng lúa xa xa, ánh trăng lướt nhẹ trên mấy đám cỏ tranh trên gò đất, ềnh ửng kêu vang khắp mọi nơi, tôi tủi thân khóc thầm, có cha cũng như không, thương Ba tù đầy, thương Mẹ vất vả lao đao, thương em côi cút, thương tôi chẳng biết ngày mai sẽ ra sao, nước mắt chảy ra lúc nào không biết. Em lắc tay tôi hỏi tại sao tôi khóc, em còn ngây thơ bé bỏng quá, tôi biết trả lời sao, chỉ biết ôm em vào lòng mà sụt sùi. Em bé tí teo nhưng đã phải xách nước tưới rau, phụ Mẹ nấu ăn, giặt quần áo cho cả nhà. Nhiều khi đi làm rẫy về mệt nhọc nhưng thấy em

tưới rau tôi lại giành làm thay em.

Em thích nghe tôi kể chuyện Thằng Người Gỗ có cái lỗ mũi dài, mỗi lần nói dối mũi lại dài ra thêm, có ngày nó nói dối nhiều quá, mũi dài tới chắm đất không quay đầu được nữa, em cười ngặt nghẽo nói “eo ơi, nếu vậy em không dám nói dối đâu”. Mấy đứa trẻ con hàng xóm cũng bu lại đòi tôi kể chuyện. Tôi kể những truyện con nít trong sách của Hà Mai Anh như Tâm Hồn Cao Thượng, Chim Hót Trong Lòng của Nhật Tiến, Con Sáo Của Em Tôi và Dzũng ĐaKao của Duyên Anh ... những loại sách đó chẳng còn in lại trong thời “Cách Mạng” này nữa. Tôi kể chuyện nổi tiếng đến nổi cả người lớn cũng đòi nghe, tôi kể cho họ nghe Tam Quốc Chí, Đông Châu Liệt Quốc, Anh Hùng Xạ Điêu, Thiên Long Bát Bộ, Cô Gái Đồ Long và nhiều bộ truyện tôi từng say mê của Kim Dung. Nhà tôi buổi tối trở thành nơi giải trí, họ đến tán gẫu và nghe tôi kể chuyện. Nhờ vậy anh em tôi có thêm của ăn do họ mang

đến làm quà. Ở nơi rừng hoang, ánh sáng văn minh còn quá lu mờ làm sao rọi tới, chẳng có gì khác hơn là ngồi nói dóc trong bóng tối. Mỗi lần kể chuyện, em bao giờ cũng đòi ngồi sát cạnh tôi, nhiều khi nằm ngủ ngay trên đùi tôi. Nơi Xóm Lá, dường như người ta đang sống bên lề Xã Hội Chủ Nghĩa, chẳng ai quan tâm đến Bác và Đảng. Công an, du kích cũng có một hai chú nhưng đám dân lam lũ vất vả này chẳng còn gì để tước đoạt nữa nên mấy chú ấy cũng làm ngơ, thỉnh thoảng ghé lại xin củ khoai lang hay ăn ké một bữa cơm, chắc để kiểm soát từng hộ khẩu, xem có gì khác lạ không?. Mấy chú cũng rất mê nghe tôi kể những truyện của Kim Dung, ở ngoài Bắc chắc ngoài sách về chủ nghĩa Cộng Sản không còn thứ gì khác.

Một hôm, đang đốt cỏ tranh để làm rẫy, gió nổi lên thổi tàn bay tứ tung lên nóc nhà thế là chỉ trong vài phút, nhà cửa đều ra tro, một ít sách vở của Ba còn lại cũng bị Thần Lửa lấy mất. May là chẳng có ai trong nhà.

Mọi người chạy đến hỏi thăm, hôm sau cả xóm giúp dựng lại nhà mới mỗi người một tay không phân biệt Bắc hay Nam, mới hay cũ. Thế mới biết con người vẫn là con người, chỉ có chủ nghĩa làm cho phân biệt người với ngợm!

Đời sống ở vùng kinh tế mới là như thế, làm lụng vất vả cực nhọc nhưng vẫn không đủ ăn. Thêm vào đó là bệnh tật chẳng có thuốc chữa. Thôi, hãy phó mặc cho số mệnh và ông Trời. Ông trời thì ở xa lắm chẳng bao giờ với tới, số mệnh của những người sống trong vùng kinh tế mới thì thật là đen đui. Biết làm sao? Tôi thương Mẹ, thương em và thương tất cả những cư dân trong vùng kinh tế mới, vì họ cũng như tôi, đang phải chiến đấu với đủ thứ khó khăn bệnh tật, đói khát. Tôi và Mẹ vẫn chờ trông Ba được trở về từ trại tù. Những tháng ngày qua đi chậm chạp, mòn mỏi và nước mắt Mẹ rơi trên ruộng đất khô cằn vẫn không đủ cho hạt nảy mầm đơm hoa kết trái.

MDNTH

Khi bạn mở hộp yogurt, thức ăn đã phải mất một chặng đường dài mới đến được với bạn. Từ con bò đến giai đoạn chế biến, đóng gói cho đến kệ hàng. Nhưng ở mỗi bước, đều có cơ hội để một thứ gì đó lén vào, một thứ đáng lẽ không nên có. Thành phần bất ngờ đó được gọi là plasticizer: một loại hóa chất được sử dụng để làm cho nhựa dẻo và bền hơn. Ngày nay, plasticizer - chất phổ biến nhất loại này được gọi là phthalates - xuất hiện bên trong hầu hết chúng ta, cùng với các hóa chất khác có trong nhựa, chẳng hạn như bisphenol.

Bớt ăn plastic đi

3 KỲ - KỲ 1

Vấn đề là có rất nhiều cách để những hóa chất này xâm nhập vào thực phẩm của chúng ta, như:

MÔI TRƯỜNG

Rác nhựa tại các bãi chôn lấp có thể phân hủy, để cho hóa chất thấm vào nước và đất.

Đốt và sản xuất nhựa có thể đẩy hóa chất vào không khí.

Microplastics (vi nhựa) có thể được tạo ra trong tiến trình sản xuất, sử dụng, hoặc thải bỏ, cuối cùng xâm nhập vào thực phẩm.

NÔNG NGHIỆP

Động vật như bò có thể tiêu thụ nước và thực vật bị nhiễm plasticizers.

Plastic mulch được sử dụng để ngăn chặn cỏ dại phát triển, sau đó được trộn ngay vào đất.

Thực vật có thể hấp thụ plasticizers từ đất cùng với các chất dinh dưỡng cần thiết để phát triển.

CHẾ BIẾN

Pasteurization: Tiến trình thanh trùng đòi hỏi nhiệt độ cao có thể tăng tốc độ rò rỉ

Ống nhựa dẻo được sử dụng trong chế biến sữa và dầu

Găng tay vinyl có thể chứa hơn một phần ba trọng lượng plasticizers.

Băng tải di chuyển thực phẩm khi chế biến có thể bị dính plasticizers.

ĐÓNG GÓI

Bisphenol có thể xuất hiện trong bao bì thực phẩm, bao gồm cả lon kim loại có lớp lót

Plasticizers có thể được tìm thấy trong plastic wraps và jar gaskets (miếng đệm lọ).

Don làm tôm quanh năm nên ít viết thư từ, ngay cả email, phần lớn thông tin đăng lên đây chỉ là lời nhắn qua điện thoại hay các cuộc gọi với khách hàng mà Don xin phép được ghi lại. Do vậy chữ “lá thư” xin hiểu cho Don là như vậy. Xin cảm ơn quý khách nhiều lắm.

những lá thư mới nhận !

ALEX ANH VŨ: Em order anh Don lần này là lần thứ nhì, một lần trước Tết, tôm ngon bá cháy luôn. Ai ăn cũng thích, tại lúc đó thịt thà nhiều nên ai cũng “chiếu cố” nhiệt tình mấy món chế biến từ tôm khô. Lần này, em order cách đây 2 tuần, lần đầu tiên em thấy một loại tôm khô đẹp như vậy, màu sáng, tươi, em đem ra làm mỗi luôn, không cần chế biến. Mẹ em thì nói size này là size Large chứ đâu phải Medium mà sao anh chỉ tính M. Cho em hỏi là anh Don có nêm màu không vậy?.

DON: Cảm ơn Vũ đã chịu khó nhắn tin cho anh Don rất chi tiết. Anh rất vui khi mọi người yêu thích đặc sản này. Mỗi mùa, tôm có thay đổi về kích thước và màu sắc do lượng thức ăn, chủ yếu là vì sinh dục hay không. Năm nay, tôm đẹp màu, sáng láng là vậy, tôm anh Don đưa ra thị trường nguyên chất 100%. Em yên tâm!

DÌ PHƯƠNG: Dì Phương rất cảm động khi Don cho người mang tôm đến tận nhà cho Dì. Mấy hôm nay Dì bị đau chân, lên xuống apartment khó khăn, mấy hôm trước, có đồ gửi từ bưu điện thì Dì nhờ chú em lấu dưới mang lên dùm.

Lúc Dì nói chuyện với chú Don là chỉ tâm sự cho khuây khỏa vậy thôi, đâu ngờ chú cho người giao tận nhà, nhanh hơn cả Bưu Điện. Cảm ơn chú Don rất nhiều. Làm ăn có tâm, có lòng như chú Trời Phật sẽ đãi lại dư dật bội phần.

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!!

MADE IN LA, USA

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về tận nhà hoặc tiệm
trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

CÓ 3 LOẠI: NHỎ (S), VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

SỨC KHỎE LÀ VANG!

**KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU
KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN**

100%
NGUYÊN CHẤT

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

MADE IN USA

ORDER

XIN GỌI ANH : DON

235.4564

FREE SHIPPING
5 lbs trở lên

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

★ **WWW.TOMKHOUS.COM**

6

là thứ hạng của trung học The School for the Talented and Gifted (TAG) tại Dallas trong số gần 25,000 trung học Mỹ, theo báo cáo từ U.S. News & World Report. Đây cũng là trường trung học được đánh giá giỏi nhất Texas, mỗi năm chỉ nhận vào khoảng trên dưới 150 học sinh thật xuất sắc.

2

cảnh báo khác nhau về tornado là "chú ý nguy cơ lốc xoáy" (tornado watch) có thể xảy ra và "báo động có lốc xoáy" (tornado warning) là đang xảy ra trong khu vực, trên truyền hình và hệ thống báo động địa phương.

75

là độ tuổi người Mỹ mới chịu cho mình là "già", tăng từ 64 tuổi trước kia, theo thăm dò của Hiệp hội tâm lý Hoa Kỳ APA. Tuổi thọ tăng cao và tình trạng sức khỏe được cải thiện và có các hoạt động tích cực, đã giúp cho nhiều người cảm thấy mình trẻ lâu hơn.

35

ngàn đô la là chi phí tổ chức đám cưới trung bình trong năm 2023, theo The Knot. Khoảng một nửa đám cưới hiện nay giới hạn số khách mời dưới 50 người, chỉ bao gồm gia đình và bạn bè rất thân thiết.

2,000

gallons là lượng máu được tim bơm mỗi ngày và suốt 70 năm tuổi thọ thì trái tim đập khoảng 2.5 tỉ nhịp, theo American Heart Association. Một số trái cây và thực phẩm rất tốt cho tim như cam, cherry, các loại dâu (berries), trái bơ, các loại hạt, cá, đậu hũ...

568

người đã bị ngộ độc sau khi ăn bánh mì tại một tiệm bánh mì nổi tiếng tại Long Khánh, Đồng Nai, trong đó các trẻ em có dấu hiệu ngộ độc nặng hơn và phải nhập viện. Tiệm bánh mì Băng này bán được hơn 1,000 ổ bánh mì mỗi ngày.

3

người di dân gốc Lào tại tiểu bang Oregon, gồm hai vợ chồng và một người bạn, vừa nhận giải độc đắc Powerball 1.326 tỉ đô la. Cả ba sẽ lãnh một lần 621 triệu đô la trước khi trừ thuế.

47%

người Mỹ trưởng thành mua hay dọn nhà đến gần mẹ mình và khoảng 18% người mẹ mua hay dọn đến gần con, theo Realtor.com. Cũng theo thăm dò này, 20% cho biết dọn về ở chung với mẹ và 13% có mẹ dọn về ở chung.

24

tuổi, hoa hậu Noelia Voigt, người vừa bất ngờ tuyên bố từ bỏ danh hiệu Miss America trong tuần qua với lý do về tinh thần. Danh hiệu Miss America thường được lãnh lương hàng trăm ngàn, được cho xe mới, được cung cấp các dịch vụ về thẩm mỹ, thời trang và ở chung cư sang trọng tại Los Angeles trong một năm.

Hợp tác với **tre'** tại sao không?

Một cây làm chẳng nên non,
Ba cây chụm lại nên hòn núi cao !

Nếu bạn có những kế hoạch, những sáng kiến, những ý tưởng mà chưa biết bắt đầu ra sao, quảng bá thế nào, hợp tác với ai hoặc tìm kiếm một partner trong mọi lãnh vực ...

Xin liên lạc với chúng tôi.

info@trenews.net

Trẻ sẽ cùng bạn tham khảo để thực hiện,
hoàn toàn không có chi phí.

Nghe sĩ nhạc đỏ

Ở Việt Nam, hát nhạc vàng là bị vui dấp còn hát nhạc đỏ (nhạc cách mạng, nịnh nọt CSVN) là đời lên hương. Quốc Hưng (sinh 1970) là giọng hát nổi tiếng dòng nhạc đỏ ở VN và hiện ông này được nhà nước CSVN phong là nghệ sĩ nhân dân và giữ chức Phó Giám đốc Học viện âm nhạc quốc gia (ở Hà Nội). Ngoài thời gian cho công việc, ông còn có cuộc sống hạnh phúc bên vợ ... đồng nghiệp ít ghen - theo báo trong nước.

(ẢNH: GIADINH.SUCKHOEDOISONG.VN)

Kênh đào Phù Nam

Kênh đào Phù Nam Techo của Campuchia dự kiến dài 180km, nối cảng sông Phnom Penh với vịnh Thái Lan ở tây nam Campuchia, dự kiến khởi công năm nay tới 2028. Với mục tiêu thúc đẩy giao thương, du lịch và phát triển kinh tế. Chính phủ Lào cũng công khai ủng hộ Campuchia thực hiện dự án này.

Dự tính khi có kênh đào Phù Nam - Techo, sự thiếu hụt nước ở Đồng bằng sông Cửu Long sẽ trầm trọng hơn, thậm chí có thể ảnh hưởng trên một nửa diện tích canh tác của vùng vào mùa khô. Làm mất đa dạng sinh học, ảnh hưởng đến các loài cá, chim và động vật hoang dã và nguồn lợi thủy sản, mất mùa...

Việc xây dựng kênh đào vi phạm Hiệp định Mê Kông 1992 mà không có sự đồng ý của các nước hạ lưu. Thế giới cũng lo lắng khi nguy cơ ảnh hưởng đến an ninh lương thực khu vực dân hiện hữu, bởi Đồng bằng sông Mekong là vựa lúa lớn của thế giới.

Nhưng chính quyền Việt Nam thì không mấy lo lắng ...

(ẢNH: YOUTUBE)

Ăn gì ngon bằng ăn hối lộ?

Ông Lê Minh Trí (Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao CSVN) vừa có báo cáo gửi Quốc hội CSVN về công tác của ngành kiểm sát trong 6 tháng (từ 1-10-2023 đến 31-3-2024). Theo nội dung công bố, trong kỳ báo cáo, tội phạm xâm phạm hoạt động tư pháp khởi tố tăng 24.1% - trong đó đa số là công an, thẩm phán, kiểm sát viên bị bắt liên quan các hành vi nhận hối lộ, lạm dụng chức vụ, quyền hạn chiếm đoạt tài sản, tham ô tài sản ...

Đáng chú ý, liên quan đến tội phạm tham nhũng, chức vụ, ông Trí cho hay: Trong 6 tháng, công an đã khởi tố mới 468 vụ.

Ông Lê Minh Trí (ẢNH: NLD.COM.VN)

Làm khó...

Sau 2 năm Thanh tra Bộ giáo dục và đào tạo CSVN mới phát hiện ra 56,200 chứng chỉ IELTS của Công ty Giáo dục IDP Việt Nam (Công ty IDP) cấp cho các sinh viên vào năm 2022 là sai quy định. Bởi, từ ngày 17-11-2022, Bộ giáo dục và đào tạo CSVN mới cho phép IDP liên kết tổ chức thi và cấp chứng chỉ IELTS, nhưng trước đó đơn vị này đã tổ chức 555 đợt thi tại hơn 30 tỉnh, thành Việt Nam.

Rất nhiều phụ huynh và thí sinh đang hoang mang, lo lắng trước thông tin này, vì chứng chỉ IELTS rất quan trọng trong việc xét duyệt năng lực thí sinh, sinh viên ở VN khi thi vào các trường tốt trong nước hay đi du học ở nước ngoài.

Phía IDP khẳng định các chứng chỉ IELTS mà đơn vị này cấp trong năm 2022 cho dù không được Bộ giáo dục CSVN công nhận, nhưng vẫn được hơn 12.000 tổ chức trên thế giới chấp thuận, do nhà nước CSVN làm khó mà thôi.

Giành ăn

Trong khi nước ngoài hỗ trợ người dân bằng cách mua lại, trao đổi năng lượng sạch với người dân, thì Việt Nam luôn đi ngược lại bằng cách không khuyến khích, không thu mua, không cho người dân buôn bán điện dư ra từ việc đầu tư hệ thống năng lượng mặt trời tại nhà. Bởi vì khi người dân có thể trao đổi năng lượng sạch thì giá điện được bán độc quyền từ EVN lại rẻ, quan chức CSVN khó kiểm soát, khó kiểm soát ...

Sau nhiều lần khẳng định, ông Nguyễn Hồng Diên (Bộ trưởng Bộ Công Thương CSVN) tiếp tục khẳng định: "Dứt khoát không có hoạt động mua bán điện mặt trời mái nhà ở thời điểm này. Không bàn cãi."

Ông Nguyễn Hồng Diên
(ANH: CÁN ĐỨNG/CONGTHUONG.VN)

Sức mạnh của đồng tiền

Ngày 20-4-2024, tại Hà Nội, Hoàng Minh Lý (sinh năm 1995, quê ở Nghệ An là bác sĩ nội trú của Bệnh viện K) và nhiều người khác đang ngồi uống cà phê tại cửa hàng The Coffee House Thái Hà thì bị một tấm kính lớn từ tầng 2 đổ sập đè lên người. 4 nhân viên và 3 khách hàng bị thương ở các mức độ khác nhau, cô Lý bị thương nặng nhất - rơi vào hôn mê, đã bị liệt nửa người, mất hết tương lai...

Cách những người có trách nhiệm tại The Coffee House Thái Hà giải quyết: Chuyện xảy ra từ 20-4 nhưng bị bùng nổ thông tin giữa thời đại camera chạy bằng cơm có ở khắp nơi, cửa hàng vẫn buôn bán bình thường, cho đến tận hôm 9-5-2024, do người nhà đăng bài lên mạng xã hội, tạo ra sức ép dư luận thì The Coffee House Thái Hà mới ra thông báo. Nhưng thông báo của cửa hàng này cũng rất mập mờ, nói rằng đây là sự cố thiên tai (mưa giông bên ngoài làm kính lót trần nhà bên trong rớt) và đang làm việc với bên cho thuê toà nhà...

Trong thời gian qua, chỉ có các bạn bè, đồng nghiệp và đồng hương kêu gọi sự hỗ trợ từ cộng đồng mạng giúp đỡ nạn nhân... Cửa hàng trên dùng tiền để làm truyền thông, che đậy thông tin nhưng không dùng tiền đó giúp đỡ gia đình nạn nhân.

Tấm kính ở tầng 2 rơi xuống, đâm vào người nữ bác sĩ trẻ
(ANH: FACEBOOK)

Tỷ phú cũng theo chỉ đạo

Ngày 10-5-2024, chính phủ CSVN đưa ra Nghị quyết 41 để đặt mục tiêu đến năm 2030, Việt Nam phải có ít nhất 10 doanh nhân Việt Nam lọt vào danh sách tỷ phú USD thế giới, 5 doanh nhân quyền lực nhất Châu Á. Việt Nam hiện nay có 6 tỷ phú đô la trong danh sách của Forbes năm 2024. Như vậy để đạt được mục tiêu này, trong vòng 6 năm nữa Việt Nam phải có thêm 4 tỷ phú đô la nữa. Ngoài ra, đến năm 2045, nước này cũng đặt mục tiêu có các tập đoàn mang tính dẫn dắt chuỗi cung ứng giá trị công nghiệp và nông nghiệp toàn cầu.

Chuyện này không quá khó nếu trước năm 2029, CSVN đã biến khỏi Việt Nam.

6 tỷ phú USD Việt Nam năm 2024 (ẢNH: FORBES)

Có hối lộ cùng chia

Ông Lê Thanh Hải (còn gọi là anh Hai Nhựt, cựu Ủy viên Bộ Chính trị, cựu Bí thư Thành ủy TPHCM), nhà lãnh đạo uy quyền một thời ở Sài Gòn tiếp tục bị cơ quan kiểm tra của ĐCSVN đề nghị kỷ luật vì những sai phạm liên quan đến Tập đoàn Vạn Thịnh Phát. Hai cựu Chủ tịch ủy ban nhân dân TP HCM là Lê Hoàng Quân, Nguyễn Thành Phong cũng chịu chung số phận có kỷ luật cùng nhận có hối lộ cùng chia.

Cách nay hơn 4 năm, ông Hải đã bị Bộ Chính trị CSVN bãi bỏ tư cách cựu Bí thư Thành ủy TPHCM nhiệm kỳ 2010 - 2015 do sai phạm liên quan đến Khu đô thị mới Thủ Thiêm. Án kỷ luật này không đi kèm với truy tố hình sự sau đó mặc dù nhiều nạn nhân ở Thủ Thiêm đã rất bất bình.

Ông Lê Thanh Hải (ẢNH: THANHNIEN.VN)

Nhà nước nhiều bí mật

Ông Nguyễn Văn Bình (Vụ trưởng Vụ Pháp chế thuộc Bộ Lao động-thương binh-xã hội CSVN đã) bị Công an Hà Nội bắt tạm giam với cáo buộc cố ý làm lộ bí mật nhà nước.

Báo chí Nhà nước không cho biết những hành vi nào của ông dẫn đến việc bị khởi tố. Tuy nhiên, Dự án 88 (Project88) - một tổ chức phi chính phủ có trụ sở tại Mỹ đã loan tin trước khi bị bắt, ông Bình đang chuẩn bị hồ sơ phê chuẩn Công ước 87 của ILO để trình Quốc hội CSVN, nếu được thông qua thì Công ước 87 bảo đảm cho người lao động quyền thành lập công đoàn độc lập mà không cần sự cho phép trước.

Và Công ước 87 trái ngược với Chỉ thị 24 - một văn bản mật được ban hành bởi Bộ Chính trị ĐCSVN. Chỉ thị 24 quy định các công đoàn lao động độc lập là một mối đe dọa an ninh quốc gia và việc bắt giữ ông Bình rõ ràng là một nỗ lực nhằm vô hiệu hóa mối đe dọa đó ...

Ông Nguyễn Văn Bình (ẢNH:

MOLISA.GOV.VN)

Sâu mọt

Mặc kệ phản đối của người dân lẫn các chuyên gia về môi trường, chánh quyền CSVN vẫn liên tục chặt cây ở các thành phố lớn khi có cơ hội, điều này khiến ô nhiễm nặng nề hơn, nắng nóng đổ lên đầu người dân hơn ...

Sau khi đốn 400 cây cổ thụ còn sót lại sau những đợt thảm sát cây tại Sài Gòn. Mới đây, chính quyền TP.HCM tiếp tục chặt 90 cây xanh ở đường Hoàng Hoa Thám - Tân Bình với lý do "giải quyết tình trạng ùn tắc sân bay Tân Sơn Nhất".

Ở Hà Nội, hàng loạt cây xanh tại phố Duy Tân (quận Cầu Giấy, Hà Nội) bị cắt trơ trụi, gốc cây và rễ trồi cao trên mặt đất nham nhở. Hàng loạt cây xà cừ trên đường 70 (quận Nam Từ Liêm, Hà Nội) cũng bị chặt ngang thân khiến nhiều người dân ngỡ ngàng, xót xa. Ngoài ra, các con đường khác trên địa bàn Hà Nội cũng xảy ra tình trạng tương tự. Số cây đã chặt ở Hà Nội không được kê khai như ở Sài Gòn.

Loạt cây
xanh lâu
năm ở Hà
Nội bị cắt
'mất ngọn',
trơ trụi (ẢNH:
BAOMOI.COM)

Công trình chia chác

Xã Canh Liên (Bình Định) là một xã vùng cao thuộc diện "đặc biệt khó khăn" theo xếp hạng của nhà nước CSVN. Xã này vừa được Ủy ban huyện Vân Canh (Bình Định) chi gần 500 triệu VND ngân sách xây dựng 2 bàn tay để tạo điểm nhấn du lịch, đầu đây là huyện không thu hút khách du lịch (bởi vậy mới nghèo). Ngoài ra, vị trí xây dựng đôi bàn tay này nằm cheo leo bên sườn núi, trong phạm vi hành lang đường bộ, lưới điện, nguy cơ mất an toàn cho người dân, du khách khi đến đây chụp hình, bởi vậy sau khi xây thì chính quyền tốn thêm tiền làm hàng rào, rào đôi tay này lại.

Nhiều người cho rằng xã Canh Liên là xã đặc biệt nghèo, nên xây 2 cánh tay nằm ngửa lên mới đúng.

(ẢNH: DANTRI.COM.VN)

Nguyễn Tất Thành

TƯỜNG NĂNG TIẾN

Dù sống cùng thời nhưng khác nơi nên tôi không gặp Nguyễn Tất Thành lần nào ráo. Giao lưu, tương tác, *chit chat* ... (qua không gian mạng) cũng không luôn. Bởi vậy, tôi chỉ đoán già/ đoán non rằng con đường học vấn của ông không dài và (đường như) cũng không được suôn sẻ gì cho lắm.

Trăm năm trong cõi người ta

Cái gì không biết thì tra gu gồ !

Tôi rà rà chút xíu thì thấy Quân Đội Nhân Dân Online có loạt bài “Thời Trai Trẻ Tìm Đường Cứu Nước Của Bác Hồ” với những đoạn

sau:

Năm 1909, Nguyễn Tất Thành theo cha, lúc đó là Phó bảng vào huyện Bình Khê thuộc tỉnh Bình Định nhậm chức tri huyện. Sau đó Người được cha gửi vào Quy Nhơn học tiếng Pháp. Những tưởng việc học hành sẽ thuận lợi nhưng chẳng bao lâu, tháng 1 năm 1910, cha Người bị triều đình bãi chức và triệu hồi về Huế. Việc học tập của Nguyễn Tất Thành nguy cơ dang dở...

Cuối năm Canh Tuất (1910), Nguyễn Tất Thành rời Trường Dục Thanh về

Sài Gòn tiếp tục con đường đã định... Năm 1960, tập sách Bác Hồ do nhiều tác giả viết in tại Hà Nội đã được Bác Hồ xem. Khi đọc, Bác nói với đồng chí thư ký: Bác không có ý định dừng lại Phan Thiết song đến đó thì tiền lộ phí đã cạn mới quyết định ở lại tìm việc làm để có tiền đi tiếp cuộc hành trình ...

Đến Sài Gòn, Nguyễn Tất Thành xin vào học một trường kỹ thuật do Pháp quản lý, dạy về hàng hải. Sau này, đồng chí Hà Huy Giáp kể lại, có lần Bác nói: “*Bác đâu có ý định học thợ, nhưng trong lúc lang thang để tìm cách sang phương Tây, mà có nơi cho mình học, có cái ăn là mình vô thôi*”.

Cũng với cách suy nghĩ tương tự (“có cái ăn là mình vô thôi”) năm 1911, Nguyễn Tất Thành nộp đơn xin “vô” Trường Thuộc Địa nhưng không lọt. Về sự kiện này, trong một cuộc phỏng vấn dành cho tạp chí Hợp Lưu (số phát hành vào tháng 11 năm 2020) T.S Vũ Ngự Chiêu cho biết:

“Thằng đó nó khôn nặn lắm. Nó lừa dân. Dân mình ngu si không biết lại còn tung hô, dựng nó lên thành thánh”. Tù nhân lương tâm Vũ Quang Thuận - 02/03/2017

Đại sứ Mỹ Marc Knapper dự buổi khánh thành trường mầm non Quang Trung, huyện Hòa An, tỉnh Cao Bằng (ngày 28/11/2023) nơi mà 43 phụ nữ và trẻ em VN đã bị sát hại vào ngày 9 tháng 3 năm 1976 - NGUỒN FACEBOOK US EMBASSY IN HANOI

Đầu tháng 2/1983, khi làm việc trên kho tài liệu trường Ecole coloniale, tức học hiệu huấn luyện các viên chức thuộc địa Pháp, trên đường Oudinot, quận 7, Paris, tôi vô tình khám phá ra nhiều hồ sơ học viên người Việt tại học hiệu này, như Bùi Quang Chiêu, Đào Văn Long, Phan Kế Toại, Trần Trọng Kim, Lê Văn Miến v.v.

Thật vô tình, tìm thấy tập hồ sơ xin nhập học “nhưng không được chấp nhận” của Nguyễn Tất Thành, tức HCM sau này... Trong biên khảo tam ngữ Một ngôi trường khác cho Nguyễn Tất Thành (Paris: 1983) tôi đã trình bày khá rõ: “Người mà chúng ta biết như HCM sau này đã rời nước không vì muốn tìm đường cứu nước, mà chỉ vì những tao ngộ bản thân (cha bị cách chức, tổng giam, nên phải bỏ học nửa chừng v.v.). Từ cổng hậu

đóng kín của trường Thuộc Địa, HCM sẽ tìm thấy cánh cửa mở rộng của Đại Học Phương Đông của Liên Xô Nga 12 năm sau.”

Tập tài liệu mỏng, viết bằng 3 thứ tiếng (Một ngôi trường khác cho Nguyễn Tất Thành - Another school for young Nguyễn Tất Thành - Une autre école pour le jeune Nguyễn Tất Thành) của Vũ Ngự Chiêu và Nguyễn Thế Anh đã đặt ra một câu hỏi hơi nhạy cảm: “Hồ Chí Minh ra đi cứu nước hay kiếm cơm?”

Theo tôi thì cả hai và không có cái nào sai cả. Có thực mới vực được đạo chú. Hơn nữa, cứu cánh (vẫn) biện minh cho phương tiện cơ mà. Nguyễn Tất Thành học ở Paris hay Moskva đều ẹa va tốt.

Tôi chỉ hơi có chút lẩn tẩn không hiểu là vì do ảnh hưởng nền giáo dục Đại Học Phương

Đông của Liên Xô, hay vì do con đường học vấn (không được êm xuôi lắm) của chính mình mà kể từ khi Nguyễn Tất Thành lãnh đạo thành công cuộc cách mạng vô sản ở VN thì xảy ra một hiện tượng hơi bị bất thường. Nhà tù ở đất nước này bỗng mọc lên khắp nơi còn nhà trường thì thưa thớt hẳn.

Thời Việt Nam Dân Chủ Cộng Hòa (1945 - 1976) đã có người ta thán: Trại lính, trại tù, người đi không ngớt/ Người về thưa thớt dăm ba. (“Nguyễn Chí Thiện - 1965)

Qua đến thời Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam thì đúng là giai đoạn hoàng kim của nhà tù. Đỉnh điểm có thể lấy ngày 4 tháng 10 năm 2019 làm dấu mốc. Ngày hôm đó, báo Công An Đà Nẵng hơn hở loan tin:

“Khánh thành nhà tạm giữ của Công An Quận Hải Châu với tổng mức đầu tư là hơn 9.8 tỷ đồng

trên thửa đất có diện tích 2,064 m².”

Trời! Bộ tính bắt nốt hết cả huyện hay sao mà làm nhà tạm giam cấp quận “bao la” dữ vậy, mấy cha?

Cổ kim - có lẽ - không có xứ sở nào tổ chức lễ khánh thành nhà tù như thế cả, và cũng không nơi đâu mà thiên hạ lại đổ xô đến nơi để xây trường tấp nập như ở VN:

- Nhật Bản đã viện trợ xây dựng 158 trường học tại Việt Nam
- Người Úc sang xây trường cho học sinh vùng lũ Quảng Bình
- Việt Nam và Vương quốc Anh hợp tác thúc đẩy giáo dục đại học
- Hàn Quốc hỗ trợ Việt Nam xây dựng đại học
- Hàn Quốc giúp VN xây dựng trường tiểu học

- Pháp cam kết giúp Việt Nam xây dựng trường đại học đẳng cấp quốc tế

- Cựu binh Mỹ góp sức xây trường ở Việt Nam

- Lính công binh Mỹ giúp Việt Nam xây trường học

Mọi công trình xây cất, giúp đỡ, viện trợ đều được chấp nhận với không ít e dè, và rất nhiều nghi ngại – theo như tường thuật của nhạc sỹ Tuấn Khanh:

“Tháng 8-2022, Lính thủy trên tàu bệnh viện Mercy của Hải quân Hoa Kỳ vừa khánh thành công trình phúc lợi là một trường học cho trẻ em ở Phú Yên. Toàn bộ chi phí được phía Mỹ tài trợ và sức lao động của lính thủy Mỹ nhằm ghi dấu cho một công trình mang tính hữu nghị và giáo dục....

Nhưng những chuyện

nói trên cũng không quan trọng bằng chuyện một chương trình giao lưu và hoàn toàn thiện nguyện từ một quốc gia khác, mà không hiểu sao phía truyền thông dư luận viên pro (ủng hộ) nhà nước tổ chức rất công phu những ngôn luận phủ nhận những hoạt động này, và nói rằng đây chỉ là những thứ mua chuộc để phá hoại Việt Nam, hay là giả dối để âm thầm tổ chức diễn biến hòa bình.”

Ồi! Tưởng gì chứ “những thứ mua chuộc để phá hoại Việt Nam” (“hay là giả dối để âm thầm tổ chức diễn biến hòa bình”) thì nghi kỵ hay dè bủ như thế là phải giá. Cái “giá” này chỉ hơi bị hổ, bị hổ (hay bị lỗ) sau khi trang Vnexpress đi tin:

“Cậu bé gốc Việt quyên tiền xây trường ở Quảng Nam... Nam Harrison,

12 tuổi, kết hợp với một chuỗi cửa hàng bán sandwich quyên góp được 10,000 USD để xây một ngôi trường cho trẻ em ở tỉnh Quảng Nam. Nam được vợ chồng bà Maria Cina Harrison nhận nuôi từ năm một tuổi tại một trại trẻ ở ngoại thành Hà Nội và hiện sống tại khu Sherman Oaks, quận Los Angeles, tiểu bang California.

Hai năm trước, khi lần đầu trở về thăm Việt Nam, cậu bé được bố mẹ nuôi đưa đến thăm vùng núi ở tỉnh Quảng Nam, nơi vợ chồng Harrison đang kết hợp với tổ chức từ thiện Children of Vietnam để xây dựng một trường học. Sự nghèo khó ở đây đã khiến Nam bị sốc.”

Giản dị rửa trôi: “Sự nghèo khó ở đây đã khiến Bé Nam bị sốc” rồi quyên góp, gây quỹ xây trường cho những

đứa trẻ bất hạnh cùng tuổi với mình thôi, chớ em không hề có ý “mua chuộc Việt Nam” hay “âm thầm diễn biến hòa bình” (hay “bình hòa”) cái con bà gì sất.

Nỗi bất hạnh của lũ trẻ con không trường học (hay “trường không có nhà vệ sinh”) khiến tôi chạnh lòng nhớ đến tiếng thở dài (cố nén) của nhà báo Huy Đức: “Lịch sử không có chữ NẾU. Nhưng, đôi khi tôi vẫn cứ không cầm lòng được, suy nghĩ vẩn vơ, Việt Nam sẽ ra sao, nếu từ tháng 8-1945 vẫn là Chính phủ Trần Trọng Kim”.

Tôi lại “suy nghĩ vẩn vơ” theo kiểu khác, giản dị hơn: “Nếu đơn xin vào học Trường Thuộc Địa của Nguyễn Tất Thành không bị trả về thì dân Việt, có thể, đã không vướng họa (họa cộng sản) từ bấy lâu nay!”

TNT

Nam Harrison khi đến thăm ngôi trường tạm bợ ở thôn Alua, huyện Tây Giang, Tỉnh Quảng Nam năm 2017

- CHỦ THÍCH: VNEXPRESS. ẢNH ABC7/MENDOCINA FARM

TPB LÊ PHƯỚC HẬU

Sinh năm 1947

Số quân 47/559.309. Hạ sĩ.

ĐƠN VỊ: Đại đội 268/ ĐPQ Biệt Lập thuộc, T/K Phong Dinh. Bị thương cụt chân trái, nửa bàn chân phải ngày 8/8/1970. Bị tai biến xuất huyết não, tiểu tiện không biết, nằm một chỗ từ năm 2020. Hoàn cảnh rất khó khăn.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc về ông Lê Phước Hậu

ĐỊA CHỈ: Số 607 quốc lộ 61, ấp Tân Long A, xã Tân Bình, huyện Phụng Hiệp, tỉnh Hậu Giang.

ĐIỆN THOẠI: 0932 742 755 hoặc 0906 114 737

TPB NGUYỄN HỒNG LẠC

Sinh năm 1955

Số quân 55/871.443. Binh 2.

ĐƠN VỊ: Đại đội 4, Tiểu đoàn 339 Địa Phương Quân thuộc T/K Tây Ninh. Bị thương cụt chân phải ngày 23/11/1974.

Sống nghề bơm vá xe trước cửa nhà ngày có ngày không, do không có đất vườn để có thời gian chăm sóc vợ bị gãy cổ xương đùi trái và nhiều chứng bệnh khác nên bị bại liệt 2 chân từ năm 2014. Hoàn cảnh hiện tại rất khó khăn.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc ông về ông Nguyễn Hồng Lạc

ĐỊA CHỈ: 234 tổ 17, ấp Thanh Hòa, xã Thanh Điền, huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh.

ĐIỆN THOẠI: 0978 619 767

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quả phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BDQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

ĐPQ: Số quân Địa Phương Quân, lấy năm sinh làm hai số đầu.

CLQ: Số quân của Chủ lực Quân, lấy năm sinh +20= hai số đầu (Ví dụ sinh năm 1940, số quân là 60/000).

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

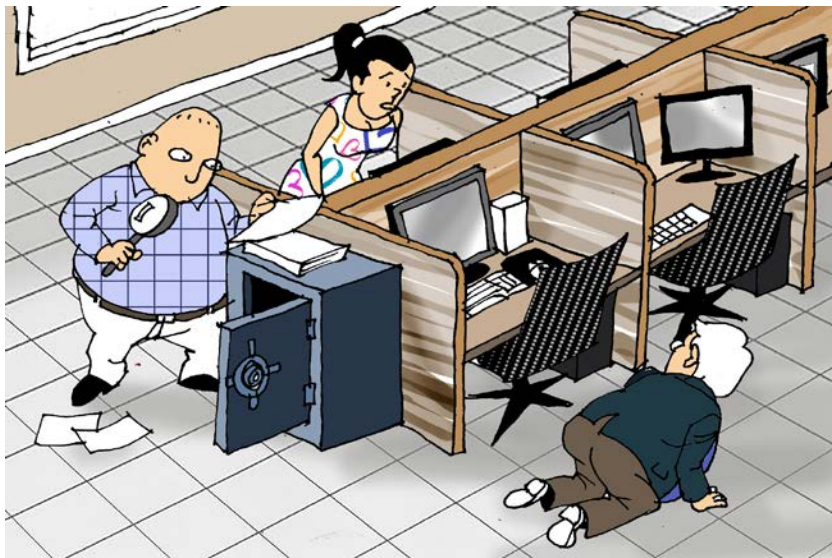
<https://baotreravot.com>

tìm

Chồng về trễ, vợ hỏi:

- Hôm nay về trễ vậy anh?
- Tại công ty anh đang tìm thủ quỹ.
- Tuần trước anh bảo em là đã tuyển được một thủ quỹ rồi mà!
- Thì đó là kẻ tui anh đang đi tìm nè!

NGUYỄN NGỌC TỐN (Ha Tinh, email)

BẢO HUÂN

thay đổi

Một cô gái gặp vị Linh mục, nói với giọng xúc động:

- Thưa Cha, hiện giờ chồng con đang sống một đời sống rất đúng mực: không uống rượu, không chơi cờ trác táng, không nhìn phụ nữ. Tối đi ngủ vào lúc 8 giờ và dậy 6 giờ sáng.
- Tốt lắm con. Nhưng Cha không thấy anh ấy đi nhà thờ, con liệu anh ấy giữ như vậy được bao lâu?
- Dạ, đến khi ra tù.

CẨM LINH (FL, SƯU TẦM)

BẢO HUÂN

giải quyết

Chồng đi làm về, thấy cô vợ trẻ buồn thiu, bèn hỏi:

- Chuyện gì thế em?
- Em học trên youtube, làm món bánh nhân thịt cho anh. Nhưng con mèo ăn hết rồi! Hu hu...
- Nín đi em! Anh sẽ mua cho em con mèo khác.

CABLE (Allen-TX)

BẢO HUÂN